

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
FİLM TASARIMI ANASANAT DALI

“KUZ” FANTASTİK SİNEMADA KADIN KARAKTER YARATIMI
Sanatta Yeterlik Tezi

DUYGU KARABAYRAKTAR

İstanbul, 2017

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
FİLM TASARIMI ANASANAT DALI

“KUZ” FANTASTİK SİNEMADA KADIN KARAKTER YARATIMI
Sanatta Yeterlik Tezi

DUYGU KARABAYRAKTAR

Danışman: Prof. SABRİ ÖZAYDIN

İstanbul, 2017

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü

SANATTA YETERLİK TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : **Duygu KARABAYRAKTAR**

Anasanat Dalı : **Film Tasarımı**

Tezin Adı : **“Kuz” Fantastik Sinemada Kadın Karakter Yaratımı**

Jüri Komisyonu tarafından 30/06/2017 tarihinde yapılan **Tez/Sergi/Proje/Esermetni** savunma sınavında başarılı bulunan tez; kapsam, nitelik ve şekil yönünden **Sanatta Yeterlik** tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman	Kurumu	İmza
Prof.Sabri ÖZAYDIN	Kemerburgaz Üniv. G.S.F	
Sınav Jüri Üyeleri		
Prof. Cem Kağan UZUNÖZ	Aydın Üniv. İletişim Fakültesi.	
Yrd.Doç.Nigar ÇAPAN KAVRUK	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Doç.Dr. Celal Oktay YALIN	Maltepe Üniv. İletişim Fakültesi	
Yrd.Doç.Birnur ÇUTSAY	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Yedek Jüri Üyeleri		
Prof.Semir ASLANYÜREK	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	
Prof. Burak BUYAN	Beykent Üniv. G.S.F	
Yrd.Doç.Yüce SAYILGAN	M.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi	

Adı geçen öğrencinin 03.07.2017 tarihindeki mezuniyeti, yukarıdaki bilgileri ve jüri komisyonu kararı Enstitü yönetim Kurulu'nun 14.08.2017 tarih ve XV-3 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Oktay ÇOLAK
Müdür V.

ÖNSÖZ

"Kuz" Fantastik Sinemada Kadın Karakter Yaratımı adlı bu çalışmayı yapmama sebep olan birçok nedenden ilki fantastik sinemaya karşı duyduğum kişisel ilgidir. Günümüz Türk sinemasında fantastik türün halen ayırsı durduğunu kabul etmek zor değildir. Türün Türk sinemasında hak ettiği karşılığı bulabilmesi adına daha fazla film üretilmesi ve nitelikli eserler yaratılması gerekmektedir. Bu anlamda yapılan çalışmalar türün gelişmesi için yeterli olamamıştır. Bu noktada fantastik tür özelinde yapım süreci için gereken bütçenin yüksek olması bir dezavantaj olarak değerlendirilebilir. Gerekli maddi olanağa sahip olmadan girilen yapımlar inandırıcılıktan uzak ve basit kalmaktadır. Zorluklarına rağmen bu alanda gösterilen her çaba türün gelişimine katkı sağlayacaktır. Bu sebeple bu tez çalışmasında, yapım sırasında karşılaşılabilecek sınırlar gözetilmeden bir eser yaratma çabasına girilmiştir. Çalışmanın özellikle fantastik türün Türk sinemasında karşılık bulmasını hedefleyen sinemacılara bir yol gösterici olacağını düşünüyorum.

Bireysel yaratıcılığımın sınırlarını genişlettiğim bu projede bana ilham veren kaynakları sağlayan sanatçılara ve araştırmacılara teşekkür ederim. Bu zorlu süreçte ihtiyaç duyduğum özgür alanı sağladığı için tez danışmanım Prof. Sabri Özaydın'a minnettarım. Tez toplantıları sırasında paylaştıkları fikirler ile bana destek olan Yard. Doç. Nigar Çapan Kavruk ve Doç. Dr. Oktay Yalın'a da teşekkürlerimi sunarım. Çalışma ortamında gösterdikleri anlayış için Prof. Semir Aslanyürek ve Yard. Doç. Yüce Sayılğan'a teşekkür ederim. Bu süreçte her an yanımda olan dostlarım Hale Tümer, Neslihan Akpınar ve Lale Altunel'e; uzakta olmalarına rağmen yardımlarını esirgemeyen arkadaşlarım Emre Erdoğan ve Gökhan Erkorol'a sevgilerimi sunarım. Alper Bıçaklıoğlu, Semra Gür Üstüner ve Fatoş Kaya'ya tasarım sürecindeki katkıları için teşekkür ederim. Film çekimi sırasında benimle aynı heyecanı ve inancı paylaşan ekibime ve oyuncularına teşekkürü borç bilirim. Çalışma sürecinin zorlukları altında ezildiğimi hissettiğim anlarda bana olan inanç ve güvenleri ile devam etmemi sağlayan anne ve babama; verdiği ilham ve güç ile yanımda duran Göktuğ Oral'a minnettarım.

Duygu Karabayraktar

ÖZET

Yaşadığımız topraklar ve kültürel geçmişimiz fantastik eserler yaratmak için büyük kaynak sunduğu halde, bu tür sinemamızda hak ettiği itibarı bulamamıştır. "*Kuz*" *Fantastik Sinemada Kadın Karakter Yaratımı* başlıklı tez çalışması fantastik sinema türü özelinde kadın karakter yaratım sürecini konu almaktadır. Arketipler bu tezde sanatsal bir bakış açısı ile ele alınmaktadır. Yaratılan kadın karakterler Türk toplumunun kolektif bilinçdışından çağırılan temsiller olarak sunulmaktadır. *Kuz* isimli film projesi ile söz konusu kadın karakterlerin hayat bulması amaçlanmaktadır.

ANAHTAR KELİMELEER

FANTASTİK SİNEMA, KADIN KARAKTER, ARKETİP, ŞAMANİZM

ABSTRACT

However our cultural heritage provides a great source in order to create fantastic works, fantastic genre lacks of reputation in our cinema.

"Kuz" Creating Female Character in Fantastic Genre is based on the creation process of female characters in fantastic genre. Archetypes are approached in an artistic way. Female characters come out as representations collective unconscious of Turkish society. The film project Kuz aims at nascence of female characters.

KEYWORDS

FANTASTIC FILM, FEMALE CHARACTER, ARCHETYPE, SHAMANISM

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No.

Şekil 1: Aylanu'nun Maskesi –Burak Ayazoğlu (Yapım Aşamasında)	82
Şekil 2: Mayana - Kostüm Eskizleri	82
Şekil 3: Mayana - Kostüm	83
Şekil 4: Şaman Kostüm Tasarımı - At Urba	84
Şekil 5: Şaman Kostüm Tasarımı - Geyik Urba	85
Şekil 6: Şaman Kostüm Tasarımı - Baykuş Urba	86
Şekil 7: Şaman Başlık Tasarımı - Baykuş Ruh	86
Şekil 8: Şaman Kostüm Tasarımı - Kemik Kadın	87
Şekil 9: Şaman Aksesuarı - Kemik Kadın	87
Şekil 10: Şaman Kostüm Tasarımı - Kristal Şifacı	88
Şekil 11: Şaman Kostüm Tasarımı - Tohum Toplayıcı	89
Şekil 12: Şaman Kostüm Tasarımı - Kırmızı Urba	90
Şekil 13: Zindan Sahnesi	92
Şekil 14: Zindan Sahnesi Mekanı	93
Şekil 15: Sığınak Önü	95
Şekil 16: Çalılık Sahnesi Eskizi.....	96
Şekil 17: Geçit Mekanı	97
Şekil 18: Geçit Mekanı	97
Şekil 19: Bilge Kadın Sahnesi	100
Şekil 20: Eylül Çekirge.....	101
Şekil 21: Nur Başnur.....	102
Şekil 22: Asena Selcan.....	102
Şekil 23: Ezgi Vargil	103
Şekil 24: Lale Altunel.....	104
Şekil 25: Nilüfer Perihan Kurtoğlu	105
Şekil 26: Dine Altıok.....	105
Şekil 27: Özlem Kaya.....	106

Şekil 28: Nalan Bucak.....	106
Şekil 29: Birnur Akan.....	107
Şekil 30: Şükran Karabayraktar.....	107
Şekil 31: Hanife Torun.....	108

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ŞEKİL LİSTESİ.....	v
1. GİRİŞ	1
2. FANTASTİK BİR DÜNYA TASARLAMAK	3
3. “KUZ” SENARYO YAZIM SÜRECİ	9
3.1. Film Öyküsünün Ana Hatlarının Belirlenmesi	9
3.2. Kuz’da Yaşam	9
3.2.1. Doğurganlık ve Soy Analar	10
3.2.2. Dikanaya Şehri	10
3.2.3. Göçebe Topluluklar, Tohum Toplayıcıları	12
3.2.4. Lovun’un Kadınları	12
3.2.5. İnanç Sistemi, Doğaüstü Yetiler, Kehanetler	13
3.3. Film Öyküsü.....	17
3.4. Karakter Analizleri	31
3.4.1. Aylanu	31
3.4.2. Mayana	34
3.4.3. Taya	36
3.4.4. Şarama	36
3.4.5. Etana	37
3.4.6. Sagina.....	37
3.4.7. Vudaş.....	37
3.4.8. Teyren.....	38
3.4.9. Muru	39

3.4.10. Keta.....	39
3.4.11. Heva.....	39
3.4.12. Yardımcı Hayvanlar	40
3.5. Mekan Araştırması	41
3.6. Senaryo	42
4. "KUZ" SENARYOSUNUN TANITMA FİLMİ	80
4.1. Çekim Öncesi Hazırlıklar	80
4.1.1. Yapım Tasarımı	81
4.1.2. Mekanların Belirlenmesi	91
4.1.3. Storyboard Çalışması ve Çekimlerin Planlanması	91
4.1.4. Oyuncuların Belirlenmesi	101
4.1.5. Ekip, Çekim Takvimi, Bütçe ve Son Hazırlıklar	108
4.2. Çekim Aşamaları	110
4.3. Çekim Sonrası Yapım Süreci.....	113
5. SONUÇ	114
KAYNAKÇA	117

1. GİRİŞ

Dünya sinema tarihine fantastik türdeki eserler özelinde bakılacak olursa, türün geçmişinin sinemanın ilk yıllarına dayandığı görülür. Başta, sinemanın ilklerinden sayılan Georges Méliès'nin 1902 tarihli Ay'a Yolculuk adlı filmi, fantastik türün de ilk örneklerindendir. Sesli sinema dönemine geçildiğinde Oz Büyücüsü (Wizad of Oz, 1939) filmi ile Victor Fleming türün günümüze kadar gelen en önemli eserlerinden birini yaratmıştır. Günümüz dünya sinemasına bakıldığında ise fantastik filmlerin gelişen teknoloji ile birlikte çoğaldığını görürüz. Geçmişte büyük yapım bütçeleri, zaman ve iş gücü gerektiren farklı dünya ve karakter tasarımları günümüz teknolojisi ile dijital ortamda yaratılabilmektedir. Yine büyük bütçeler kaçınılmaz olsa da, bilgisayar destekli görüntü tasarımları sayesinde hayal gücünün perdeye yansıtılması artık mümkündür. Ancak günümüz Türk sinemasında fantastik türün nitelikli bir örneğini göstermek zordur.

Türk sineması özelinde geçmişe bakıldığında; türün destansı, macera ve aksiyon içeren örnekleri göze çarpar. Destan ve masallarımızın sinema uyarlamaları yapılmış ancak özgün anlatılar eksik kalmıştır. Korku, dram gibi türlere bakıldığında; fantastik öğelerle zenginleştirilmiş filmler ile karşılaşmaktadır. Ancak Dünya sineması ile kıyaslandığında saf fantastik türün niteliğine uygun eserler ortaya çıkmamıştır. Bu noktada temel sorunlardan ilki bütçe sıkıntısı olarak gösterilebilir. Ancak göz ardı edilen asıl sorunları çözmek de gereklidir.

Bunlardan biri fantastik türün kültürel açıdan nerede durduğu ile ilgilidir. Özellikle batı ve uzak doğu sinemasında fantastik tür örneklerinin daha fazla olduğu göze çarpmaktadır. Bu örneklerle baktığımızda ise köken olarak geçmişin temeli üzerine inşa edilen bir sinema anlayışı görürüz. Bu toplumlar geçmişlerinin izlerini sinema anlatısı aracılığı ile günümüze taşımayı başarabilmektedir. Türk sinemasına baktığımızda ise toplumumuzun geçmişinde yer alan kültürel birikimin fantastik türdeki karşılığı eksik kalmaktadır. Kültürel ve mitolojik birikimi derinlere dayanan topraklarda yaşasak da bu birikimden beslenen fantastik tür, sinemamızda hak ettiği karşılığı bulamamıştır. Oysa yaratılabilecek özgün yapıtlar için gerekli kaynaklar bizim topraklarımızda ve

kültürümüzde yatmaktadır. Günümüzde bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar az  rnek Türk sinemasında fantastik duruşu temsil etmektedir. Bu çalışmada, öncelikle günümüz sinemasında yabancı kalmış fantastik türe ait bir film projesi üretmek hedeflenmekte; k kenlerimize dayanan bir dünya tasarlayarak ve yenilikçi kadın karakterler yaratarak Türk sinemasında fantastik türün gelişimine bir katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

 lk bölümde projenin temellerinin dayandığı  er eve oluşturulmuş ve bir bakış sunulmuştur. Yeni bir dünya tasarlamak için bir yol haritası çizilmiştir. Modern mitoloji yaratma bağlamında Carl Gustav Jung'un analitik kuramından yola çıkılarak, Türk toplumunun kolektif bilin dişi aran mış; şamanizm ele alın mıştır. Senaryo yazım sürecini aktaran ikinci bölümde öncelikle öykünün ana hatları belirlenmiştir. Senaryonun geçeceği dünya, bu dünyada yaşayan çeşitli toplumlar, bu toplumların geçmişi, kültürel özellikleri, inanç sistemleri tasarlan mıştır. Senaryonun genelinde yer alacak sembolik anlatıma dair öğeler belirlenmiştir. Sonrasında, toplumumuzun kolektif bilin dişinin yaratıcı bir yansıması olması amaçlanan kadın karakterlerin yaratılmasına ve senaryo yazım sürecine geçilmiştir. Karakter analizleri yapılmış ve film öyküsü tamamlan mıştır. Senaryo yazımı sürerken, üçüncü bölümde detaylı bir şekilde aktarılan uygulama aşamalarına başlan mıştır. Öncelikle çekilecek sahneler belirlenmiştir. Sahnelerin, filmin temasını aktaracak yapıda bir bütün oluşturması ama lan mıştır. Bu doğrultuda bir yapı kurulmuştur. Yapım süreci tüm detaylarıyla aktarılmıştır.

Bu çalışmanın, fantastik türde oldukça sınırlı sayıda olan çalışmalara bir katkı olması hedeflenmektedir. Gerçekleştirilecek film projesi bu alanda bir yenilik olacaktır. Buna ek olarak, kadın karakterlerin doğrudan bu toplumun kökeninin yansımasıyla şekillendiği film projesi günümüz Türk sinemasının yenilikçi bir ürünü olarak yerini alacaktır.

2. FANTASTİK BİR DÜNYA TASARLAMAK

Türk mitolojisi fantastik türde eserler yaratabilmek için son derece verimli bir kaynaktır. Şamanizm, kökeni eskilere dayanan bir inanç olarak Türk toplumunun derinlerine işlemiştir. Günümüzde bu inancın yansımaları sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Gidenin ardından su dökmek; bıçağı, makası üfleyerek almak gibi kimi alışkanlıklar batıl inanç olarak adlandırılmaktadır. Aslen kökleri eskilere dayanan bu alışkanlıklar, geçmişteki ritüellerden arta kalanlar olarak ele alınabilir. "Yeryüzünde ikamet edilmiş her yerde, bütün çağlarda ve her koşulda, insana ait mitler türemiştir ve bu mitler insanın vücudunun ve aklının eylemleriyle ortaya çıkan ne varsa hepsinin esin kaynağıdır."¹ Campbell bu ifadesi ile mitoloji yaratma ihtiyacının tükenmeyeceğine ve mitolojinin kendisinin bir kaynak oluşuna değinir. Campbell, dünya mitleri arasındaki çakışmaları; kahramanların aslında tek bir arketipe dayandığı görüşüyle açıklar. Arketip, Carl Gustav Jung psikolojisinin en önemli kavramlarından biridir. Jung "gerçekte bizim düşüncemiz bile onları açıkça kavrayamaz çünkü onları hiçbir zaman düşüncemiz icat etmedi" ² demektedir. Mitler, Jung'un psikanaliz kuramının da önemli bir parçasıdır. "Mitler kolektif bilinçdışının doğrudan bir anlatım biçimi olduğundan, benzer biçimlerde, bütün insanlar arasında ve bütün çağlarda bulunur."³ ifadesiyle dünya mitleri arasındaki benzerlikleri kolektif bilinçdışına bağlayan Fordham, "insan, mit yaratma gücünü kaybettiği zaman, varlığının yaratıcı güçleriyle olan ilişkisini de yitirir. Din, şiir, folklor ve peri masalları da bu güce dayanır. Bütün dinlerde merkezi figürler karakter olarak arketiplerdir."⁴ şeklinde devam eder.

Campbell'ın Kahramanın Sonsuz Yolcuğu adlı yapıtında Campbell'ın kahramanın işlevi üzerine yaptığı keşifler ışığında bir senaryo formu oluşturulmuştur: *Kahramanın Yolculuğu*. Christopher Vogler *Kahramanın Yolculuğu*nun aşamalarını şu şekilde sıralar ve özetler:

¹ Joseph Campbell, **Kahramanın Sonsuz Yolculuğu**, 2. Basım, İstanbul, Kabalı Yayinevi, 2010, s.13.

² Frieda Fordham, **Jung Psikolojisinin Ana Hatları**, Aslan Yalçın (çev), 8.Baskı, İstanbul, Say Yayınları, s.32

³ Fordham, s.31.

⁴ Fordham, s.31.

1. Kahramanlar SIRADAN DÜNYA'da tanıtılırlar, buralarda
2. MACERAYA ÇAĞRI'yı alırlar.
3. Başta GÖNÜLSÜZ'dürler, ya da ÇAĞRIYI REDDEDERLER, ama
4. Bir REHBER tarafından
5. İLK EŞİĞİ GEÇMEK ve Özel Dünya' ya girmek için yüreklendirilirler, bu aşamada
6. SINAVLAR, MÜTTEFİKLER VE DÜŞMANLAR ile karşılaşılır.
7. İkinci eşiği geçerek MAĞARANIN EN DERİN YERİ'NE YAKLAŞIRLAR
8. Ve burada ÇİLE' ye göğüs gererler
9. ÖDÜL'lerine sahip olurlar ve
10. Sıradan dünya' ya DÖNÜŞ YOLU'nda takip edilirler.
11. Üçüncü eşiği geçerler, yeniden doğarlar ve bu deneyimle değişirler
12. Sıradan Dünya'da işe yarayacak bir ödül ya da hazineyle, İKSİRLE DÖNERLER.⁵

Mitoloji, inanç ve anlatı yaratma ihtiyacı arasındaki bu girift ilişki Şamanizm ele alındığında tekrar karşımıza çıkmaktadır. Gerçek şamanının bir tanımına başvurarak şamanı, kahramanın yolculuğu ile ilişkilendirmek mümkündür:

"Gerçek şaman toplumun mit dünyasını nakledendir. Çok eski çağlardan var ola gelen mitleri ekstaz anında nakledenler gerçek şamanlardır. Gerçek şaman davulun, kobzanın, flütün vs. Müzik aletlerinin eşliğinde irticalen şaman duaları okuyan, dans eden, kendinden geçen, en önemlisi de kozmik seyahat yapabilen kişidir."⁶ Bu tanımla birlikte şamanın yolculuğunu da ele almak yerinde olacaktır. "Gerçek (kadın ve erkek) şaman, ruhlar tarafından bu göreve çağrılan ve görevi kabul etmek zorunda olanlardır. Gerçek şaman, ruhların istek ve arzularını bilir ve en önemlisi de ruhlar tarafından yol gösterilmiş veya yönlendirilmiş olur. Gerçek şamanın mutlaka bir veya birkaç koruyucu ruhu vardır ve bütün gizemli, mistik mitsel bilgileri bu ruhtan/ruhlardan ve onun emrinde olan diğer ruhlardan alır."⁷

⁵ Christopher Vogler, **Yazarın Yolculuğu**, 3. Baskı, İstanbul, Okuyan Us, 2012, s.61

⁶ Prof. Dr. Fuzuli Bayat, **Türk Kültüründe Kadın Şaman**, 1. basım, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2010, s.16.

⁷ Bayat, s.16.

Şamanın görevini yerine getirmek amacıyla izlemesi gereken yolun, kahramanın yolculuğu ile büyük benzerlik gösterdiği görülmektedir. Bu noktadan hareketle senaryo geliştirim aşamasına bir yol haritası çizilebilir.

"Kahramanımızın yolculuğu özgün öykünün sürprizleriyle ve ayrıntılarıyla zenginleştirilmesi gereken bir çerçevedir. Yapı, dikkatlerini üzerine çekmemeli ve harfi harfine uygulanmamalıdır. Aşamaların burada verilen düzeni, yalnızca birçok varyasyondan biridir. Bu nedenle silinebilir, değiştirilebilir ve etkilerinden hiçbir şey yitirmeden, serbest olarak, karışık bir şekilde kullanılabilirler."⁸

Kahramanın Yolculuğu formunda, karakter yaratımı sürecinde arketipler birer yol gösterici olarak yer almaktadır. Vogler senaryo yazarlarının yaralanabileceği belli başlı arketipleri şu şekilde sıralar:

"Kahraman, Rehber (Bilge Yaşlı İnsan), Eşik Gardiyanı, Haberci, Biçim Değiştirici, Gölge, Müttefik, Üçkağıtçı. Elbette öykülerde dramatize edilecek çok çeşitli insani nitelikler olduğu kadar, daha birçok arketipler de vardır. Peri masalları arketipik figürlerle doludur. Kurt, Avcı, İyi anne, Kötü Üvey Anne, İyilik perisi, Cadı, Prenses yada Prenses, Ağgözlü Hancı vb. kişilikler, oldukça özel işlevleri yerine getirirler. Jung ve diğerleri, mitlerde Küpid, öykülerde Peter Pan gibi karakterler ve yaşamda asla büyümek istemeyen erkekler olarak bulunabilecek Puer Aeternus (ebedi çocuk) gibi birçok psikolojik arketipler tanımlamışlardır. Çağdaş öykülerin belli türlerinin özelleşmiş karakter tipleri vardır; tıpkı "Altın Yürekli Fahişe" ya da Western filmlerindeki "Küstah Westpoint Teğmeni", dostluk senaryolarındaki "İyi polis/Kötü polis" eşleşmesi ve savaş filmlerindeki "Katı ama Adil Çavuş" gibi. Ancak bunlar, sonraki bölümlerde ele alınacak arketiplerin yalnızca çeşitleri ve geliştirilmiş halleridir."⁹

Vogler'in değindiği gibi arketipler çeşitlendirilip, geliştirilebilir. Bu anlamda arketipleri keşfetmek ve kadın karakter yaratımına geçmeden önce, kadın imgesinin ele

⁸ Vogler, s.62

⁹ Vogler, s.68

alınması gerekir. Kadın arketiplerine ulaşma yolunda kadın şaman önemli bir duruş sergilemektedir. Anadolu topraklarının geçmişindeki anaerkil yapının yansımasını kadın şamanda da görmek mümkündür.

"Kadın şaman, kökeni açısından Mitolojik Ana kompleksine bağlı olup kadın başlangıçla simgelenmiştir. Nitekim şamanlığın köken bakımından anaerkil diye adlandırılan, ancak varlığı tarihsel olarak belgelenmeyen bir dönemde ortaya çıkmış olduğu öne sürülen ayrı ayrı doğa güçlerinin ruhu olan kadın figürlerinin bulunması tarihin o dönemindeki kadınların doğaüstü güçlere sahip olduğunu gösterir. Akrabalığın kadın hattı ile yürütüldüğü, bütün ev işlerinin kadın tarafından kontrolde tutulduğu kadınların yüksek konumundan haber verir."¹⁰

Kadının başlangıçla simgelendiği noktada kadına dair arketiplere ulaşmak mümkündür. Bu yolda ilerlemek adına, kadın şaman ile ilişkilendirilen görevler ve kadın şamanların niteliğini ele almak yerinde olacaktır.

"Eski Türkler'in ateş aracılığı ile geleceği öğrenmek istedikleri de malumdur. Ateşle fal açmak aslında ateşin veya ateş sahibinin konuşan ve gelecekte haber veren antropomorf bir varlık gibi tasavvur edilmesi ile ilgilidir. Eski Türkler'in kadın şamanlara udagan demeleri ateş hamisinin kadın, kadının da ilk dönemlerde ateşi koruyan ve buradan da ateşin kahini olması fikrini doğurmuştur. Yakutlar şimdi de kadın şamanlara udagan derler. Bu terim Türkler'den Moğol Buryatlar'a geçmiş, hem ateş tanrısı hem de kadın şaman anlamlarını bildirmiştir. İlk şamanın ateşi koruyan kadın olduğu bu bilgi ile de tasdik edilmiş olur.

Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki, Harezmi Özbekleri'nin mitolojik inancına göre kadın işlerinin koruyucusu olan ve kadın şamanlarla ebecilerin dualarında hatırlanan Anbar Ana, su ile ilgili yapılan bütün ritüellerin baş konusu durumundadır. Kadın şamanlar bazen vergilerini Anbar Ana'dan aldıklarını söylerler. Burada, şamanlığa kabul merasiminde suyun önemli rolü de vurgulanmalıdır. Ancak şamanlığa kabul merasiminde su ile beraber ağaçlar

¹⁰ Bayat, s.33.

da önemli rol oynamaktadır. Bu ağaçlara şamanların ana ağacı denilmesi, şamanlığın bütün hallerde kadın fenomenolojisi ile bağlantılı olduğunu kanıtlar durumdadır. Bütün bunlar şamanlığın Mitolojik Ana kompleksinde şekillendiğini kanıtlamaktadır.”¹¹

Başlı başına Şamanizm kozmolojisi, yaratılacak dünyadaki inanç sistemini kurmak açısından sağlam bir temel yaratmaktadır. Film öyküsünün gelişeceği dünyadaki inanç sisteminin, temelini bu kültürel ve toplumsal kodlardan alması çok uygundur. Şamanizmde evren Yeryüzü, Gökyüzü ve Yeraltı olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

“Tam ve tipik şamanlık tekniği bir kozmik kuşaktan (bölgeden, kattan) ötekine, örneğin Yeryüzünden Gökyüzüne ya da Yeryüzünden Yeraltına, geçmekten ibarettir. Şaman bu sınırları aşmayı bilen adamdır. Kozmik kuşak veya düzeyler arasındaki iletişim ve ulaşımı mümkün kılan, evrenin yapısıdır... Evrende üst üste üç büyük katman veya bölge vardır; bunlar merkezlerinden geçen bir eksenle birbirlerine bağlı oldukları için de birinden ötekine geçilebilir. Doğal olarak bu eksen bir açıklıktan, bir “delikten” geçer; tanrılar yeryüzüne, ölümler de yeraltına bu delikten geçerek inerler; esrik şamanın ruhu da göğe ve yeraltına yaptığı mistik yolculuklarda yine bu geçidi kullanır.”¹²

Bu şekilde kutsal niteliğe sahip olan diğer rakamlar dokuz ve yedidir. Dokuz rakamı Şaman inancında oldukça önemli bir simgedir. Yeraltı ve Gökyüzü dokuz kattan oluşmaktadır.

“Türklerde kutsal rakam Dokuz’dur. Dokuz boyları vardır. 9, 19, 90, 99, 900 şeklinde bir sıralama önem kazanır. Türkler Tanrıyı/Göğü dokuz defa selamlarlar. Eski Türk inancına göre yeraltı dokuz katlıdır ve yeraltı tanrıları dokuz tanedir. Türk mitolojisinde Yaşam Ağacı dokuz dallıdır ve dokuz ırk bu ağacın dallarından türemiştir. Ayrıca İslam Dini’nde Allah’ın (c.c) 99 ismi olduğu inancı da Türklerin dokuz anlayışıyla büyük bir uyum göstermiştir.”¹³

¹¹ Bayat, s.61.

¹² Mircea Eliade, **Şamanizm**, çev. İsmet Birkan, 3. Baskı, Ankara, İmge Kitabevi, 2014, s.325

¹³ KARAKURT, sf. 259

Türk mitolojisi ve söylencelerinde de dokuz başlı yılan, dokuz kartal gibi efsanevi yaratıklar ile karşılaşılır.

Müslümanlığın yayılmasının da etkisiyle yedi rakamının da inanç sisteminde yer aldığı görülmektedir. Kuran-ı Kerim, İncil ve Tevrat'ta da yedi rakamı önemli bir yere sahiptir. Eski uygarlıkların inanışlarında da ve mitlerinde de yedi rakamının tekrar ettiği görülmektedir. Yunan mitolojisinde yer alan yedi muse akla gelebilecek olan ilk örneklerden biridir. Şamanizmde tanrı Ülgen'in yedi oğlu (kıyatlar¹⁴) ve yedi kızı (kıyanlar¹⁵) vardır. Avrupalıların genetik haritasının temelinde yedi kadın olduğu tezini savunan araştırmalar mevcuttur¹⁶. Yedi rakamı, gündelik hayatımızda sık karşılaştığımız, doğada da kendisini tekrar eden bir rakamdır.

Toplumumuzun derinliklerinde yatan bu gibi kodları senaryonun içerisinde tekrar eden motifler olarak kullanmak filmin bize ait olduğu duygusunu şüphesiz güçlendirecektir. Bu anlamda kullanılacak imgesel anlatım, kurulacak olan dramatik yapının önemli bir ögesi olmaktadır. Yukarıda bahsi geçen tüm bu referanslardan yola çıkılarak fantastik türde yazılacak olan senaryonun, Türk toplumunun kolektif bilinçdışından esinlenerek, modern mitoloji yaratma bağlamında ele alınması uygun olacaktır.

¹⁴ BKZ. Deniz KARAKURT, **Türk Söylence Sözlüğü**, 1. Baskı, 2011, sf. 187

¹⁵ KARAKURT, sf. 187

¹⁶ BKZ. SYKES, Bryan, **Havva'nın Yedi Kızı**, (çev) Güniz Büyüktür, Adnan Tonguç, İstanbul, Çitlembik Yayınları, Ocak 2007

3. "KUZ" SENARYO YAZIM SÜRECİ

3.1. Film Öyküsünün Ana Hatlarının Belirlenmesi

Sadece kadınların yaşadığı bir gezegen olsaydı nasıl olurdu? Dünyada, erkek nüfusunun gittikçe azaldığı, y kromozomunun yok olabileceği gibi bilim çevrelerince de tartışılan bu ihtimali alternatif bir dünya yaratarak hayal ettim. Uzak gelecekte, erkek nüfusunun yok olmaya yüz tutmasıyla başlayan genetik çalışmalar sonucunda kendi kendine üreyebilen bir kadın grubu yaratılmış olmasını hayal ederek temeli oluşturdum. Bu kadınların dünyaya getirdiği bebekler y kromozomunu taşıyorlardı. Ayrıca doğurganlık da hepsinde görülmüyordu. Bu fikirle, Dünya'dan ayrılıp, başka bir gezegende kolonileşen yedi kadının dünyasını tasarladım. Bu yedi kadın "Kuz" adlı gezegene gelen ilk insanlardı. Kendi kendine üreyebilen bu yedi kadın, Kuz dünyasının temellerini atmıştı. Öyküde bahsi geçen kadim zamanlar, bu dönemi ve kurulan uygarlığın altın çağlarını temsil eder.

3.2. Kuz'da Yaşam

Kuz, küçük ve çorak bir gezegendir, yaşam koşulları zordur. Her yetmiş yedi yılda bir gezegene ulaşan göktaşı yağmuru gezegen üzerindeki varlığın devam edebilmesine karşı bir tehdit yaratmaktadır.

Dünya'dan göç ederek Kuz'a gelen ilk yedi kadın, kaçtıkları Dünya'ya ait teknolojiyi geride bırakmayı tercih etmiştir. Kuz gezegeni çorak bir gezegen olmasına rağmen, gezegenin onlara sunduklarını doğru bir şekilde değerlendirerek yaşamayı başaramışlardır. *Dikanaya* şehrinin temellerini atmış ve yerleşimi geliştirmişlerdir. Zamanla, nesiller sonra, Kuz verimli bir hale gelmiştir. Gezegenin çeşitli bölgelerine dağılan kadın toplulukları farklı şehirler kurmaya başlamıştır.

3.2.1. Doğurganlık ve Soyanalar

Gezegende insan ırkı tamamen kadınlardan oluşmaktadır. Bazı kadınlar belli dönemlerde doğurganlık yeteneği geliştirirler. Bunun yanı sıra bazı kadınlarda ise bu özellik hiç görülmemektedir. Farklı yerleşim bölgelerinde bu yeteneğe sahip insanların doğurgan olmayanlar ile olan ilişkileri değişiklik gösterir. Doğurgan kadınlara *soyana* denilmesi çok yaygındır. Bu, onlara diğer kadınlar tarafından kendiliğinden verilmiş, saygı niteliğinde bir unvan olarak algılanabilir. Soyanalar, doğurganlık yeteneklerinin yanında aşırı uzun ömürlü olmalarıyla da diğer kadınlardan farklılık gösterir. Yüzyıllar boyunca yaşayabilmektedirler.

3.2.2. Dikanaya Şehri

Dikanaya şehrinin temelleri ilk yedi kadın tarafından, bir nehir yatağının verimli sayılabilecek topraklarına atılmıştır. Şehrin kurucuları olan ilk yedi kadın ölene kadar şehir nüfusu artmıştır. İlk yedi kadının geride bıraktığı bilgi birikimi ve öğütleri gelecek nesillere aktarılmış, hatta kutsal kabul edilmiştir.

Şehrin geliştiği ilk yıllarda, şehir düzenini sağlamak için hiyerarşik bir düzene veya yönetim sınıfına ihtiyaç duyulmamıştır. O zamanlar doğurganlık yeteneği olan her kadın kutsal sayılmakta ve büyük saygıyla karşılanmaktadır. Şehir halkı, Dünya'dan göç edip Kuz'a yerleşen ilk yedi kadına ithafen, içlerindeki en yaşlı ve bilge yedi soyanayı yol gösterici olarak belirlemiştir. Zamanla, Yediler olarak anılmaya başlanan bu soy analar şehri geliştirip; Dikanaya'nın, Kuz gezegeninin en büyük yerleşimi haline gelmesini sağlamıştır. Yediler hiçbir zaman şehrin ve diğer kadınların mutlak hükümdarı olmamışlardır. Adalet ve düzen sağlayıcı, eğitici ve örnek teşkil eden bir bilgeler kurulu gibi çalışmışlardır. Aynı zamanda ilk yedinin öğütlerine uymuş, kutsal görevleri yerine getirmiş, doğaüstü bir şekilde şehri güçlü kılmışlardır. Bu dönemde Dikanaya, doğa ile uyuma, korumaya ve üretmeye odaklanmıştır. Şehrin çevresi ağaçlar ve tarlalar ile çevrilmiş, yağmur yağmaya başlamış, nehir canlanmıştır. Şehir zamanla, nehrin oluşturduğu vadinin sırtlarına yayılmıştır.

Dikanaya’da, yedi soyananın dünyaya getirdiği doğurgan kadınlar eğitilerek kendi doğurduklarına yol gösteren eğitimciler, gezegeni keşfeden âlimler, diğer kadın topluluklarına karışan gezginler olabildikleri gibi; Yediler’in ömürleri son bulana kadar onların yanında yer alıp, birisinin hayatını kaybetmesi halinde yerine geçecek adaylar olarak da hayatlarına devam edebilmekteydiler. Tüm dünyadan kadınlar Dikanaya’yı bir ilim irfan şehri olarak kabul etmiş, Yediler’in eğitiminden geçmek için şehre gelip gitmişlerdir. Bu kadınlar toprağı işlemeyi, verimli kılmayı, yıldızları okumayı, kehanet yorumlamayı öğrenmiş, bu bilgileri diğer topluluklara taşımışlardır.

Dikanaya tarihinin belki de en karanlık olayı, Yediler’in katliamı, şehrin tüm düzenini değiştirmiştir. Yediler’in eğitimindeki genç doğurganların bir kısmı güç sarhoşluğu ile isyan edip kutsal sayılan Yediler’i katlederek şehrin yönetimini ele geçirmiştir. Yediler’in zamanı böylelikle geride kalmıştır.

Dikanaya, film öyküsünün geçtiği dönemde, bir anlamda günümüz dünyasının da sorunu olan güç ihtirası, şiddet arzusu, yıkıcılık ve iletişimsizlik gibi insana özgü hatalarla kendini yok etmeye yakındır. Şehrin koruyucuları olarak nitelendirilebilecek olan Yediler katledilmiş ve yerine geçen Dokuzlar’ın hâkimiyeti Dikanaya’yı bir kısır döngüye hapsedmiştir.

Öyküde yer alan Dikanaya çok katı kurallarla yönetilmektedir. Yönetim, doğurganlık yetisine sahip dokuz kadının egemenliğindedir. Nehir yatağının vadisine yayılmış şehir, kadınlar arasındaki hiyerarşik dengeye göre şekillenmiştir. Nehrin ortasında yer alan büyük kaya kütesine Dikanaya’nın Kalbi denilmektedir. Kaya kütesine oyulmuş yerleşim, Dikanaya’nın doğurganlarına ayrılmıştır. En üst balkonlar, Yedilerin yerine geçmiş olan ve artık Dokuzlar olarak anılan, yönetici dokuz soyananın özel alanıdır. Bu üst sınıf aynı zamanda *tanrılar* ile iletişime geçebilenlerdir. Doğurganlık yetisi olan ve *Adaylar* olarak anılan diğer kadınlar şehrin alt balkonlarında yaşamaktadır.

Dokuzlar, doğurganlık yeteneği olmayan kadınları alt sınıf olarak kabul etmiş, onları köleleştirmiştir. Doğurgan olmayan kadınlar nehir sekinde, vadinin yamaçlarına oyulmuş mağara evlerde yaşarlar. Bu evlere oyuk denir.

Dokuzlar'dan her birinin kendi soyunu temsil eden bir rengi ve nişanı vardır. Dokuzlar'ın yüzleri her zaman maske ile kapalıdır. Korku, onların yönetiminin en önemli özelliğidir. Dokuzlar, Yediler'in zamanının kayıtlarını gizlemiştir. O dönemden bahsetmek ve onları anmak yasaklanmıştır. Ancak, Dokuzlar'ın yüzlerini maskeyle kapatmasının sebebinin Yediler'in günlerine dayandığı söylentileri şehirde yaşayan tüm kadınlar arasında dilden dile dolaşmaktadır. Dokuzlar'ın yenik düştüğü güç hırsı, seneler içerisinde onları iyiden iyiye sertleştirmiştir. Doğurdıkları kadınlar, tıpkı kendileri gibi bir gün isyan eder korkusuyla vahşi bir düzen oturtmuşlardır.

Soylarının doğurgan üyelerine *Adaylar* denilmektedir. Adaylar, Dokuzlar tarafından sert ve aşırı disiplinli bir eğitimden geçirilirler. Her bir adayın, olağanüstü yetenekleri olması beklenir. Soyların bu şekilde güçleneceğine inanırlar. Adaylar doğurganlık olgunluğuna erişmeden bir seri sınava tabi tutulur ve başarısız olanlar ölümle yüzleşir. En yaşlı Aday, soyunun varisi olma hakkı kazanır. Her yetmiş yedi yılda bir gelen meteor yağmurunun başlangıcıyla Dikanaya'da seçim törenleri başlar. Bu törende varisler öncelikle doğurgan olmayanlardan yedi *Şahit* seçer. Şahitler tanrılara kurban olarak sunulur. Ertesi gece varisler soyanalarına meydan okurlar. İki kadın yetileri ya da silah beceri ile kapışır. Eğer varis galip gelirse onu doğuran soyanasının yerini alır ve Dokuzlar'dan biri olur. Güç dengesi bu sayede korunur.

Dokuzlar ve Adaylar, bu şekilde iktidar hırsı ile yaşamlarını sürdürürken doğadan, bilimden ve kutsal inanışlardan uzaklaşmıştır. Eski günlerin irfanı, bazılarınca korunmaya çalışılmaktadır. Nehir sekisindeki halk arasında eski gelenekleri sürdürmeye çalışan yaşlı kadınların sayısı git gide azalmaktadır. Yol gösteren ve eğiten soyanalar olmadığı için, şehir eski görkemini yitirmiştir. Dikanaya ve çevresi artık verimli değildir. Yaşam zorlaşmıştır. Nehir yatağında yaşayan kadınlar şehirden ayrılmak, söylentilerde kulaktan kulağa yayılan diğer kadın topluluklarına karışmak için can atmaktadırlar. Ancak Dokuzlar şehri dış dünyadan tamamen soyutlamış, şehre giriş ve çıkış yasaklanmıştır.

3.2.3. Göçebe Topluluklar, Tohum Toplayıcıları

Kuz'da Dikanaya şehri dışında büyük yerleşimler kurulmamıştır. Gezegenin küçük ve çorak yapısı sebebiyle göçebe topluluklar yaygınlaşmıştır. Bu topluluklardan en eskisi

“Tohum Toplayıcıları¹⁷” dir. Bu topluluk gezegenin tümünü gezmiş ve her bitki ve hayvanı kataloglamıştır. Dünya’dan göçen yedi kadının yanlarında getirdikleri numuneleri, Kuz’un farklı bölgelerinde yetiştirmeye çalıştıkları dönemlerden beri varlıklarını bu şekilde devam ettirmişlerdir. Bu görevi kutsal sayarlar. Doğa ile mükemmel bir uyum içerisindedirler. Bu uyuma “şarkı” derler. Kuz gezegeni, Dikanaya’daki dengenin bozulması ile başlayan karanlık bir döneme girdiğinde toprak verimsizleşmiş, hayvanlar çoğalamaz olmuştur. Bu durumdan ilk etkilenen topluluk da onlar olmuştur. Sözcüleri Dikanaya’ya gidip Dokuzlar ile karşılaştığındaysa Kuz’un bir daha asla eskisi gibi olamayacağını anlamışlardır. Çareyi ellerinde kalan bilgiyi saklamakta bulmuş ve göçebe hayatlarına devam etmişlerdir. Ancak zamanla kuraklık Kuz’u egemenliği altına aldıkça bazı kadın gruplarının saldırılarına maruz kalmaya başlamışlardır. Özünde barışçıl olan bu topluluk, savaşçılar yetiştirmiştir. Otağlarını okçularla savunmuşlardır. Birçok kadının canına mal olan bu süreçte kendilerini diğer kadınlara tamamen kapatmak zorunda kalmışlardır. Yalnızca *şarkıyı* hatırlayanlarla paylaştıkları bir selamlaşmaları vardır. *Toprak kaldım (tohum ver) su olayım...*

3.2.4. Lovun’un Kadınları

Öyküde karşımıza çıkan bir diğer kadın topluluğu *Lovun’un Kadınları*dır.

Lovun’un kadınları, Kuz’da bir dönem dehşet saçmış, karanlık güçlerden Lovun’a tapan bir gruptur. *Taşeyir* adlı bir şehirde yaşayan kadınları tamamen katletmiş ve oraya yerleşmişlerdir. Yediler’in zamanında bu kadınlar hapsedilmiş ve sonunda ölmüşlerdir. Taşeyir ise o günden beri kimsenin yaşamadığı, lanetli bir mekân olarak kabul edilmiştir. Ancak Lovun’un Kadınları’nın kötücül ruhları, kadınları delirten, dehşete sürükleyen ve çoğu zaman da ölümlerine sebebiyet veren ruhlar olarak Kuz’da varlıklarını sürdürmüşlerdir.

3.2.5. İnanç Sistemi, Doğaüstü Yetiler, Kehanetler

Film senaryosunda yer alan fantastik öğelerin büyük bir kısmı Şamanizm ve Türk mitolojisinden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Kuz gezegeninde çoktanrılı bir inanç sistemi vardır. Tanrılar kutsal karakterler olarak Kuz gezegeninin iyicil ve kötücül

¹⁷ Bu topluluğun adı “uragut” kelimesi ile ilişkilendirilebilir. Uragut, Eski Türkçe’de Dişi, üretken, tohum, tohumluk anlamına gelmektedir.

güçlerini temsil eder. Kubayana, öyküde adı geçen en kutsal karakterlerdendir. Adını Türk mitolojisinde yer alan Kübey'den almıştır:

KÜBEY: Doğum Tanrıçası.Eşdeğer: KUBAY, KIBAY, KIPAY, KUPAY

Dişiliğin simgeselleştiği tanrıcadır. Çocukların ve kadınların koruyucusudur. Yeryüzünde saf ve temiz olan şeyleri korur. Bâzen temizlik tanrıçası olarak da görülür. Doğum yapan kadınlara yardımcı olur, çocuğa ruh verir. Gökten inerek doğum yapan kadının yanında durur, onun ağrılarını hafifletir. Fakat kadın onu göremez. Süt Gölü'nden yanındaki tulumlarla getirdiği sütü doğacak çocuğun ağzına damlatır. Böylece daha fazla süt isteyen çocuk annesinin karnından dışarıya çıkmak ister. Çocuk doğduktan üç gün sonra gider. Kökünden Bengisu (Yaşam Suyu) akan kutlu ağaç Ulukayın'ın (Yaşam Ağacı'nın) içinde yaşar. Kübey Ana'nın ayakları ile bacakları ağaç kökünü andırır ve göğsünden sağaltıcı özelliği olan bir süt verir. (Bu aslında onun Yaşam Ağacı'yla özdeş olarak görülmesinin ve verdiği sütün de Bengisu ile eşdeğer tutulmasının bir sonucudur.) Yaşam Ağacı ve Kübey, her ikisi de ışık saçarlar. Yarı beline kadar çıplak, uzun saçlı, orta yaşlı bir görünümündedir. Bedeni hafif zayıftır. Ciddi bakışlıdır. Tatarlarda insanları övünmeye teşvik eden Kupay adında bir ruh vardır.¹⁸

Lovun, Türk söylencelerinde yer alan bir yer altı tanrısıdır. "Yeraltının yöneticiliğini yapar. Yeryüzüne kötü ruhlar gönderir."¹⁹ Filmde Lovun kötücül güçlerdendir. Lovun sinsi ve çıkarıcı bir yeraltı tanrısıdır. Kendi planını gerçekleştirmek adına kullandığı insanları vaatleri ile kandırır. Dikanaya'nın yönetimindeki değişimin sebebi, Şarama karakterinin bu tanrının güç vaatlerine kanmasıdır.

Bir diğer kutsal karakter yazgı tanrısı Suyla'dır.

Güneş ve Ay'ın ışığından yaratılmıştır ve bu ışığa su katılmıştır. At gözlü, kartal gagalı, eşek kulaklı ve yılan saçlıdır. İki dili vardır. Otuz günlük uzaklığı görebilir. Ülgen'e kurbanların ruhunu ulaştırır. İnsanların yaşamlarını denetler, bir değişiklik olduğunda Ülgen'e bildirir. Ülgen'e kurban götüren şamana gök yolculuğunda yardımcı olur ve onu kötü ruhların saldırısından

¹⁸ KARAKURT, sf. 206

¹⁹ KARAKURT, sf. 210

korur. Genelde Karlık Han ile birlikte adı anılır. Toğurtka/Tomurtga (Ağaçkakan Kuşu) Suyla Han'ın ongunudur ve bu kuş Tanrı'nın elçisi olarak kabul edilir.²⁰

Film senaryosunda, *yetiler* olarak geçen bir takım doğaüstü yetenekler yer almaktadır. Doğurgan olanların büyük bir kısmı yetilere sahiptir ancak birden fazla yetiye sahip kadınlara pek rastlanmamaktadır. Rüyalarda âleminde yolculuk edebilen kadınlara *Tüşimel* denir.

Rüyaları yorumlayan kişi. Rüyalardaki bazı işaretlere dayanarak geleceğe dair çıkarımlarda ve öngörülerde bulunur. Oğuz Kağan Destanında "Tuş Koca" adlı bir kişinin adı geçer.

Anlam: (Tüş/Düş). Rüyalarda uğraşan demektir. Eski Türkçe Tus, eski Moğolca Tüs, Eski Tunguzca Tis kökü yardım etmek manasını barındırır. Düş (hayal) kelimesinden türemiştir. Türkçe Tuş/Tüş (Moğolca Cüci/Cöçi) kelimesi saygıdeğer insanlara verilen bir ünvandır. Tüşimel kavramı bazen hakanın yardımcısı anlamında da kullanılır ki, geçmiş çağlarda hükümdarların kâhinleri önemli bir konumda bulundurmaları ile alakalıdır.²¹

Olağanüstü şifa yetisi olan kadınlara *Urasa* denilmektedir.

Nefes Tedavisi. Doğaüstü güçlerle iletişime geçilerek uygulanan ve ruhsal hastalıkları sağalttığına (tedavi ettiğine) inanılan ilkel bir tedavi yöntemi. Günümüzde büyük oranda örtüştüğü (ancak kısmen farklı kavramlarla karıştırılarak) "Üfürükçülük" olarak bilinen bir anlayışa benzer. Urasalamak fiili ise bu işlemi yapmayı ifade eder.

Anlam: (Ur). Kökte işlemek, üretmek, bağlamak anlamları vardır. Sözcüğün hediye manasına geldiği de bazı kayıtlarda yer almaktadır. Rüya tabiri manasına gelen Yor/Yoru sözcüğü ile de alâkalı görünmektedir. Uraz (tâlih, baht) kavramı ile doğrudan ilgilidir. Bağlantılı görüldüğü Or kökü ise bir şeyi yerine koymak ve beklemek manaları da içerir. Moğolca Urıh fiili ise dâvet

²⁰ KARAKURT, sf. 264

²¹ KARAKURT, sf.293

etmek demektir. Türkçe'deki Uruç kelimesi ise yukarı çıkmak, yükselmek manası taşır.²²

Filmde yer alan yetilerin en önemlisi *atlamadır*. Filmin ana karakteri Mayana bu yetiye sahiptir. Deniz Karakurt Türk söylencelerinde geçen Atlama'yı şu şekilde tanımlar:

Olağanüstü Yolculuk. Eşdeğer: ETLEME, HETLEME, HATLAMA

Sıçrayarak bir engeli aşma. Ayakların yerden kesilmesiyle birlikte başka bir yere konmak. Söylencelerde başka âlemlere geçmek, boyut değiştirmek anlamında kullanılır. Yeraltına atlama yoluyla gidilir. Atlamada bu dünyâ ile diğer dünyâ arasındaki sınırlar ortadan kalkar. Günümüz bilimkurgu eserlerinde ve filmlerinde de uzayda başka bir yere çok kısa bir sürede (bir an içerisinde) ulaşmayı ifâde etmek için de bu kavram kullanılır. Atlama söylencelerde genellikle üç yolla yapılır.

1. Kuş veyâ başka bir hayvan kılığına girerek. Bu şekilde pek çok olumsuz dışsal etkenin zarar vermesinin önüne geçilmiş olur. İnsanların veyâ kötücül varlıkların dikkatini çekmeden çok hızlı bir biçimde öteki âleme gidilir.

2. Sıradışı bir hayvana binip yolculuk yaparak. Böylece söylencesel bir göl, deniz, ateş okyanusu geçilir. Bu hayvan genellikle bir at olup, uçabilme yeteneğine sâhiptir. At zaten özü itibari ile kutlu bir varlık ve Tanrı'nın bir armağanı olarak görülür.

3. Bir geçit veyâ kapı kullanılarak. Bu geçitler çoğu zaman kuyular, mağaralar, yeraltı tünelleri şeklinde görülür. Bu tür yerler Türk kültürünün dâima odak noktalarından olmuş ve her yerde o yöredeki mağaraların çok derinlere indiği, dibinin bulunamadığı, çok uzak yerlerdeki başka mağaralara bağlı olduğu söylentileri gelişmiştir.²³

Kehanet yetisi bir diğer önemli yetidir. Aylanu kehanet yetisi olan tek soyanadır. En önemli kehaneti bir efsaneye dayanmaktadır. Bu efsaneye göre göktaşı yağmuru sırasında doğurgan olmayan kadınlardan birisi menerik²⁴ hastalığına tutulacaktır. Ruhlar

²² KARAKURT, sf.300

²³ KARAKURT, sf. 53

²⁴ Şaman hastalığı

ona yetileri bahşedecek, Kuz gezegeninde yaşamış gelmiş geçmiş en güçlü kadın olacaktır. Büyük bir sınav verecektir. Yeraltına girecek ve orada ölecektir. Bedeni paramparça olacak ve tekrar birleşecektir. Yeryüzüne döndüğünde Kubayana onu kutsayacaktır. Gökyüzüne dönecek ve yıldızlara hükmedecektir. Gökyüzünden dev alev topları düşecektir. Yeryüzü parçalanırken Kilin²⁵ onu sırtına alacak ve göğe ulaştıracaktır. Kadının ruhu yaşam ağacının tohumuna can verecektir. Aylanu bu kadının kendi soyundan doğacağını kehanet etmiştir.

3.3. Film Öyküsü

Dikanaya, Dokuzlar'ın lideri Şarama tarafından çok sıkı bir şekilde yönetilmektedir. Vadideki yerleşimde yaşayan halk özgür değildir. Şehre giriş ve çıkış yasaklanmıştır. Şarama önderliğindeki muhafızlar acımasızdırlar. Şarama'nın karşısında bir tek Aylanu durabilmektedir. Halk arasında kurduğu gizli iletişim ağı ile kadınları korumaya çalışmaktadır. Aylanu'nun varisi Taya, Şarama'nın gözdesidir. Şarama, kendi varisi Etana'yı yeterince güçlü bulmamakta, onu sürekli küçük düşürmektedir. Doğurganlık yeteneği olan bu genç kadınlar Dokuzlar'ın eğitiminden geçmişlerdir. Yapılacak olan törende seçilen aday kadın, onu doğuran soy ana ile son bir sınava girecek ve sınavı geçen hayatta kalacaktır. Eğer aday kadın galip gelirse soyanasının yerini alacak ve Dokuzlar'dan biri olacaktır.

Aylanu'nun soyundan Mayana, Heva ve Keta, vadi yerleşiminde aynı oyuğu paylaşmaktadır. Mayana ve Keta Aylanu'nun hizmetkârlarındandır. Keta aynı zamanda Aylanu'nun gizli ağının en aktif üyelerindendir. Mayana, kötü rüyalar görmektedir. Yaşlı şifacı Heva, kullandığı bitki karışımları ile durumu kontrol altında tutmaya çalışmaktadır ama yeterli gelmez. Mayana'nın rahatsızlığı gittikçe şiddetlenmektedir.

Tören günü yaklaşmaktadır. Dokuzlar'ın varisleri halk arasından yedişer kadın seçecektir. Bu kadınlar törene şahitlik edecek ve sonunda kurban edileceklerdir.

²⁵ Efsanevi tek boynuzlu at

Dikanaya'nın Kalbi'nde toplanan Dokuzlar ve varisleri seçilmişleri açıklar. Taya, Keta'yı seçmiştir.

Şahitlerin uğurlandığı tören sırasında Mayana nöbet geçirir. Uykusunda gördüğü kâbuslar artık gündüz vakti de gelmektedir. Sürekli sanrılar yaşamakta, Dikanaya'nın geçmişinden anlar görmektedir. Heva, Aylanu'ya haber salar. Tören gecesi şahitler kurban edilir.

Bu sırada Şarama kendi entrikalarını kurmaktadır. Yeraltı ruhu Lovun ile görüşür. Lovun şahitlerin ruhlarının kendisine adanmasını ister; karşılığında Şarama'yı ödüllendirecektir. Lovun Aylanu'nun yok edilmesi için yaptığı planı Şarama ile paylaşır. Şarama kabul eder. Şarama Taya'yı vaatler ile yönlendirmeye başlar. Aylanu'nun yerine geçtiğinde ne kadar güçleneceğinden, Dikanaya'nın yenilmez yöneticisi olabileceğinden bahseder. Diğer soyanalar ile gizli bir toplantı yapar ve Aylanu'nun onlara ihanet edeceğinden, başa geçmek istediğinden, ruhların öyle söylediğinden bahseder.

Aylanu eski yazıtlara başvurur. Masaya eski kitaplar ve parşömenler yayılmış, deri ciltli kalın bir kitap açılmıştır. Kitapta yazanlar okunmayacak kadar küçüktür. Bazı semboller ve Güneş sistemini temsil eden çizimler fark edilir. Gezegen sembollerinden Mars ve Venüs, dişi ve erkek sembolleridir. Diğer sayfada ise DNA sarmalının bir tasviri "xx, xy" kromozomları görülür, altında bir takım denklemler, kimya formülleri vardır. Kitap binlerce yıl öncesini anlatır. Pencereden içeri giren rüzgar ile kitabın sonraki sayfası açılır. Leonardo'nun Vitruvius Adamı görülür. Aylanu, Mayana'nın rahatsızlığı ile kehanetin gerçekleşmeye başladığından şüphelenir. Kehanetin gerçekleşmesi için, Mayana'nın ruhlarla yolculuk etmesi gerekmektedir. Bunun için bir bitkiye ihtiyaç vardır: Tanyıldızı. Şarama bu nadir çiçeğin tohumlarını güçlü yeraltı ruhu Lovun ile iletişime geçebilmek için kullanmaktadır ve diğer herkese yasaklamıştır. Aylanu, Etana üzerinden bir plan yapar. Şarama'nın varisi Aylanu için tanyıldızı tohumularından getirecektir. Şarama tarafından hor görülen Etana, Aylanu'ya yardım etmeyi kabul eder.

Dokuzlar kutsal mağarada toplanır. Şarama mağaradaki meşaleleri yakar. Aylanu mağaranın ortasında yerde duran geniş oval kâseye ince uzun boyunlu bir sürahidenden su

doldurur. Kâsenin oturduğu oval kaideye dokuz kadının soy renklerinden taşlar sırayla işlenmiştir. Taşların önüne de küçük, kürdan gibi ince bıçaklar oturtulmuştur. Diğer kadınlar ellerindeki buhurdanlıklardan ince dumanlar yayarak kâsenin etrafında dönerken yavaş yavaş mırıldanmaya başlarlar. Aylanu ve Şarama da onlara katılır. Kâsenin etrafında döndükçe mırıldanmalar ritim kazanır. Kadınlar hep bir ağızdan tek bir notada uzunca durduktan sonra susarlar. Kâseye yaklaşarak yere otururlar. Buhurdanlıkları yanlarına bırakırlar. Her soy ana kendi ince bıçağını alır ve kâsedeki suya bir damla kan akıtır. Sessizce suya bakarlar. Sudan yansıyan ışık yüzlerinde dalgalanır. Kan damlaları kâsedeki ayna gibi suda kaybolurken suretleri yansımaktadır. Tekrar mırıldanmaya başlarlar. Ritim yükseldikçe su dalgalanmaya başlar. Dalgalanan suda görüntüler belirmeye başlar. Ritim yükselir. Görüntüler belirginleşir. Görüntüler aday kadınların yeteneklerini gösterir. Taya ok atar. Yıldızlar belirir. Ok uzayda uçarken alev alır. Bir kuyruklu yıldız dönüşür. Kadınların ritmi iyice hızlanır ama uyum bozulmuştur. Nefesleri hızlanmıştır. Meşalelerde yanan ateş dalgalanmakta, mağaranın duvarlarında gölgeler dans etmektedir. Lovun güçlerini kadınlar üzerinde kullanmaktadır. Kâsede Dokuzlar'ın görüntüsü belirir. Kuyruklu yıldız bu görüntüyü dağıtır ve bir anda kaybolur. Kâsede arka arkaya aniden belirip kaybolan görüntüleri takip etmek zorlaşır. Kadınların nefes alıp vermeleri iyice hızlanmıştır. Birisi ellerini yumruk yapıp tüm gücüyle sıkar. Göktaşı yağmaktadır. Aniden çok net bir şekilde Mayana'nın yüzü belirir ve kâsedeki yayılan ışıkla kadınlar transtan çıkar. Sagina kendinden geçer. Titremektedir. Diğer kadınlar da nefes nefesedir.

Aynı anda Mayana da bir rüya görmektedir. Rüyasında Yedilerin öldürüldüğü anda, geçmiştedir. Rüyasındaki kadınların yüzleri görünmemektedir ancak Mayana Şarama ve Aylanu'yu tanır. Yerde beş kadının cesedi kanlar içinde uzanmaktadır. Şarama altıncı kadına kılıcını saplar ve kadın yere düşer. Aylanu yerde yatan kadınların yüzlerini okşar. En son ölen kadının boynundaki mavi madalyona dokunurken kulağına bir şeyler fısıldar. Sözler anlaşılmaz. Aylanu madalyonu koparıp alır. Şarama'nın gözlerine bakarak madalyonu kendine takarken "Şüphesiz çok güçlüsün Şarama, ancak madalyonu sen taşımayacaksın, yeni bir dönem başlıyor, ama ne de olsa ben en yaşlısıyım." Şarama cevap verir: "Evet yeni bir dönem başlıyor ve o geçmişin yükünden başka bir şey değil. İstersen taşı. Ne de olsa (küçümseyerek) en yaşlısısın." Heva sayıklayan Mayana'yı

rüyadan çıkarır. Heva Mayana'yı oyuktan çıkarır ve nehre giderler. Nehir suyuna giren Mayana sakinleşmekte ve nöbetleri hafiflemektedir.

Dokuzlar tartışmaya başlamışlardır. Aylanu diğerlerinden daha sakin ve metanetlidir. Kadınlar gördüklerinden dolayı tedirgindir. Ayin sırasında Mayana'nın bu kadar güçlü bir imge ile ortaya çıkması hiç normal değildir. Aylanu ise görünün, üzerine ciddi bir şekilde düşünülmesi gereken bir kehanet olduğunu söyler ancak diğerleri Şarama'nın önceki sözlerinden dolayı Aylanu'dan şüphe etmektedirler. Şarama'ya göre bu görünün tek bir açıklaması vardır. Mayana lanetlidir. Dikanaya'nın sonunu getirecektir. Tek çare genç kadını öldürmektir. Bu görev Taya'ya verilecektir. Dokuzlar Şarama'nın dediği gibi yapma kararı alır.

Dokuzlar ayin sırasında yaşananları varislerine açıklar. Aylanu ile yüzleşmeye can atan Taya hiddetlenir ve Şarama'nın buyurduğu gibi Mayana'yı yakalamak üzere harekete geçer. Etana da Şarama'nın dikkatinin Aylanu ve Mayana'nın yakalanması üzerinde toplanmasını fırsat bilerek tanyıldızını almak için harekete geçer. Aylanu ise gecenin geri kalanını olacalara hazırlanmak için Ülker yıldızları altında meditasyon yaparak geçirir.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Taya önderliğindeki muhafızlar Mayana'nın oyuğunu basarlar ancak kadınlardan eser yoktur. Taya muhafızlara tüm oyukların aranmasını ve genç kadının bulunmasını emreder. Muhafızlar yerleşime dağılır ve gece kana bulanır. Kadınlar oyukların hiç birinde değildir ancak Heva ve Mayana'nın nehir çevresinde olabileceğinin bilgisi alınmıştır. Taya Yelbuke'yi çağırır. Ancak Heva 'da olan biteni farketmiş ve Mayana için bir plan yapmıştır. Yelbuke Mayana'nın izini bulur. Yelbuke Mayana'ya farklı davranır. Mayana'nın komutunu alır. Mayana ve Taya yüzleşir. Mayana Heva'nın planını uygulamaya başlar ve teslim olur. Taya Mayana'yı zindana kapatır.

Taya Şarama ile görüşür. Aylanu'yla yüzleşeceği seçim töreninden önce güç gösterisi yapmak için Mayana'nın infazının çok gösterişli olmasını istemektedir. Şarama, görevini başarıyla tamamlayan Taya'yı ödüllendirmeye karar verir. İnfaz ertesi güne ertelenen törenden önce yapılacak, Mayana Lovun'a kurban edilecektir. Lovun Taya'yı güçlendirecek ve Taya Aylanu'nun yerine geçecektir. Etana bu planı ışitir.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Heva başta, Aylanu'nun soyundan gelen tüm kadınlar bir arada hareket etmeye başlar. Dikanaya'nın kalbine girebilen hizmetçiler muhafızların dikkatini dağıtıp, kargaşa çıkarır. Zindana yemek götürülenler muhafızları etkisiz hale getirir. Etana, bu sırada tanyıldızını almak için Şarama'nın muhafızlarının dikkatini dağıtacak bir oyuna başlar ve tanyıldızını alır. Aylanu ile birlikte harekete geçerler. Mayana'yı zindandan çıkarır ve şehirden kaçarlar.

Sabaha karşı ilk iş zindana inen Taya, zehirlenmiş muhafızlar ile karşılaşır. Şarama ve diğerlerine durumu açıklar. Sagina hızla ona yaklaşır ve bir tokat atar. Taya'nın vücudu sarsılmaz, dimdik durmaktadır. Yüzünü ona tokat atan kadına çevirir ve gözlerine bakar. Bu duruşu Şarama'nın ilgisini çeker. Konuşmasına izin verir. Taya *"Soyana, Aylanu ile Mayana'yı bulmak için şehirden çıkma izni istiyorum... Dokuzlar uygun görürse"* der. Şarama ona bir cevap vermeden bir el hareketi ile gitmesini işaret eder.

Aylanu ve Etana saatler süren kaçış yolculuğundan sonra ilk kez durmuşlardır. Mayana yorgunluğun etkisiyle kriz geçirmektedir. *"Öldürecekler"* diye sayıklamaktadır. Aylanu onu sakinleştirmeye çalışır, Onu güvenli bir yere götüreceğini söyler. Etana Mayana'nın sözleri üzerine kaçtıkları yöne, Dikanaya yönüne bakarak *"Öldürecekler hepsini, kurban edecekler..."*

Dikanaya'da gerginlik hakimdir. Birçok kadın hayatını kaybetmiştir. Muhafızlar Aylanu'nun planına dahil olan kadınların peşindedir.

Şarama ise otoritesini korumak adına tören hazırlıklarına devam etmektedir. Sekiz soyana varislerini çağırmıştır. Şarama'nın konuşmasını dinlemektedirler. Aylanu'nun ihaneti cezasız kalmamalıdır. Şarama ise dimdik ve sert duran Taya'ya bakar. Taya hain Aylanu'yu öldürecek ve yerine geçecektir. Şarama'nın başıyla yaptığı onay işaretiyle Taya soy analara yaklaşır ve önlerinde diz çöker. Şarama ona görevinde kullanacağı silahları ve zırh verir.

Mayana, Aylanu ve Etana Dikanaya vadisinden uzaklaşırken; Taya, Dikanaya Limanında muhafız birliklerini organize etmektedir. Şarama ona küçük bir ordu tahsis etmiştir. Nehir yerleşiminde Heva hayatta kalan yaralılar ile ilgilenmektedir.

Mayana, Aylanu ve Etana geceyi geçirmek için kamp kurmuşlardır. Etana Aylanu'nun Mayana için istediği bitkileri aramaya gider. Aylanu Mayana'ya bakarak boynundaki madalyonu çıkartır, eline alır. Madalyonu uzatır. Mayana elini uzatınca madalyonla birlikte elini kavrar ve diğer elini Mayana'nın alnına götürür. Gözlerini kapatır. Mayana bir mağaradadır. Çok yaşlı zayıf bir kadın yanan ateşin başında buruşuk ellerini ısıtmaktadır. Başında kask gibi, bitki köklerinden yapılmış bir maske vardır. Mayana bir anda kendisini yaşlı kadın ile yüz yüze bulur. Kadının ağzı hareket etmez ama sesi duyulur. *"Sen! Kubayana'nın kutsadığı"* Aylanu'nun eli hala Mayana'nın alnındayken Mayana bir adım geri atar. Aylanu madalyonu Mayana'nın elinde bırakıp geri çekilirken *"Senin kanın dökülemeyecek kadar değerli"* der. Aylanu kadim günlerden bahsetmeye başlar. *"Biz bir zamanlar tek bir şarkıyı söyledik..."*

Aynı gece Dikanaya'da tören başlamıştır. Şarama adayların birbirleri ile savaşmalarını izler.

Ertesi gün Etana,Mayana ve Aylanu bir vadinin tepesindedirler. Vadi önlerinde uzanmakta, uzaktaki kayalara gün batımının kızıl ışığı vurmaktadır. Etana, vadiye doğru bakmakta, gidecekleri yönü kestirmeye çalışmaktadır. Mayana tek başına duran bir elma ağacının dallarındaki bitkiyi fark eder ve onu incelemeye başlar. Aylanu yanına gider. Mayana'ya ökse otunu tanıtır. Aslında köksüz bir bitki olduğundan, yaşamak için diğer ağaçlara ihtiyaç duyduğundan bahseder. Ökse otunun, bu sebepten dolayı, barışı temsil ettiğini bir hikâye ile anlatır. Mayana'ya bakarak bir süre durduktan sonra maskesinin bağlarını gevşetir. Mayana onu doğuran soy anasının yüzünü ilk kez görür. Aylanu şifacı kadınların bu otu nasıl kullandıklarından bahsederken yamaçtan aşağıya doğru inerler.

Güneş batar, hava kararır, Ülker yıldızları parlar, ay yükselir.

Dikanaya'daki tüm kadınlar mağaranın önünde yarım ay şeklinde yakılmış ateşlerin arkasında toplanmıştır. Ateşlerin diğer tarafında başarısız adayların bağlanacağı

kazıklar durmaktadır. Kazıklara her soy ananın madalyonunun rengi ile semboller çizilmiştir. Sekiz kadın kendi doğurduğu adayını bir kazığa bağlar. Soyanalar adayların etrafında melodik sesler çıkartarak ellerindeki hançerler ile dans etmeye başlar. Bir anda hepsinin farklı tonlarda devam eden melodileri ve dansları senkronize olur. Dans ve melodi sert bir hal alır. Aniden aday kızlarının karşısında dururlar ve her birini tek bir hançer darbesiyle öldürürler. İzleyen kadınlardan bir kaçı bayılır.

Gün ağarır. Mayana, Aylanu ve Etana geceyi vadide ilerleyerek geçirmişler, atlarının üzerinde aheste adımlarla bir tepeye varmaktadır. Tepenin ardında uzanan geniş düzlükte kurulmuş bir otağ vardır, çevresindeki çadırların üzerinde keten bayraklar dalgalanmaktadır. Düzlüğe doğru inerler. Aylanu atını yularından tutmuş önde, Mayana ve Etana atı üzerinde geride otağa yaklaşırlarken sırtında yayları ve sadakları olan iki kadın onları durdurur. Aylanu eliyle tohum toplayıcılarının selamını verir. Kadınlar eşliğinde ilerlerler. Otağın önünde duran kadınlardan birisi atları alırken bir diğeri perdeyi açar. İçerideki sehpaaların üzerine dizilmiş kutular ve kavanozlarda bitki örnekleri vardır. Yaşlı ama çevik görünümlü bir kadın çevresine yaydığı parşömenlerin arasında çalışmakta, bir diğeri de bir tas dolusu tohumu küçük kavanozlara ayırmaktadır. Aylanu yaklaşıırken parşömenlerin başındaki kadın ayağa kalkar *"Toprak kaldım."* der. Aylanu hemen karşılık verir *"Su olayım."* İki kadın gülerek birbirlerine sarılır.

Hava kararmıştır. Çadırların önünde toplanmış bir grup kadın şarkı söylemektedir. Muru ve Aylanu, otağın yanında yanan ateşin başına oturmuş, toprak kaplardan çay içmektedirler. Görüşemedikleri uzun yıllar boyunca yaşadıklarını anlatarak arayı kapatmaya çalışırlar. Aylanu şehirden nasıl kaçtıklarını anlatmayı bitirmiş, konu Mayana'ya gelmiştir. *Aylanu "Burada senin yanında bir süre güvende olur. Şehirdeki onca kadın ve kaybolan yetenekler... Eski günleri geri getirmenin bir yolunu bulmalıyım."* der. Muru *"Şarama'nın yolu şarkıdan uzak. Onun tınısı toprağa işledi bile, Dikanaya eskisi gibi verimli değil...Ama güzel bir ton var, umut var. Bizimle istediği kadar kalabilir."* Kadınların şarkısını dinleyerek çaylarını içmeye devam ederler.

Etana otağın içindeki parşömen yığınlarına kendisini kaptırmış bir kağıtlara bir bitki örneklerine bakmaktadır. Aylanu ve Muru içeri girerken başını parşömenden kaldırmadan konuşmaya başlar *"Ne kadar çok çeşit..."* Muru ona yaklaşır ve saçını okşar.

"Biz toprağın yolunu seçtik kızım" Etana ona gülümseyerek bakar. Kadın devam eder *"isteğin buysa bizimle kalacaksın, yolun toprakla başlayacak..."* Etana orada kalmayı seçer.

Otağda Aylanu'nun gelişi şerefine şölen başlar. Etana ve Mayana tohum toplayıcıları ile dans edip eğlenmektedir. Mayana yorgun düşer ve Muru ile Aylanu'nun yanına gider. Muru ona tanyıldızından bahseder. Aylanu tohumları çıkarır, Murunun çadırında tanyıldızını hazırlarlar. Mayana ve Muru Tanyıldızından yapılmış bir çay içer. Muru Mayana'yı alır ve otağın ilerisindeki ağaçların arasına götürür. Tanyıldızı etki etmeye başlar. Muru ona yetisinden ve Tohum'un Yolu'ndan bahseder. Önlerindeki ağaç bir çeşit sarmaşık ile kaplanır. Sarmaşığın yaprakları gümüş gri parlamaktadır. Çiçek açar: Tanyıldızı.

Sabaha karşı gün ağarmaya başlarken bir kukumavın ötüşü duyulmaktadır. Otağın çevresi hareketsizdir, kadınlar uyumaktadır. Kukumavın sesi aniden kesilir, çadırların bir tarafına bağlı duran atlar huzursuzlanır. Esen rüzgar ile birlikte kuş havalanır. Atlar toynaklarını toprağa sürter. Uğursuz bir hava vardır. Otağın içerisinde uyumakta olan Aylanu bir anda gözlerini açar, doğrulur. Sessizce kalkarak Muru ve Mayana'yı uyandırır. Muru da havadaki gerginliği hissetmiştir. Aylanu çabukça eşyaları alırken, Muru Mayana'ya sessiz olmasını ve takip etmesini söyler.

Otağdan çıkarlar. Çadırların arasından sessizce ilerleyerek ağaçların arasına ulaşmaya çalışırken tam aralarından geçen bir ok çadıra saplanır. Taya atıyla gelmektedir. Koşmaya başlarlar. Çadırlardan çıkan diğer kadınlar da yaylarını germiş, saldırının nereden geldiğini anlamaya çalışırlar. Aylanu ve Muru Mayana'yı aralarına almış koşarak açıklıktan uzaklaşırken Muru'ya bir ok saplanır ve kadın yere düşer. Etana onu kaldırmaya çalışırken Muru ileriye göstererek "Mağaraya girin" der. Aylanu, Muru'yu bırakmak istemeyen Mayana'yı çekerek oradan uzaklaştırır. Etana, diğer kadınların arasına koşar.

Mayana gözü arkasında mağaraya adımını atar, içeri girdiği anda kendisini geniş bir düzlüğün ortasında bulur. Çevresi gözlerini kamaştıracak kadar parlaktır. Etrafına

bakar, annesini arar ama göremez. Yalnızdır. Ayaklarının altında bir hareket sezer, bir yılan vardır. Geri çekilirken eli refleksle boynunda asılı duran madalyona gider. Madalyonu tutunca uzaktan Aylanu'nın sesi duyulur, derindir "*Mayana...*" Mayana sesin geldiği yöne dönünce onu görür ama annesi gittikçe uzaklaşmakta, mekan da sanki genişlemektedir. Aylanu'ya doğru koşmaya başlar. Yakınlaşır. Yüzünü görecektedir kadar yakınlaşmışken ayağı -orada olmaması gereken- bir ağaç köküne takılır. Yere düşer.

Mayana, düştüğü anda kendisini yüzükoyun ağaçların arasında bulur. Sersemlemiştir. Aylanu da hemen ilerisinde ayağa kalkmaktadır. Mayana zorlanarak doğrulur, çevresine bakar. Korkmuştur. Aylanu ona yaklaşır. Mayana'yı sakinleştirmek için saçlarını okşar. Aslında Aylanu da şaşkındır. Kızının korkuyla yaptığı şey atlamadır. Atlama, kadim zamanlarda bahsi geçen ve kaybolduğu sanılan bir yetenektir.

Dikanaya'da Şarama ve diğer soy analar mağarada transa girmiştir. Hep bir ağızdan söylenen ne olduğu anlaşılmayan mırıltıların üzerine Şarama'nın "*...Ker Abra*" sözü işitilir ve kadınlar sessizleşir. Sessizleşen mağarada yılanın tıslaması duyulur. Şarama hayvanlar ile iletişime geçerek Mayana ve Aylanu'nun gittiği yönü öğrenir.

Taya, atı üzerinde dörtnala ilerlemektedir. Belli belirsiz duyulan yılan tıslaması sesiyle durur ve sesin geldiği yöne doğru, bir şey dinliyormuş gibi dikkatini verir. Atı huzursuzca kıpırdamaktadır. Bir anda atını döndürür ve gittiği yönü değiştirerek hızla yoluna devam eder.

Güneş tepededir. Aylanu ve Mayana ağaçların arasından akan bir derenin önünde mola verirler. Aylanu dereden su içip matarasını doldururken Mayana da çalılardan kuşburnu toplamaktadır. Aylanu huzursuzca etrafına bakar ve "*devam etmeliyiz, gün batmadan bu geceyi geçirecek bir yer bulalım.*" Bir süre daha ilerledikten sonra Aylanu kayalara işlenmiş semboller ile kaplı bir sığınağı göstererek "*Burası iyi, korunmuş bir sığınak*" der, kayaların arasındaki ağacın yanından geçerek sığınağa varırlar.

Oyuğun içine girip yerleşir, su içer ve dinlenirler. Aylanu'nun açık heybesinden maskesi görünmektedir. Mayana "*Mağarada ne yaptın?*" diye sorar ve o anı gözlerinde canlandırarak kendi kendine mantıklı bir açıklama bulmaya çalışır. Devam eder "*Taya tam*

arkamızdaydı, sen önden girdin, ben o sırada Muru'ya bakıyordum." Aylanu devam etmesine izin verir. *"..sonra bayıldım ve o boşluk..."* Aylanu'ya bakarak onaylamasını bekler ama o *"Ben hiçbir şey yapmadım, sen yanımda olmasaydın Taya ile mağarada kalacaktım. Ben kehanet ederim, görü görür, iletirim. Senin becerin kadim zamanlardan beri görülmedi Mayana. Bunu yapabilen kimse kalmadı. Sen bir atlayansın. Atlayanlar ara dünyaya geçip istediği yere gidebilir, kitabeler öyle anlatır. Ama temkinli olmak gerekir, kem gözler gezer o dünyada."*

Şarama gece tek başına mağaraya girer. Meşaleleri yakar. Bir sunak hazırlar. Sepetinden çıkardığı bir yılanı Dokuzlar'ın görü kâsesinin içerisindeki suya bırakır. Yılan kıvrıldıkça su dalgalanır. Şarama bir ayine başlar. Mırıldandığı sözcüklerden bazıları duyulur *"...ker abra... abra Lovunana... Lovun"*. Suda yılan saçlı bir kadın belirir. Şarama Aylanu'nun madalyonunun rengindeki küçük bıçağı suya bırakır. *"Mayana"* der. Yılan saçlı kadın sureti kötücül bir gülümseme ile karşılık verir. Şarama ona kurban olarak Taya'yı sunar. Yılan saçlı kadın sureti tatmin olmuş bir ifade ile kaybolur.

Taya ağaçların arasındaki dereye ulaşır, Mayana ve Aylanu'nun izini yakalar.

Gece ilerlemiştir. Mayana soğuktan korunmak için Aylanu'nun yanına sokulmuştur. Dikanaya'dan çıktıkları andan beri ilk kez yalnız kalmış ve huzur bulmuşlardır.

Bu anı birbirlerine açarak değerlendirmektedirler. Aylanu kızının yoluna tek başına devam etmesi gerektiğinin farkındadır. Uykuya dalarlar.

Sabaha karşı Mayana ve Aylanu eşyalarını toplayıp sığınaktan çıkarlar.

Güneş doğmaktadır. Kuşların cıvıladığı huzurlu bir sabahtır. Bir süre ilerledikten sonra kuşların sesi kesilir, bir anda kanatlanıp uçarlar. Sessizlikte dörtnala yaklaşan at sesi belirginleşir ve Aylanu'nun bacağına arkadan gelen bir ok saplanır. Sendeleyen Aylanu Mayana'ya koşmasını söyler. Mayana tereddüt eder ama Aylanu okun geldiği yöne doğru ayaklanarak, Mayana'ya bakar ve *"Kaç!"* der. Mayana atıyla yaklaşan Taya'yı görür. Aylanu belinden bıçağını çıkarır ve Taya ile yüzleşmek üzere ona doğru ilerler. Mayana kaçmaya başlar. Bir ok daha uçar ve Mayana'nın arkasına düşer. Mayana koşar. Koşmaya devam ederken bir an geriye dönüp bakar ve Aylanu'nun dizleri üstüne çökmüş olduğunu görür. Bir ok daha yemiştir. Taya diz çökmüş Aylanu'nun önünde atından inmiştir, elindeki yayda gerili bir ok Aylanu'yu hedef almıştır. Taya Mayana'ya doğru bakar ve yayını ona yöneltir. Aylanu son bir gayretle bıçağını Taya'ya savurur ama Taya daha hızlıdır. Aylanu'nun elini yakalar, bıçağı alır ve ona saplar. Aylanu yere yığılır. Mayana uzaktan

gördüğü bu görüntü karşısında donakalmıştır. Taya ona doğru bakar, yayına yeni bir ok sürer. Mayana koşmaya başlar.

Taya son nefesini vermek üzere olan Aylanu'nun eşyaları arasından maskesini ve cübbesini alır. Bunu gören Aylanu Taya'ya kehanetten bahsetmeye çalışır ama konuşmaya mecali kalmamıştır. Eşyaları karıştırmaya devam eden Taya madalyonu aramaktadır. Bulamayınca Aylanu'nun yanına gider ve madalyonu sorar. Gözleri Mayana'nın gittiği yönde sabitlenen Aylanu'dan cevap alamaz. Maskeyi takar, aynalı cübbeyi giyer ve atına atlar. Mahmuzlar.

Mayana nefes nefese koşmaya devam etmektedir. Gözünden yaşlar akmaktadır. Kendisini önüne çıkan ilk mağaraya atar. Mağaranın girişinde yılanlar gezmektedir.

Mayana karanlık mağaranın içinde ilerler. İleride bir ışık vardır. O yöne ilerler. Yaklaşınca geçemeyeceği kadar dar bir geçit olduğunu fark eder, geri dönmek istediğinde geldiği yerde olmadığını anlar. Mağaranın içi sürekli değişmektedir. Yönünü bulmaya çalışan Mayana'nın nefesi sıklaşmaya başlar. Paniklemektedir. Gördüğü ışığa doğru ilerlerken bir karaltı geçer. Arkasından bir ses duyar, başka bir yerden bir kahkaha sesi yankılanır. Ayaklarının altında bir hareket hisseder. Yılanlar vardır. Işığa doğru koşmaya başlar. Mağara bir çok katlı bir labirent gibidir. Dar merdivenler ve küçük geçitler onu bir türlü çıkışa ulaştırmaz. Panikle seslerden ve yılanlardan uzaklaşmaya çalışırken gördüğü ışık sanki daha geniş bir açıklık vaat eder. Oraya ulaşır ama çıkış yoktur. Aydınlık açıklığı çevreleyen duvarlarda kendi gölgeleri uzamaya başlar. Üç gölge büyüdükçe başlarında saç yerine yılanlar kıvrandığını görür. Döndüğü her yerde karşısında bir gölge belirir. Yerinden kıpırdayamaz. Aniden çöken karanlıkla gölgeler yok olur. Sadece kendi nefesini duymaktadır. Karanlıkta ilerler. Dar bir geçitten gelen ışığa yönelir.

Mayana kendisini parlak düzlükte bulur. Atlamıştır. Arkasından bir ses duyar ve döndüğünde kendisi ile karşılaşır. Yüzü ve vücudu çamura bulanmıştır. Saçları çamurla örülmüş, yılanlar gibi görünmektedir. Üzerinde parçalanmış kırmızı giysiler vardır. Bir sesle diğer tarafa döner ve bir başka kendisi ile karşılaşır, kaçmak için diğer tarafa döndüğünde bir başkası daha çıkar. Çevresini saran suretleri üzerine yürümeye başlar. Diz çöker ve kollarını yana açarak tüm gücüyle çığlık atar. Suretleri yok olur. Yere yığılır.

Mayana'nın bedeni çalıların arasında, gözleri sabit bir yere odaklanmış, yatmaktadır. Giysileri parçalanmış, her yeri kanamış çiziklerle kaplıdır. Elinde Aylanu'nun madalyonunu , parmakları gevşer. Madalyon kayar.

Dikanaya'da Şarama ve diğ r soy analar yeni adaylar belirlemiş, madalyonlarını takmaktadır. Tohum toplayıcıları otağı toplamış, yeni bölgelere doğru yola çıkmaktadırlar. Taya kuş avlamaktadır.

Mayana'nın bedeni çalıların arasında, kıpırtısızdır. Çekirge sesleri duyulmaktadır. Bir ekirge Mayana'nın elinden sarkan madalyonun yanından geçerken Mayana can bulur, hareket etmeye başlar. Çekirge yanından ilerledikçe Mayana güçlükle doğrulur. Ayağa kalkar. ekirgeyi takip ederek zorlukla ilerler, eskiden kayaların arasından akan bir nehrin oluşturduğu, dar oval formlu geçide doğru ilerler. Mayana geçide girer. Gökyüzü, dar geçidi çevreleyen kayaların tepesinde neredeyse görünmemektedir. Mayana gittikçe güçlenerek geçitte yürümeye devam eder. Mayana ilerledikçe kayaların arası açılır. Yaraları tamamen iyileşmiş olarak çıkar.

Bir tepede tek başına duran ağaçta kuşlar cıvıdamaktadır. Güneş parlamaktadır. Taya atıyla tepeyi aşar.

Kayaya oyulmuş küçük mağaralardan oluşan terk edilmiş bir yerleşimde üç kadın eğlenmektedir. Saçları amurla örülmüş, yılanlar gibi görünmektedir. Üçü de birbirinin aynısıdır. Mayana'nın suretine bürünen kadınlardır, Şarama'nın anlaştığı Lovun'un kadınları. Birisi havayı koklar. Diğ ri dönerek yılan gibi çıkan sesiyle "*Avcı geliyor*" der. Kadınlar kayaların arasında kaybolurlar.

Mayana kıvrımlı bir patikadan ilerlemektedir.  n nde uzanan vadiyi çevreleyen dik ve yüksek kayaların oluşturduğu yamaçta tek sıra halinde yürüyen kadınları görür. Kadınlar hayvan kost mlerine bürünmüştür. Elllerinde renkli uçurtmalar, müzik aletleri vardır. Tören alayı yamacın kıvrımında gözden kaybolur.

Mayana kıvrıma ulaşır. Kadınlar durmuş, hazırlık yapmaya başlamışlardır. Mayana sorgulamaksızın onlara doğru ilerler. Kadınların yanına ulaştığında içlerinden birisi onu karşılar, elinden tutar ve aralarına alır. Mayana onlara katılır. Tören alanında üç ateş yanmaktadır. Kadınlar davulları ve zilleri ile ritim tutmaya başlarlar. Diğerleri de seslerini kullanarak ritme katılır.

Geyik, at ve baykuş kılığına girmiş üç kadın ateşlerin arasında dans ederken Mayana onların ortasına oturtulur. Hayvan kılığındaki kadınlar ellerini bir gökyüzüne bir Mayana'ya çevirirler. Mayana kendisini ritme bırakır ve gözlerini kapatır, güneş batar. Gökyüzünde parlayan yıldızlar çok net görünmektedir. Mayana yamaçtaki tören ateşlerinin ortasında yalnızdır. Gözleri kapalı, başı önüne eğik, bağdaş kurmuş şekilde kıpırtısız durmaktadır. Çevresinde yanan üç ateşin içinden uçuşan parçacıklar ateş böcekleri gibi etrafında dans etmektedir. Mayana başını gökyüzüne doğru kaldırır, derin bir nefes alır ve yıldızlar hareket etmeye başlar. Tüm yıldızlar dönmekte, karanlıkta ışıktan haleler oluşmaktadır. Gökyüzü ve yeryüzü birbirinden bağımsız hareket etmekte gibidir.

Gün a arır, güneş doğar.

Taya bir yerleşime doğru at sürmektedir. Kayaların arasında oyulmuş küçük mağaralarda kimse görünmemektedir. Mekân terk edilmiş gibidir.

Lovun'un kadınları kayaların arasında bir belirip bir kaybolmaktadır. Kadınlar kayboldukça kahkahalar atarlar. Seslerin nereden geldiği belli değildir. Kadınlardan biri arkasında kaybolduğu kayanın ardından Aylanu'nun suretine bürünmüş halde belirir. Şekil değiştirirler. Aylanu'nun suretlerinin saçları çamurla örülmüş, başından sarkan yılanlar gibi görünmektedir.

Bu sırada Taya terk edilmiş yerleşim alanında sessizce gezinir. Eli belindeki bıçakta, tetiktedir. Bir taş yuvarlanır. Sesin geldiği yöne döndüğünde Aylanu'nun suretinin aynalı cübbesi bir kayanın ardından savrulur ve gözden kaybolur. Taya oraya doğru koşmaya başlar. Aniden ortaya çıkan diğer Aylanu sureti başka bir yöne ko ar. Taya sa ırır. Hangi yöne gideceğini düşündüğü kısa bir andan sonra yayına bir ok geçirerek ikinci suretin peşine düşer. Sirtını bir kayaya vererek kendini güvenceye alır. Yayını gerer

ve hızlıca hamle yapar. Kimseyi göremez. Yayını gevşetirken tepesinden gelen bir yılan tıslaması ile geri çekilir. Üçüncü suret onu yakalar. Yayını düşüren Taya bıçağına uzanır ve onu zapt etmeye çalışan kadını yaralar. Kadın yaralanınca kendi görünümüne geri döner, tıslayarak geri çekilir ve savunma pozisyonuna geçer. Taya'nın gözü, yere düşürdüğü yayına gider. Bıçağını kadına fırlatır ve yerden kaptığı yayına bir ok geçirip salar. Kadın vurulur ve anında yere yığılır. Arkadan tiz çığlık sesleri yankılanır. Taya lanet ederek bıçağını almaya gider. Diğer iki kadın da yere yığılmış kıvranmaktadır. Taya uzaktakine ok atarak öldürür, sonuncunun yanına gider ve saç örgülerinden tutar, bıçağını boğazına dayarken kadın gökyüzüne bakar ve sırtarak Mayana'nın gittiği yeri bildiğini, canını bağışlamasını söyler. Taya bıçağı indirir. Kadının konuşmasını beklerken gök gürler. Rüzgâr eser. Havada kül parçacıkları uçuşur. Lovun'un kadını Taya'ya lanet eder ve Mayana'nın zannettiğinden çok daha güçlü olduğunu söyler. Taya hınçla bıçağını kadına saplar. Ayağa kalktığında çevrenin rengi değişmiştir. Gökyüzüne bakar. Ufukta göktaşları yağmaktadır.

Mayana uzakta yağın göktaşlarını umursamadan kıvrımlı bir patikadan tırmanmaktadır. Annesinin mavi madalyonu boynundadır. Patikayı aşar. Düzlükte, sivri tepeli, çadırı andıran bir kaya oluşumu vardır. Kayanın önündeki ağacın dalları ökse otu ile kaplıdır. Ağaca yaklaştıkça arkasında duran kayanın bir girişi olduğunu görür. İçeri girer. Çok yaşlı, zayıf bir kadın yanan ateşin başında buruşuk ellerini ısıtmaktadır. Başında kask gibi, bitki köklerinden yapılmış bir maske vardır. Mayana kadının karşısına oturur. Yaşlı kadın tepki vermez. Dışarıdan gelen patlama sesleri, ateşin çıtırtısına karışmaktadır. Mayana ellerini ateşe uzatır. Yaşlı kadın söze başlar. *"Ben senin geleceğin, sen benim geçmişimsin. Güneş ve ay gibi, doğar batarsın bedende. Bir ona döneriz, bir buna."* Dışarıdan gelen sesler boğuklaşır. *"Şarkı zamansızdır. Ses vardır ve sessizlik. Toprak gibi işler. Tohum olmadan filiz vermez. Ak ile kara gibi. Biri olmadan diğeri eksik kalır."* Dışarıdan gelen sesler iyice boğuklaşır. Anne karnında duyulan beyaz ses kalır.

Mayana atlama yapar. Ara dünyadadır. Beyaz ses devam etmektedir. Gökyüzünde yaklaşan bir göktaşı vardır. Mayana boşlukta ilerler. Uzakta, emekleyerek dans eden biri vardır. Başında geyik boynuzları, yüzünde at maskesi takılıdır. Vücudu parlak balık pulları ile kaplıdır. Arkasından uzanan parlak kırmızı, altın sarısı püsküller kuyruk gibi görünmektedir. Elleri ve ayakları da bu püsküllerle sarıdır. Dans ettikçe püsküller salınır.

Göktaşı yaklaşmış, bir alev topu olarak Mayana'ya doğru hızla gelmektedir. Mayana'nın üzerinden dev bir kartalın kanatlarının gölgesi geçer. Beyaz sese kalp atışı sesi eklenir. Dans eden kadın Kirin'e dönüşür. Mayana Kirin'in sırtına biner ve yükselir. Kirin alev saçarak yükselir. Gezegenden ayrılırlar. Kuz'u geçen meteorların arasına karışırlar.

Sessizlik.

Kan kırmızısı bulutsunun içinde Ülker Takımyıldızı parlıyor. Bulutsunun uzantıları arasında birçok yıldız kümesi. Karanlık boşluklar. Yıldızların ötesinde bir gezegen sistemi. Bulutsunun arasından beliren parlak bir cisim gezegene yaklaşıyor. AYLANU (Dış Ses): Bir zamanlar hepimiz aynı şarkıyı söyledik. Kadim zamanlardan gelen bir ezgi. Sözlerini tam olarak anlayamadık hiç. Ama bir kehanetten bahseder... *Kubayana'nın kutsadığı, doğurduğunda kayıp notayı... Toprak ile ateş, su ile hava... İlklerle tanışacak... Yok olacak yeni bir hayata.* Hissediyorum...

Büyük bir meteor bir gezegene doğru hızla yaklaşmaktadır. Gezegene düşer. Gezegen parçalanır... Büyük bir patlama ve lav öbeği. Toprak çatlama sesleri. Dünyanın çekirdeği. Lavlarda belli belirsiz oluşan şekiller. Toprak çatlama sesleri duyulur. İlerledikçe patlayan volkan sesleri, lav damarları yavaş yavaş kaybolur. Kayalık katmandan uzaklaşıp, farklı toprak katmanlarını geçer. Yüzeye yaklaşırken sesler değişir, rüzgar fırtına sesleri, büyük bir tohum görünür. Yağmur sesi duyulmaktadır. Tohum tok bir sesle çatlar. Yüzeye doğru filizlenir. Gittikçe gelişir. Toprak son bulur, filiz toprağı delip geçer, zaman akar. Gezegen yeşerir. Hayvanlar, farklı büyük kuşlar. Daha küçük kuşlar. Serçeye benzeyen bir tanesi bir dala konar. Bir diğeri daha, Sık dallardan uzaklaştıkça heybetli ağacın silueti belirir. Dev hayat ağacının önünden güneş doğmaktadır. Mayana nefes verir. Rüzgar eser.

3.4. Karakter Analizleri

3.4.1. Aylanu

Aylanu, yönetimdeki dokuzların en yaşlısıdır. Yedilerin üretken, mutlu ve halkına yol gösteren huzurlu yönetimini özlemekte, o kadim günlerin geri gelmesini istemektedir. Yedilerin öldürülmesine tanık olmuş, kendi soyundan gelenlerin kanını akıtmak zorunda

birakılmıştır. Zira Dokuzlar doğurgan olan kızlarını özel sınavlardan geçirmekte, zayıf olanları ise katletmektedirler. Yaşadığı acı onu içine kapanık biri haline getirmiştir. Çoğunlukla artık kimsenin girmesine izin verilmeyen kütüphanede zaman geçirir. Eski kitapları tekrar tekrar okur. Nehir çevresinde yaşayan kadınların sade hayatı da onu avutmaktadır. Dokuzlar himayesinde, şehre tutsak bir hayat geçirmeleri onu aslında mutsuz etse de onlara baktığında hissettiği hafiflik vazgeçemediği bir uyuşturucu gibi onu oylar ve var olan düzende devam edebilmesini sağlar. Aylanu, Dokuzlar'ın yasaklarına rağmen, onlara eski günlerin öğretilerini aktarmaya çalışır. Kısa ömürlerinin el verdiğince verimli olmalarını sağlamak ister. Dokuzlar, Aylanu'yu melankolik olmakla suçlamakta ve onu zayıf görmektedir. İçine kapanık bir münzevi gibi görünmesi diğer Dokuzlar'ın güç dengesinde onu bir tehdit olmaktan uzaklaştırır. Böyle görünmesine rağmen, aslında aralarındaki en güçlü kadın her zaman Aylanu olmuştur.

Aylanu, doğurgan kızı Taya'nın kendisinin yerini alma hırsı içinde olduğunu bilmekte, onun diğer kadınlara emirler savurmasını, halk arasında yaşayan diğer kızı Mayana'yı aşağılamasını metanet ve sabırla izlemektedir.

Dikanaya'da yaşayan en yaşlı soyanadır, yüzyıllardır Kuz topraklarındadır. Hem Yediler, hem de Dokuzlar arasında Dikanaya'nın yönetiminde yer almıştır. Dikanaya'nın geliştiği dönemde dünyaya gelmiştir. Doğurganlık yeteneği ortaya çıktığında, bir süre Yediler'in yanında eğitim almış, daha sonra gezegeni keşfetmek ve diğer kadın toplulukları ile tanışmak için gezgin olmayı tercih etmiştir. Bu dönemde, Kuz'un geçmişine dair araştırmalar yapmış, Dünya'dan göç eden yedi kadının izini sürmüştür. Araştırması onu bir mağarada tek başına yaşayan, kimilerinin bilge biri dediği, kimilerinin ise korktuğu yaşlı bir kadına yönlendirmiştir. Mağarayı bulmuş ve Yaşlı Bilge²⁶ onu kabul etmiştir. Aylanu, Yaşlı Bilge ile birlikte geçirdiği zamanda ondan birçok şey öğrenmiş, ancak kadının kim olduğundan asla emin olamamıştır. Sıklıkla Dünya gezegeninden, kimi zaman da üstü kapalı da olsa, orada bir zamanlar yaşayan başka bir cinsten, erkeklerden bahsettiği için; Aylanu, onun Kuz'a ilk göç eden kadınlardan birisi olduğunu düşünmüş; bu ihtimal hep içini kemirmiştir.

²⁶ İlerleyen bölümlerde isim verilecek

Yaşlı Bilge, Aylanu'ya her kadının bir yetisi olduğundan bahsetmiş, bu yetileri kullanmak için gereken disiplini öğretmiştir. Aylanu, Yaşlı Bilge'nin öğretileri sayesinde algısını genişletmiştir. Doğanın ruhları ile nasıl iletişime geçilebileceğini öğrenmiştir. Yaşlı Bilge, Aylanu'nun kehanet yetisini keşfetmesini sağlamıştır. Aylanu, Yaşlı Bilge'nin mağarasında geçirdiği yıllar boyunca evren ile bir olmayı öğrenmiştir.

Bu bilge kadının aktardığı kadim öğretileri Dikanaya halkı ile paylaşmak için şehrine geri dönmüştür. Döndüğünde, Yediler tarafından kucaklanmış ve Aylanu onlara öğrendiklerini aktarmıştır. Zaman içerisinde Yediler bu öğretileri kutsal kabul etmişler ve böylelikle her kadın kendi yaratılışına uygun şekilde yeni yetiler kazanmıştır. Kimisi şifacı olurken, kimi düş gezgini olmuş; kimi de hayvanlarla iletişime geçebilmeyi başarmıştır. Ruhsal alemlere yolculuk etmeyi, görümlere başvurmayı öğrenmişlerdir. Aylanu'nun en büyük gücü ise geleceğe dair görüleridir. Diğer soy analardan farklı olarak, onun görümleri kehanet niteliği taşır. Geleceğe ait görümleri sayesinde şehre saldıran Lovun'un Kadınları hakkında Yediler'i uyarmış, çoğunu ölümden kurtarmıştır. Bu saldırıdan sonra, Yediler'den birisi olarak Dikanaya'da yaşamaya devam etmiş, Yaşlı Bilge'nin öğretilerini kaleme alarak kendisini gelecek nesillere bilgi aktarmaya adanmıştır.

Yediler'in katledildiği isyan, hayatının en acı verici deneyimidir. Aylanu o sırada yeni bir kadın dünyaya getirmek üzeredir. Doğumunu bir tarlada yapmayı tercih etmiş, bu sebeple şehir merkezinden uzakta inzivaya çekilmiştir. Doğum sırasında yaşadığı acıyı hafifletmek için sürekli meditasyon yapmaktadır. Doğum sancılarının şiddetlendiği sırada yaşadığı acıyla birlikte gelen görüsü Aylanu'nun ve Dikanaya halkının tüm yaşamını değiştirecek bir olaya kehanet etmiştir. Karnındaki bebek dünyaya gelirken Dikanaya'da bir isyan başlayacak ve tüm Yediler katledilecektir. Aylanu zor bir seçim yapmak zorunda kalır ve bebeği dünyaya getirmeye karar verir çünkü doğacak olan kadın kehanetine göre büyük öneme sahiptir. O gece Yediler katledilirken bebeği dünyaya gelir.

Aylanu, Dikanaya'ya döndüğünde kendini Yediler yerine geçmeye çalışan kadınların yarattığı kaos içerisinde bulur. Yaşadığı deneyim ona sakin kalması gerektiğini öğütlemiştir. Aylanu da öyle yaparak hayatta kalmayı başarır. İsyan eden kadınlar arasında sessizliğini koruyarak Dokuzlar'dan birisi olur. Yaşadığı kederle yüzünü maskeyle örter, bu maske aynalar ile kaplıdır. Her gün karşısına çıkan isyankarların kendi yüzleri

ile karşı karşıya kalmasını istemiştir. Diğer kadınlar bu maskeden rahatsız olup, kendi maskeleri ile yüzlerini kapatırlar.

Dikanaya'da yaşam tamamen değişmiştir. Dokuzlar, eski adetler ve öğretilerden uzaklaşmış, karanlık bir dönem başlamıştır.

Dokuzlar, şehirdeki otoritelerini yitirmemek için kendi doğurdukları kadınları öldürmeye başladıkları zamanlarda, Aylanu hayata biraz daha küsmüş; diğer Dokuzlar'a boyun eğmiştir. Dokuzlar'ın güçlerini ellerinde tutmak için kurdukları sistem, soyları temsil eden madalyonlar ve ölümler onu kendi yöntemini bulmaya zorlamıştır. Dokuzlar, kendi soylarından gelen doğurgan kadınları sınavlara tabi tutmaya ve başarısız olanları öldürmeye başladıklarında, Aylanu da can almak durumunda kalmıştır. Bu, yaşamının en acı verici ikinci deneyimidir ancak hayatta kalması; kehaneti gerçekleştirecek olan kadına can vermesi gerektir. Bundan aldığı güçle, kendi ruhunu ve bedenini kontrol etmek için sürekli meditasyon yapar. Öyle ki, Aylanu, Yaşlı Bilge'nin öğretilerine artık o kadar hakimdir ki, seneler içerisinde doğurganlığını kontrol altına almayı başarabilmiştir. Hayat verdiği kadınlar doğurganlık yeteneği göstermemeye başlamıştır. Aylanu artık kendi verdiği canı almak zorunda değildir.

3.4.2. Mayana

Öykünün başkahramanının adı doğrudan, insanların koruyucusu olarak tasvir edilen bir varlık tanrıçası May Ana'dan gelmektedir.

MAY ANA: Varlık Tanrıçası. Eşdeğer: PAY ANA, BAY ANA. İnsanların koruyucusu, kollayıcısı ve gözeticisidir. Göğün üçüncü katında oturur. Kırk başlı bir kadındır. Kimi yerlerde gümüş saçlı sarı bir kadın olarak betimlenir. Evini havada kurar ve çocuklarını orada doğurur. Yay ve oku ile kötü ruhları çocuklardan uzak tutarak onları korur. Bayanay ile aynı kişilik olduğu öne sürülür. Anlam: (May/Bay). Varlık, zenginlik, ululuk, bilgelik, yönetmek anlamlarını içerir. Baymak fiili, büyümek ve gelişmek anlamına da gelir. [TKA: May Ana] Açıklama: May/Bay/Pay (ve dolayısıyla Bağ/Bag/Mag/Mağ) kavramı ve kökü Türk inanç sisteminde mitolojik varlıkların adlarında kutsallık içeriğini

bildiren bir anlayışı ifâde eder. Örneğin eski Türk inancına göre Ülgen ve onun oğulları gibi, en ulu sayılan tanrısal varlıkların ve en güçlü şamanların adlarıyla birlikte yer alır. "Bay Terek" (Bay Kayın) adı verilen hayat ağacının adında da kullanılır. Bayram sözcüğü ve benzeri bir anlam taşıyan "Bay-Gün" yine bu kavramla alâkalıdır. Moğolca'da "Bayan, Boyan, Buyan" ve "Poyan" gibi kişi adlarının içerisinde, Türkçe'de ise Bayar, Bayık, Bayrı, Bayçar, Baykal, Baysal gibi sözcüklerin içerisinde korunmuştur. Bay/Pay/May kökü anlam itibarıyla efsun, büyü, duâ kurban, şölen, bayram ve benzeri anlayışlarla bağlantılıdır. Anadolu Türkçesinde "Bağ" sözcüğü efsuncu, büyücü anlamında kullanılır. Altaylarda, "Baylu" sözü dokunulmaz, kutsal ve yasak anlamına gelir. Slav dillerine bu kökten geçen bazı kelimeler vardır. Örneğin Sırpça-Hırvatça'da kullanılan "Bayati" (büyülemek, efsunlamak, fala bakmak) sözcüğü gibi...²⁷

Saf ve kimliksiz bir güzelliğe sahip Mayana, otuzlu yaşlarındadır. Aylanu'nun soyundan gelen, doğurganlık yeteneği olmayan kadınlardan olmasına rağmen akranlarından genç görünmekte, sanki hiç değişmemektedir. Mayana Dikanaya'da, nehir sekinde yaşayan kadınların arasında sakin bir hayat sürmektedir. Görevi şehre ve Dokuzlar'a hizmet etmektir. Bu gerçek onu rahatsız etse de sessiz kalmak zorundadır.

Mayana, doğurgan olmayan kadınlardan olmasına rağmen yetilere sahiptir. Yetileri ortaya çıkarken zorlu dönemler geçirir. Geceleri anlam veremediği rüyalar onu bitkin düşürmektedir. Zamanla ortaya çıkan ilk yetisi görü olmuştur. Görüler rüyalarında başlamış ama Mayana onların anlamını çözmemiştir. Mayana Aylanu tarafından gözetilmektedir. Aylanu'nun gizli yönlendirmesiyle Mayana görü yeteneğini geliştirir. Gündüz vaktinde, nöbetler şeklinde gelen görüler görmeye başlar.

Şehirden kaçtıktan sonra Muru'nun yanında Tohum'un Yolu'nu keşfeder. Tanyıldızı bitkisinin kullanımını öğrenir. Hemen sonrasında Atlama yetisi kendini gösterir. Atlama yaparak Kuz içerisinde bir yerden bir yere gidebilir, yeraltı ve gökyüzü katlarında gezebilir. Hayvanlar ile iletişime geçebilmek de bir diğer yetisidir. Bu yetileri gösteren ve doğurgan olmayan bir kadın olması Mayana'nın kehanette bahsi geçen kutsal kişi olduğuna işaret etmektedir. Mayana, ilahi bir güç tarafından seçilmiş kişi değildir.

²⁷ Bkz. KARAKURT, sf. 214

Kehaneti gerçekleştirecek ve dengeyi sağlayacak kişi olmasının sebebi öncelikle dışı enerjiyi temsil etmesine dayanmaktadır. Böylelikle yetilere doğal olarak açıktır. Mayana yaşam gücüdür.

3.4.3. Taya

Taya Orion Takımyıldızı'nın Amerika yerlilerinin dilindeki karşılığı *Tayamnicankhu*dan esinlenerek verilmiştir. Mayana'nın doğurgan kardeşidir. Mayana ile birbirlerini andırsalar da Taya, doğurganlık yeteneği olan diğer kadınlar gibi uzun boyludur. Mayana'daki duru ifade Taya'da yerini sert bir mizaca bırakmıştır.

Doğurganlık yeteneği ortaya çıkınca eğitime alınmıştır. Başarılı olursa soyanası Aylanu'nun yerine geçecek ve Dokuzlar'dan biri olacaktır. Bunun bilincindedir ve sahip olabileceği güç onu etkilemektedir. Emir almaya katlanabildiği tek kadın Şarama'dır. Taya, onun iktidarını korumak için kullandığı acımasız yöntemleri takdir etmektedir.

Aksi tavırları ile bulunduğu ortamın efendisi gibi davranır. Kendisini şimdiden şehrin yöneticisi ilan etmiş gibidir. Başına buyruk ve kestirilemez bir yapısı vardır. Silahlara ve ava çok meraklıdır. Yarışmalarda ok atma becerisi ile birinciliği kimselere kaptırmamıştır. Av ve iz sürme konusundaki becerileri muazzamdır. Küçük bir kız çocuğu olduğu zamanlardan beri av kuşları ile ilgilenmektedir. Markut adlı kartalın soyundan gelen yavruları, Dikanaya kadınları arasında en iyi o yetiştirir. Genç av kuşunun adı *Yelbüke*'dir.

3.4.4. Şarama

Şarama Dokuzlar'ın lideridir. Aylanu'dan sonra en güçlü kadındır. Aşırı sert, acımasız ve sinsidir. Her davranışı planlı ve kendi çıkarına yöneliktir. Daha doğurganlık yeteneğini geliştirdiği ilk yıllarda, çabuk öğrenen ve meraklı yapısı ile diğer kadınların önüne geçmiştir. Hızlı yükselişi ve hırslı yapısı nedeniyle güç ihtirasına kapılmıştır. Kutsal kabul edilen örf ve adetler ona külfet gibi gelmeye başlamıştır. Yedilerin inancını ve yönetimini hor görmeye başlamıştır. Zaman içerisinde yetileri ortaya çıktığında ise, geri dönüşü kolay olmayan tehlikeli bir yola girmiştir. Yediler'in zamanının kutsal öğretilerini

çarpıtmış, karanlık güçlere başvurmayı seçmiştir. Şarama'nın yetisi, yeraltı ve gökyüzü katlarında ikamet eden kutsal kişiler ile iletişime geçebilmesini sağlamaktadır. Lovun adlı karanlık tanrıçaya yönelmiştir. Lovun'un ona destek olması adına, kendi soyundan gelen Adayları acımasızca öldürmüş, onları kötü ruhlara kurban etmiştir. Dokuzlar arasında bu güçleri kullanmasıyla yükselmiş ve neredeyse yenilmez olmuştur. Lovun, etkisi altına aldığı tüm kadınları Şarama'ya yönlendirmiştir. Şarama bu kadınlar ile bir ordu kurmuş, Dikanaya'da kurduğu iktidarı güçlendirmiştir.

3.4.5. Etana

*Etana*²⁸, Şarama'nın soyundan gelenlerin en yaşlısıdır. Şarama'nın gücü ve yeteneklerinin çoğuna o da sahiptir. Karakteri ise Şarama ile hiç örtüşmemektedir. Aylanu'nun soyundan gelmiş gibi iyi yüreklidir. Kurnaz ve sinsi değildir. Şarama'nın örümcek ağı gibi ördüğü entrikaları anlamakta bile güçlük çeker. Şarama'nın ona sevgi beslemediğinin ve karşılaşma günü gelip çattığında onu öldürmek için bir an bile tereddüt etmeyeceğinin farkındadır. Bu sebeple kendisini savunabilmek adına yeteneklerini geliştirmek için çok çaba sarf etmektedir. Aylanu'ya karşı duyduğu derin saygıyı saklamak için ise elinden geleni yapmak zorundadır. Kendi yeteneklerini geliştirmek adına Aylanu'dan sık sık öğüt almakta ve onun öğretilerini dinlemektedir.

3.4.6. Sagina

Dokuzlar'ın en zayıf olanıdır. Soyunu sarı renk temsil etmektedir. Yetilerde zayıf olması onu kurnaz birisi haline getirmiştir. Şarama'nın kuklası gibi, onun gölgesinde korkuyla yaşamını sürdürmektedir. Şarama'nın entrikalarına yardım etmektedir.

3.4.7. Vudaş

Karakter adını Türk söylencelerinde geçen su ruhundan almaktadır:

²⁸ Karaktere bir Sümer kralının adı verilmiştir.

Çuvaş mitolojisinde su ruhudur. Büyük nehirlerde ve göllerde yaşar. Bir söylenceye göre boğularak ölmüştür ve su cinine dönüşmüştür. Yarım insan görünümündedir. Bâzen iki ayakları üzerinde insanlar gibi yürüdüğü söylenir. Onlarında tıpkı insanlar gibi aileleri bulunur, çocukları olur. Erkek veyâ kadın Vudaşlara rastlanabilir. Öğleyin, o sırada Vudaş yıkandığı için insanlar yüzmezler. Güneşli günlerde, koyu saçlı güzel bir kız kılığında kıyıya gelerek uzun saçlarını altın bir tarak ile tarar. Bâzen sahilde uykuya dalar. Onu rahatsız etmemek için su kıyısında yürürken dikkatli davranmak gerekir. Bazı görüşlere göre bu varlık Fin-Ugor kökenlidir. Slavlarda ise benzer bir varlık "Vodyanoy" adıyla tanınır. Ancak o genellikle vücûdu balık pullarıyla örtülü, balık kuyruklu, solungaçları olan yosun ve çamur kaplı çıplak bir adam olarak betimlenir. Kızıl gözleri, yeşilimsi sakalı ve uzun yosun rengi saçları vardır. Pençe gibi olan elleri perdelidir. Irmak boyunca yüzerken sıklıkla gürültülü sıçramalar yapar. Yerel halk inançlarında boğulmalar Vodyanoy ile ilişkilendirilir. Kızdırıldığı zaman o barajları, su değirmenlerini yıkar ve bu nedenle de insanlar ve hayvanlar boğulur. Köle olarak kendisine hizmet etmeleri için insanları su altına sürükler. Bâzen de görünümü bir serseriye benzetilir ve tuhaf şapkalar takan bir denizci olarak betimlenir. Benzer bir yaratık Tatarlara komşu olan Mordva halkının inançlarında da vardır ve onun adı "Vedyava"dır.²⁹

Vudaş, Sagina'nın varisidir. Suyu kontrol edebilme yetisi vardır. Kılıç kullanmada ustadır. Aylanu'nun varisi Taya ile iyi anlaşmaktadır.

3.4.8. Teyren

Yeşil soyun varisi olan karakterin adı Türk söylencelerindeki bir iblisten gelmektedir:

Eşdeğer: TAYRAN

Eşanlam: SEREN, SEĞREN, SEĞEREN, SEYREN

Tek ayaklı, tek bacaklı, tek kollu, tek ellidir. Tek gözünü de uzun kirpikler örter. Görüldüğü kişinin sâhibi olur ve ne istiyorsa yapar, fakat karşılığında onun ruhuna sâhip olur. Bu yönüyle Batı edebiyatının başyapıtlarından olan Faust'taki Mefisto'yu (İblisi) andırır. *Seren/Sereğen* olarak söylenişi ise Yunan

²⁹ KARAKURT, sf.308

mitolojisindeki "Siren" adlı varlıkları akla getirir. Şeytânî özellikleri olan Sirenler söyledikleri şarkılarla denizcileri büyüleyip kandıran, denizkızına benzer varlıklardır. Fakat Sirenler denizcilerin kendilerini (ruhlarını değil) fiilen alıp yaşadıkları adaya götürerek köleleştirirler. Türk halk kültüründeki *Diren/Tiren* adlı varlıklarla da doğrudan ilgilidirler.

Anlam: (*Dir/Tir*) ve (*Tay/Tey/Sey*). Eski Türkçe'de *Tirge/Tire*, Moğolca *Tarhi*, Tunguzca *Türe* sözcükleri küfretmek, lânetlemek, hor görmek anlamları taşır. "Tayrı/Tanrı" sözcüğüyle bağlantılı olduğu görüşü anlam içeriği bakımından pek mâkul değildir. Arapça "Tayran" (kuşlar) kelimesi ile hiçbir ilgisi yoktur. Çünkü asıl kökeni oluşturan Vugur Türkleri'nin Arap dünyâsı ile hiçbir bağlantısı olmamıştır.³⁰

3.4.9. Muru

Tohum Toplayıcıları'nın lideridir. Yaşlı ama çevik görünümlü bir kadındır. Muru görünüşünün açık etmediği bir bilgeliğe sahiptir. Mayana'nın yeteneklerinin farkına varmış, ona *Tohum'un Yolu*'nu göstermiştir.

3.4.10. Keta

Mayana ve Heva ile aynı oyukta yaşayan, Aylanu'nun soyundan gelen kadınlardandır. Mayana'dan yaşça büyüktür. Aylanu'nun kurduğu gizli teşkilatın en aktif üyelerindendir.

3.4.11. Heva

Aylanu'nun soyundan gelen yaşlı bir kadındır. Teşkilatın en eski üyelerindendir. Nehir yerleşimindeki kadınlar arasında saygıyla anılır. Yerleşimdeki düzenin sağlanmasında söz ve yetki sahibidir. Dokuzlar'ın baskıcı yönetimi nedeniyle oluşan umutsuzluk duygusunu engellemek için eski adet ve geleneklere sarılmıştır. Yerleşimdeki

³⁰ KARAKURT, sf.281

genç kadınlara ve çocuklara eski günleri anlatır. Törelere yaşatmaya çalışır. Şifacılık ve bitkiler ile tedavi konusunda uzmandır.

3.4.12. Yardımcı Hayvanlar

Taya'nın av kuşunun adı Yelbuke'dir.

BÜKE: *Ejderha*.

Eşdeğer: 1. BUKA, BUGA 2. BÜKÜ

Yılana benzer dev bir sürüngen biçimindeki efsânevî yaratık. Çoğu zaman kanatlı olarak tasvir edilir. Uçabilir. Ağzından ateş saçar, dişlerinden asit akıtır. Derisi zırh gibi pullarla kaplıdır. Yumurta ile yavrular. Moğolların söylencelerinde *Buka Noyon* adlı varlık devlerin babasıdır ve dokuz oğlu vardır. Bunların hepsi de *Yelbuke*'dir (ejder görünümlü bir tür dev). Masallarda Bükeler suyun önünü keser ve bırakmak için karşılığında kurban ister. Suyu kendi egemenliği altına alarak yaşama sâhip olacaktır. Bâzen ejderhaların ruhları başka bir yerde ve genellikle bir balığın, ayının, kuşun veya geyiğin karnında saklıdır yada altın veya gümüş bir sandığın içinde bulunur. Onları öldürebilmek için engelleri önce ruhlarını bulmak gerekir. Örneğin, *Demirbuke* adlı ejderhanın yedi canından biri; yedi ırmağın ötesinde yer alan yedi ovanın ilerisindeki yedi dağın ardında bulunan yedi boynuzlu bir geyiktir. "Subuka/Suvbuga" ise denizlerde veya göllerde yaşayan bir canavardır.

Anlam: (*Bug/Buk/Bük/Büğ/Böğ/Bög/Bök*). Bükülen, kıvranan demektir. Güçlülük ve yenilmezlik anlamlarını da barındırır. Bu bağlamda *Böke* (kahraman, şampiyon) kavramıyla da ilgilidir. *Böğ/Böge* sözcüğü şaman demektir. Tatarca *Bökey* kelimesi öcü, korkutucu yaratık anlamına gelir. Moğolca *Mog/Mogu/Mogay/Mogoy/Moyay* ve Tunguzca'da *Mükü/Mücke/Meyhe* sözcükleri yılan demektir. Moğolca'da *Mökü/Möhö/Mühe/Muku*, Tunguzca *Moho/Moko* kelimeleri görünmezlik ve yok olma mânâları da taşırlar. *Buga/Buğa/Buka* kelimesi de "yılan" yahut "ejderha" anlamına gelir.³¹

³¹ KARAKURT, sf. 84

Kilin adlı efsanevi yaratık Mayana'nın Kuz'dan ayrılmasına yardım eder. Kilin, Çin mitolojisinde karşımıza çıkmaktadır. Kilin tasviri, batı mitlerinde karşılaşılan tekboynuzlu at tasviri ile birtakım benzerlikler göstermektedir:

Resimlerinde ekseri tekboynuzla tasvir edilse bile, bazen iki ya da üç boynuzlu da olabilir. Qi-lin'in geyik vücutlu bir hayvan olarak tasvir edilmesi, birçok araştırmacının bu efsanenin temelinde bir tür geyiğin yattığını düşünmesine neden olmuştur. Ancak daha ayrıntılı tasvirlerde, hayvanın bir öküz kuyruğu, balık pullar, yarık ayakları veya her ayakta beş parmağı ve tüylü bir boynuzu vardır. Genelde beyaz renktedir. Ejderha, Anka ve kara kaplumbağası ile birlikte dört doğaüstü hayvanı oluşturur.³²

3.5. Mekan Araştırması

Senaryo yazım sürecine başlarken, film öyküsünün geçtiği dünyanın görselliğini canlandırabilmek için görsel taramalar yapılmıştır. Bu esnada çeşitli fantastik dünya tasvirleri barındıran illüstrasyonlar da incelenmiştir.

Filmin konseptine en uygun mekan olarak Kapadokya bölgesi belirlenmiştir. Üç gün süren ilk mekan araştırması 22-25 Kasım 2013 tarihleri arasında rehber arkadaşlarım Emre Erdoğan ve Gökhan Erkorol'un yardımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Konaklama mekanı olarak Kapadokya bölgesinin ulaşım açısından en rahat mekanlarından Ortahisar'da otel ve restoran olarak işletilen Nazım'ın Yeri tercih edilmiştir. Mekanın sahibi Nazım Gürel gezi boyunca son derece yardımcı olmuş, mekanlar arasındaki ulaşımı sağlamış, rehberlik etmiştir.

Senaryo aşamasında kullanılacak görsel referanslar kaydetmek için mekan araştırması boyunca video ve fotoğraflar çekilmiştir. Senaryonun imgesel anlatımını güçlendirmek amacıyla gözlem yapılmıştır. Çeşitli jeolojik oluşumların yer aldığı Kapadokya coğrafyasında kadın imgesi araştırılmıştır.

³² Wolfram Eberhard, **Çin Simgeleri Sözlüğü**, çev. Prof.Dr. Aykut Kazancıgil, Ayşe Bereket, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, 2000, s.296

3.6. Senaryo ³³

1 DİKANAYA VADİSİ

DIŞ/GÜN

Sabahın erken saatleri. Kıvrımlı vadinin ötesinden gün ağarıyor. Yanmış ağaçların dev gövdelerinin kalıntıları arasından çıkan Keta yamaca koşuyor. Soluk soluğa durup, altında uzanan nehre bakıyor. Sirtında bohça, giysileri... Direğinde koyu mavi bayrak dalgalanan gemi hemen önceki kıvrımda, yaklaşıyor. Keta kayaların arasından çevikçe aşağı iniyor.

2 NEHİR KENARI

DIŞ/GÜN

Keta vadinin daraldığı boğaza doğru koşuyor. Büyük bir kaya kütesinin arasına gizleniyor. Gemi kıvrımı dönüyor, boğaza ilerliyor. Kayaların arasındaki oyuktan, gemiyi inceliyor. Muhafızlar geminin güvertesine yığılmış av hayvanlarını tasnif ediyor. Rütbeli muhafız elleri ve ayakları bağlanmış kadınları kırbaçlayarak kafese kapatıyor. Gemi boğaza varınca Keta, gizlendiği kayanın arkasından çıkıyor. Dar vadinin yamacına oyulmuş eski su kanalına doğru koşuyor.

3 DİKANAYA GİRİŞ BOĞAZI

DIŞ/GÜN

Gemi, güneşin içeri girmesine izin vermeyecek kadar dar boğazda ilerliyor. Dimdik kayalara oyulmuş gözetleme oyuklarında muhafızları nöbet tutuyor. Her oyukta farklı boylarda çanlar asılı, meşaleler yanıyor. Rütbeli olan geminin pruvasına çıkıyor, elindeki boruyu üflüyor. Borunun sesi geçitte yankılanırken, ilk nöbetçi yanındaki çana vuruyor. Başka biri pruvadaki kadına bakıp, önündeki çana vuruyor. Gemi, boğazın sonundaki kapıya ulaşana kadar nöbetçiler sırayla çanlarına vuruyorlar.

4 DİKANAYA NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Boğaz çıkışında genişleyen nehrin kıyısındaki büyük çan çalınıyor. Nehir kapısı açılıyor ve gemi Dikanaya'ya giriyor. Nehir yatağı gittikçe genişliyor. Yamaç boyunca üst üste oyulmuş evler vadinin dik kayalık sırtına kadar yükseliyor. Gemi nehri ikiye ayıran dev kaya kütesine oyulmuş kadim şehrin limanına doğru ilerliyor. Nehir sekisinin iki yakasındaki meydanlar Dikanaya'nın Kalbi'ne

³³ Bu alt bölümde, senaryonun Dünya genelindeki senaryo yazım formatına uygun olması açısından yazı tipi olarak Courier New, 12pt, 1 satır aralığı belirlenmiştir.

doğru bakan iki heykelin etrafına kurulmuş. Karşılıklı meydanlar henüz boş.

5 DİKANAYA GÜNEY MEYDANI

DIŞ/GÜN

Heykelin kaidesinin altındaki oyma havuz kurumuş. Metalik bir gıcırtı duyuluyor. Heykelin omzunda duran karga sesten ürküp kanatlanıyor. Havuzun su kanalındaki ızgara açılıyor. Keta etrafta kimse olmadığından emin olunca kanaldan çıkıyor.

6 DİKANAYA NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Kat kat teraslar ve merdivenlerle birbirine bağlanan oyma evlerde yaşayan halk yeni uyanıyor. Keta merdivenlerden çıkıyor. Oyma terasların birinin karanlık köşesinde bir kadın bekliyor.

KETA

Bu sabah avdan esirlerle dönmüşler. Taya'nın gemisi erken dönmüş olmalı, yamaca vardığımda muhafızlarınsı son kıvrımdaydı. Dört kadın sayabildim.

HEVA

Takip et, kim olduklarını öğren.

Keta başıyla onaylıyor. Sırtındaki bohçayı çıkarıp kadına uzatıyor.

KETA

İstediğın bitkilerin hepsini bulamadım. Muhafızlar eski ormanda kol geziyor.

Heva bohçadaki bitkilere göz gezdiriyor. Aradığını göremiyor. Elindekileri göğsüne doğru yaklaştırıyor, başını eğiyor.

HEVA

Kubayana kutsasın.

7 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GÜN

Küçük oyuğun içerisi bölmelerle ayrılmış. Bir sandık, bir yığın parşömen tomarı, çeşitli bitkiler ve kavanozlar. Beyaz

bir tavşan dolaşıyor. Ateşin üzerindeki çaydanlıkta su kaynıyor. Mağarayı andıran küçük bölmelere yataklar yerleştirilmiş. Köşedeki yatağın yanındaki ufak pencereden cılız bir ışık sızıyor. Mayana uyuyor. Heva oyuğa giriyor. Elindeki bohçayı taş masaya bırakıp, ateşin üzerindeki çaydanlığı alıyor. Masaya dönüp bitkilerin arasından birini seçip havanda eziyor. Kavanozlardan başka bitkiler de ekleyerek bir çay hazırlıyor.

8 LİMAN

DIŞ/GÜN

Dikanaya'nın Kalbi'nin kuzey eteğine kurulmuş liman hareketli. Nehirden gelen gemi iskeleye yanaşma manevraları yapıyor. Taya üzerinde süzülen dev av kuşu Yelbuke ile iskeleye doğru yaklaşıyor. Liman zabiti, yanaşan geminin pruvasındakine selam veriyor. Gemici kadınlar ip alırken, gemideki muhafız iskeleye atlıyor, elindeki parşömeni liman zabıtine verip selam duruşuna geçiyor. Yelbuke geminin üzerinde dönmeye başlıyor. Liman zabiti elindeki parşömene bir göz atıp Taya'ya doğru ilerliyor, selam verip, parşömeni uzatıyor.

LİMAN ZABİTİ:
Son geminin raporu

TAYA:
Geyikler, Dokuzlar'ın aşçıbaşına teslim edilsin, ceylanın kürkü bu akşama hazır olsun, Şarama için.

Yelbuke, çarka bağlı kafese doğru haykırarak hamle yapıyor. Çarkın başındaki kadının korkudan eli boşalıyor. Kafes geminin direğine çarpıyor. Yelbuke, kadına saldırıyor. Kadın kuşun pençelerinden korunmak için debelenirken, iskelede büyük bir kargaşa çıkıyor. Muhafızlar kargaşayı kontrol altına almaya çalışıyor. Güçlü bir ıslık sesi duyuluyor. Yelbuke yükseliyor ve Taya'nın üzerinde havada asılı kalıyor. Yaralı kadın yalvararak ayağa kalkmaya çalışıyor. Taya muhafıza el işareti yapıyor. Kadının ellerini bağlıyorlar. Çarkın başına bir başka kadın geçiyor. Taya kadına doğru ilerliyor, liman zabiti takip ediyor. Muhafız kadını dizlerinin üzerine çökertiyor.

Taya kadına bakarak,

TAYA:
Bunu da kafese tık, diğerleri ile birlikte pazar yerinden geçirin.

LİMAN ZABİTİ:

Emredersiniz.

Taya iskelenin ucundaki kafeslere gidiyor. Tavşan dolu bir kafesi açıyor. Kulaklarından tuttuğu tavşanı incelerken tepede dönen Yelbuke'nin tiz haykırışı duyuluyor.

9 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GÜN

Heva masadaki bitkileri tartıp, kavanozlara ayırıyor. Beyaz tavşan masanın üzerinde dolaşıyor. Mayana uyanıyor. Heva demlediği çayı alıp, Mayana'nın başucuna oturuyor. Mayana bitkin görünüyor. Yatakta doğrulup kadının uzattığı buharı tüten çayı alıyor. Kokudan yüzünü buruşturuyor. Mayana çayı sehpaye bırakıyor. Heva, Mayana'nın ateşini kontrol ediyor. Saçını okşuyor. Mayana gülümseyerek,

MAYANA:

Daha iyi hissediyorum (kadının adı?).

Mayana ayağa kalkıyor. Başı dönüyor. Kadının omzuna tutunup geri oturuyor. Heva kaşlarını çatarak,

HEVA

Lovun'un saçları kurusun, bir kere de içsen şunu.

Mayana'nın dağınık saçlarını okşayarak,

HEVA

Bu halde bir adım atamayacağına göre, otur da öreyim şunları.

Mayana'nın saçlarını ayırmaya başlıyor. Mayana ikna olmuş, çaydan bir yudum alıyor. Yüzünü buruşturarak,

MAYANA:

Biraz bal eklesen?

Diğer kadın Mayana'nın saçını sertçe ayırıyor. Canı yanan Mayana uslu uslu çaydan bir yudum daha alıyor.

DİĞER KADIN: Acı bir bitki adı söyleyerek bir şeyler mırıldanıyor.

Av hayvanlarının yüklü olduğu arabalar limandan Dikanaya'nın kalbine çıkan köprüye doğru ilerliyor. Keta daha iyi bir görüş açısı yakalamak için gizlenerek yer değiştiriyor. Açık renk giysileri duvarların önünde fark edilmemesini sağlıyor. Üzerine çanlar asılı dar kafesi buluyor. Kafeste beş çıplak kadın, sırt sırta. Kafes oturamayacakları kadar dar. Hızlıca sokağın diğer kösesine geçiyor. Yola çıkmayı bekleyen arabaların arasından, gizlenerek ilerliyor. Kafesin diğer tarafındakinin vücudu derin çiziklerden sızan kan ile kaplı, ayakta zor duruyor. Kadını tanıyan Keta dişlerini sıkıyor.

11 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GÜN

Mayana Dikanaya'nın Kalbi'ndeki görev yerine gitmek için hazırlanıyor. Bol gömleğinin düğmelerini ilikliyor. Mavi keten eteği aşınmış. Yeleğini üzerine geçirirken, kapı açılıyor. Keta içeri giriyor. Heva masadaki su dolu kâsede ellerini duruluyor. Keta aceleyle çizmelerini çıkartıyor. Bölmesine geçiyor. Heva ellerini önlüğüne kurularken,

HEVA

Tutsakları tanıyabildin mi? Kaç kişilermiş?

Keta mavi eteğini giyerken,

KETA

Sarılardan üç kişi, bir de yeşil. Bizden de Tırşın.

Heva ellerini kurulamaya devam ediyor. Mayana önlüğünü bağlarken,

MAYANA:

Ne olmuş? Anlayabildin mi?

Keta başını olumsuz anlamda sallayarak,

KETA

Taya, ne olacak! Yelbüke'yi salmış. ...Her yeri paramparça.

Mayana çizmesini sertçe ayağına geçirip, oyuktan çıkıyor. Heva kapıda bekleyen Mayana'ya bakıyor. Masanın altında duran sandığı açıyor. Biraz karıştırdıktan sonra yılan

derisinden yapılmış küçük bir tüp çıkarıyor. Şahitlerden bahsediyorlar. Keta, Heva'yı öpüyor ve oyuktan çıkıyor.

12 DİKANAYA'NIN KALBİ-Alt Şehir

DIŞ/GÜN

Taya, alt şehri Dikanaya'nın soylularına ait bölgesine doğrudan bağlayan ince uzun köprünün kapısından geçiyor. Muhafızlar Taya'nın ardından kapıyı kapıyorlar. Yelbüke, üzerinde süzülerek takip ediyor. Köprü, kayanın içerisindeki uzun bir koridora bağlanıyor. Taya koridora giriyor. Yelbüke kanat çırpıyor, Dikanaya'nın Kalbi boyunca yükseliyor. Kat kat teraslar, birbirine bağlanan merdivenler ve köprüler ile sarılmış. Yelbüke yükseliyor. Geniş terasta taht gibi yükseğe sıralanmış dokuz sedir çevresinde hizmetçi kadınlar hazırlık yapıyor. Yelbüke terası aşıyor. Kuzeye yönelerek yükselmeye devam ediyor. Şarama locasında, yüzünü gümüş maskesi ile kapatmış, alnındaki lal taşından oyma dokuz başlı yılan figürü yükselen güneş ile kıızıla dönüyor. Yelbüke tüneğine konuyor.

13 DİKANAYA'NIN KALBİ-iç avlu

İÇ/GÜN

Taya köprünün bağlandığı koridordan iç avluya giriyor. Kayanın içine oyulmuş şehrin görkemli avlusunu tepedeki açıklıktan sızan gün ışığı aydınlatıyor. Avlunun ortasındaki süs havuzunda su ve ışık dans ediyor. Havuzun etrafında Dokuzlar'ın konutlarına yükselen dokuz sarmal merdiven uzanıyor. Alt katlarda talim terasları ve hizmetçilerin çalışma alanları. Taya dokuz başlı kızıl yılan motifi işli merdivenden yukarı çıkıyor.

14 AYLANU'NUN ODALARI

İÇ/GÜN

Kayanın içine oyulmuş geniş odanın, tavanındaki vitray camdan gün ışığı sızıyor. Aylanu aynanın karşına oturmuş, gri saçlarını fırçalıyor. Küçük sivri aynaların iç içe geçtiği kristal gibi parıldayan maskesi etajerin üzerinde. Maskeyi yüzüne geçiriyor. Bir süre aynadaki yansımasını izliyor. Vitraydan sızan renkli ışıklar maskenin üzerinde parlıyor. Aylanu etajerin üzerindeki küçük çanı sallıyor. Yatak odasını ayıran kalın perdeyi açan yaşlı hizmetçi Kalti,

KALTİ:
Soyanam.

Aylanu giyinme salonuna geçerken,

AYLANU:
Günaydın Kalti.

Girift motifler işli taş dolabın oymalı ceviz kapağını açıyor. Giyeceği elbiseyi seçiyor. Kalti üzerini değiştirmesine yardımcı olurken, düşünceli. Aylanu'nun pelerininini omuzlarına oturturken,

AYLANU:
Kalti, günün geri kalanında nehir sekisindeki şölene yardım etmeni istiyorum.

Kalti, Aylanu'nun mavi madalyonunu düzeltirken,

KALTİ:
Elem bir his var içimde, Soyanam.

15 PAZAR YERİ

DIŞ/GÜN

Nehir sekisinin güney kıyısındaki pazar yeri kalabalık. Tezgâhların başındaki kadınlar muhafızların emirlerine yetişmeye çalışıyorlar. Kendi erzaklarını alabilmek için sıraya dizilmiş kadınlar uzun bir kuyruk oluşturmuş. Mayana ve Keta kalabalığın arasından hızlıca geçmeye çalışıyor. Çan sesleriyle yaklaşan yük arabasının sesi duyuluyor. Kadınlar sağa sola kaçışıyorlar. Arabayı çeken güçlü hayvanı iki iri kadın zapt ediyor. Arabanın yanındaki muhafız ritmik bir şekilde kırbacını savuruyor. Pazar yeri sessizleşiyor. Araba geçerken kadınlar başlarını öne eğiyor. Mayana ve Keta araba uzaklaşırken sakinlikten yararlanıp pazar yerinden çabucak çıkıyor. Çan sesleri uzaklaşıyor.

16 DİKANAYA'NIN KALBİ-Alt Şehir

DIŞ/GÜN

Dikanaya'nın Kalbi'ndeki geniş terasa uzanan taş köprüde muhafızlar dizili. Mayana ve Keta güney köprüsündeki kadınların arasına karışıyor.

17 DİKANAYA'NIN KALBİ-ŞARAMA'NIN KONUTU

İÇ/GÜN

Şarama salondaki divanında, genç hizmetçiler sehpaşına meyveler getiriyor. Etana odanın gerisindeki masanın başında, akşamki ziyafetin organizasyonunu yapıyor.

HİZMETÇİ:
Buyurduğunuz şarapları kontrol ettik, yirmi dört fıçı kalmış. Arzu ederseniz güvercin salalım.

Etana sinirle volta atmaya başlıyor. Hizmetçi mahcup, başı önünde, sessizce bekliyor. Etana sinirini kupasından bir yudum alarak bastırmaya çalışıyor.

ETANA:

Kuşluk vaktinden önce varamaz.

Etana masadaki listeye göz atarken, Şarama'nın kapı muhafızı odaya giriyor. Etana dikkatini o tarafa veriyor. Muhafız Şarama'nın önünde eğiliyor,

MUHAFİZ:

Taya sizi görmek istiyor Soyanam.

ŞARAMA:

Gelsin.

Muhafız eğilerek uzaklaşıyor. Etana arkasında bekleyen hizmetçiye bir el işareti ile gönderiyor. Hizmetçi başıyla selam verip geri geri uzaklaşıyor. Taya içeri girerken hizmetçi arka kapıdan çıkıyor. Taya, Şarama'nın önünde eğiliyor. Şarama Taya'ya kalkmasını işaret ediyor. Taya doğrulurken; Etana divana yaklaşıyor, dinlemeye başlıyor. Taya doğrudan Şarama'ya,

TAYA:

Kaçakların dördünü şelaleyi aşmazdan önce yakaladım, Soyana. Arzu ettiğiniz gibi sonuncusu kaçabildiğini zannediyor. Uragut Vadisi'ne doğru ilerliyor. Yelbuke kadını belledi.

ŞARAMA:

Güzel. Geri gönder. İzini sürmeye devam etsin.

Etana konuşmaya dahil olmak için öne çıkıyor. Şarama'ya akıl verircesine yaklaşıyor,

ETANA:

Soyanam, Yelbuke böyle bir göreve hazır mı sizce? Güçlü bir avcı, Ulu Markut'un kanından. Ancak çok genç, av ile izi ayırt edebilecek mi?

Etana gözünü Taya'ya dikeyyor. Şarama, Taya'ya dönerek cevabı ondan bekliyor. Taya Etana'ya bakmadan,

TAYA:

Yeteneğini ben gördüm Şarama, Yelbuke hazır.

Etana Taya'ya yaklaşıarak,

ETANA:

Limandaki rezaleti nasıl açıklayacaksın peki? Komut almadan bir kadını paramparça etmedi mi?

Taya Şarama'dan bir tepki bekliyor. Şarama genç kadınlar arasındaki atışmadan zevk alır gibi, kupasından bir yudum alıyor, sessiz kalıyor. Hala Etana'ya bakmayan Taya kendinden emin bir şekilde,

TAYA:

Kadın beceriksizin tekiydi. Soyumun yüzkaraları!

Şarama, boşalan kupasını Etana'ya doğru uzatıyor. Etana ibriğe uzanırken, Taya duruşunu rahatlatarak omuz silkiyor.

TAYA:

Cezasını Yelbuke vermek istedi. Ben de izin verdim.

Etana, önce Şarama'nın kupasını doldurup Şarama'ya uzatıyor. Sonra kendininkini doldurmaya başlıyor. Şarama Taya'ya bakarak gülümsüyor,

ŞARAMA:

Çevik bir avcı olduğu kadar, keskin bir sezişi de var.

Etana'nın doldurduğu diğer kupayı sehpadan alıp, Taya'ya uzatıyor.

ŞARAMA:

Kızıl soya yaraşır bir kuş yetiştirmişsin Taya, mavilerden olman büyük şanssızlık.

Şarama kupasını Taya'ya kaldırıyor. Taya başını eğip kupasını Şarama'ya kaldırıyor.

TAYA:

Şeçim günü geldiğinde bu sözleriniz bana kudret verecek Soyana.

Şarama başıyla onaylıyor. Taya bir yudum alıp, Etana'ya dönüyor. Kupayı uzatıyor. Etana kupayı almıyor, Taya'ya dimdik bakıyor. Taya kupayı sehpaaya bırakıyor. Şarama'nın önünde eğiliyor,

TAYA:
İzninizle, Soyana.

Şarama eliyle gitmesine izin veriyor. Taya pis bir gülümsemeyle Etana'ya bakıp, odadan çıkıyor. Şarama, Etana'ya tek kelime etmeden divandan kalkıyor, balkona yöneliyor. Etana kapıya yönelirken Şarama,

ŞARAMA:
Etana!

Etana durup Şarama'ya dönüyor. Şarama ardına bakmadan,

ŞARAMA:
Tutsakları sen sorgulayacaksın. Kimden yardım aldıklarını öğrenmeden törene gelme.

Etana başıyla onay verip odadan çıkıyor.

18 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Heva, nehir yerleşiminin güney meydanında tören düzenini kuran kadınlar arasında, çalışıyor. Meydandaki havuzun çevresine masalar kuruluyor.

19 DİKANAYA'NIN KALBİ-Dış merdivenler

DIŞ/GÜN

Dikanaya'nın kalbinin dışına örülmüş merdivenleri sadece hizmetçiler kullanıyor. Kadınlar şehrin alt katlarındaki mutfaklardan gönderilenleri Dikanaya salonunun geniş terasına taşıyorlar. Mayana ve Keta meyve küfelerini sırtlanmış. Geniş terasa açılan dar merdivenlerde ilerliyorlar. Keta tanıdığı kadınlarla selamlaşıyor. Mayana, Keta'nın yanında, önündeki kadının saç örgüsüne bakarak dalgın yürüyor, bitkin görünüyor.

20 DİKANAYA'NIN KALBİ

İÇ/GÜN

Taya, mavi siyah kartal kanadı formundaki pelerinini kuşanmış koridorda ilerliyor. Elleri haddinden fazla dolu genç bir kız hızla yaklaşan Taya'yı fark etmiyor. Taya elini savurarak,

TAYA:
Çekil yolumdan.

Kız panikle çekilmeye çalışırken tepsi devriliyor. Taya hızla ilerlemeye devam ediyor. Arkasında kalan ufak kız dağılan meyveleri toplamaya başlıyor.

21 DİKANAYA'NIN KALBİ-DİKAYANA TERASI

DIŞ/GÜN

Mayana ve Keta küfeleri terasın gölge kenarındaki erzak yığınınına bırakıyor. Yandaki servis masasında bir meyve sepeti hazırlıyorlar. Keta şarap küplerinden birini alırken; Mayana, ibriklerin arasından iyi parlatılmış olan birini seçiyor. Keta ibriği dolduruyor. Hazırladıkları tepsilerle Aylanu'nun üzerine mavi kartal kanatları işlenmiş divanına doğru ilerliyorlar. Gelen emirlere yetişmeye çalışan hizmetçi kadınlar merdivenlerden aşağı koşuşturuyor. Taya terasa çıkıyor. Mayana ve Keta'nın yanından geçerken, alaycı bir tavırla,

TAYA:
Kıyıda ne haberler var?

Aylanu terasa çıkınca, Taya cevabı dinlemeden uzaklaşıyor. Hizmetçiler saygıyla Aylanu'ya yol verip eğiliyorlar. Aylanu divanına geçerken Mayana ve Keta gülümsüyor. Genç kadınlar saygıyla diz kırıyor. Mayana Aylanu'nun kupasını dolduruyor. Taya terasın korkuluklarının önüne kurulmuş çardağa ilerliyor. Aylanu uzaklaşan Taya'yı izliyor.

22 DİKANAYA'NIN KALBİ-DİKAYANA TERASI

DIŞ/GÜN

Terasın korkuluklarının önüne kurulu çardakta Dokuzların varislerinden Vudaş ve Teyren, Taya çardağa yaklaşırken aralarında konuşuyorlar.

VUDAŞ:
Şarama ile yüzleşmek... Lovun'un gazabına denk. Etana yetilerini kullanmaya çalışırsa ahmaklık eder. Ben olsam, Şarama ile kılıçla yüzleşirdim.

Teyren bir kahkaha atıyor,

TEYREN:
Hızlı bir ölüm olurdu.

Taya bir sandalye çekip oturuyor.

VUDAŞ:

Lakin yarın kılıç seçmeyeceğim. Soyumun onuru için yetimi kullanacağım.

TAYA:

Sagina'nın hiç şansı yok.

Vudaş Taya'ya gülümsüyor. Taya kupasını kaldırıyor. Teyren de eşlik ediyor. Taya Aylanu'ya bakarak.

TAYA:

Aylanu'yu yeneceğim ve beraber Dokuz soyu onurlandıracağız.

23 DİKANAYA'NIN KALBI - SORGU ODASI

İÇ/GÜN

Şehrin dibindeki odaya yukarıdan zayıf bir güneş hüzmesi düşüyor. Tutsak kadınlar bağlı ellerinden tavandaki ızgaralara asılı. Zayıf nefesleri ve inlemeleri duyuluyor. Etana masadaki işkence aletlerini inceliyor.

Tutsağı sorguluyor.

24 DİKANAYA'NIN KALBI-GİZLİ TAPINAK

İÇ/GÜN

Karanlık odada kalın mumlar yanıyor. Şarama taş bankta oturuyor; elleriyle sunaktaki taş kâseyi kavramış, gözleri kapalı, mırıldanıyor.

ŞARAMA:

...ker abra... abra Lovunana... Lovun

Yılan tıslamaları duyuluyor. Şarama mırıldanmaya devam ediyor. Yılanlar Şarama'ya doğru ilerliyor. Bir yılan Şarama'nın bacağına dolanıyor. Bir diğeri sırtından omzuna ulaşıyor. Koluna dolanıp kâseye geçiyor. Yılan suya giriyor.

Yılan tıslamaları arasında, derinden bir kadın sesi belli belirsiz duyuluyor.

LOVUN: (uzaktan)

Şaramaa

ŞARAMA:

Lovunana, Bana güç bahşet. Kanımdan can sunayım sana.

LOVUN:

Bu gece... Şahitler... Onları ver bana... Dokuz soyun kanı canı...

25 DİKANAYA'NIN KALBİ-DİKAYANA TERASI

DIŞ/GÜN

Mayana boşalan kovayı alıyor ve doldurmak için çeşmeye doğru gidiyor. Kovayı akan suyun altına koyuyor. Bir görü görüyor

Mayana cırılçıplak soyunuk. Nehirde yürüyor. Nehirden çıkan dokuz başlı yılan onu yutuyor.

Mayana kovayı düşürüyor.

26 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Halk meydanda şahitlerin töreni için toplanmış.

Heva, nehir kenarında, gençleri ve küçükler etrafına oturmuş dikkatle dinliyorlar.

HEVA:

Şahitler kutlu kişilermiş, doğurgan değillermiş ama yetilere sahiplermiş. Menerikliler denirmiş onlara. Menerik tutunca, hasta olurlarmış. İnsanlarla konuşamaz, deli gibi davranırlarmış. Çoğu bir mağaraya kaçar gider, kimisi rüyalara dalar çıkmak bilmezmiş. Kutlu ruhlar, iyeler görünürmüş onlara. Menerikli, bu ruhları kabul etmezse geri dönemez, kurur gidermiş. Kabul edip, öte âleme geçerse ruhlar onu parçalar ve yerlermiş...

Çocuklar ürküyor.

HEVA:

... ki Menerikli yeniden doğsun ve şaman olsun.

Dikanaya'nın kalbinden gelen boru sesi duyulur. Bir genç araya girer.

GENÇ:

Ama şimdi geri gelmeyecekler.

HEVA:

Suyla yollarını gözetsin.

27 DİKANAYA'NIN KALBİ-DİKAYANA TERASI

DIŞ/GÜN

Terasın ucunda nehir yerleşimine doğru bakan boruları üfleyen muhafızlar. Varisler tören giysileri ve silahlarını kuşanmış, dokuzların karşısına geçiyorlar.

ŞARAMA:

Yarın soyunuzun ilki olmak için meydan okuyacaksınız. Şahitleriniz kimler olacak?

Varisler sırayla seçtikleri şahitlerinin isimlerini sayıyor. Sıra Taya'ya geliyor.

TAYA:

Aylanu, sana meydan okuyorum. Keta şahidimdir.

Keta ve diğer şahitler Aylanu'nun karşısına geçip soyunuyor. Aylanu onlara beyaz keten elbise giydiriyor.

AYLANU:

Suyla yol göstereyim, Ülgen şahitliğinizi kabul etsin.

28 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Nehir yerleşimindeki meydanlara şahitler için sofralar kurulmuş. Heva, Kalti ve diğer yaşlılar köprünün başına kurdukları takları düzenliyor. Mayana koşarak yanlarından geçiyor. Heva arkasından bakaklıyor.

29 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Mayana nehir kıyısında. Uzaktaki meydandan müzik sesleri işitiliyor. Mayana, kayaların arasında biten mavi çiçeklere ulaşmak için suya girmiş.

Çiçekleri toplarken bir görü görüyor. Yediler nehir kıyısındaki kadınların arasında mavi çiçekler topluyorlar. Beyaz giysili kadınlar nehre giriyor.

Mayana Heva'nın seslenmesi ile kendine geliyor.

30 MAYANA'NIN OYUĞU

DIŞ/GÜN

Heva Mayana'nın ıslak elbisesini değiştirmesine yardım ediyor. Saç örgüsünü açıyor. Mavi çiçeklerden yaptığı tacı başına takıyor.

31 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜNBATIMI

Heva ve Mayana köprünün başında toplanan kadınların arasında. Kadınlar ellerinde rengârenk çiçeklerle köprüden gelen beyaz elbiseli Şahitleri bekliyorlar. Kadınlar hep bir ağızdan bir türkü mırıldanıyor. Şahitler geçerken ellerindeki çiçekleri havaya, saçıyorlar. Meydana doğru ilerlerken, kimisi ağlıyor. Birbirlerine sarılıp teselli ediyorlar. Mayana başındaki tacı Keta'ya takıyor. Meydandakiler müzik aletlerini ellerine alıyor ve neşeli türküler söylemeye başlıyorlar. Keta ona gülümsüyor. Mayana'nın gözünden birkaç damla yaş düşünce Keta onun elinden tutuyor. Dans ederek meydana doğru ilerliyorlar. Kutlama başlıyor.

32 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Kutlama devam ediyor. Kadınlar şarap içip, dans ediyor, gülüp eğleniyor. Heva, Kalti'ye Mayana'nın hastalığından bahsediyor. Heva, Mayana'yı menerik tuttuğundan şüpheleniyor. Kalti ona hak veriyor. Aylanu'ya danışmaya karar veriyorlar.

33 DİKANAYA'NIN KALBİ-TÖREN SALONU

İÇ/GECE

Gece ilerlemiş. Tören salonundaki ziyafet bitmiş. Genç adaylar dans edip eğlenirken varisler kendi aralarında sohbet ediyorlar. Şarama aralarında değil.

34 DİKANAYA'NIN KALBİ-TERAS

İÇ/GECE

Aylanu terasa çıkıyor. Taya, Vudaş ve Teyren ile ok atıyor. Taya her seferinde hedefi tutturuyor. Aylanu korkuluklara doğru ilerliyor. Etana'nın da terasın ucunda, nehir yerleşimindeki meydanı izlediğini fark ediyor ve yanına gidiyor. Beraber sessizce meydandaki kutlamayı izliyorlar.

35 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Beyaz giysili şahitler soyunmuş, nehre giriyorlar. Yaşlı kadınlar onları yıkarken dualarının melodik mırıltıları işitiliyor.

36 DİKANAYA'NIN KALBİ-GİZLİ TAPINAK

İÇ/GECE

Şarama Lovun ile konuşuyor. Şarama şahitlerin isimlerini sayıyor. Lovun'un sesi duyuluyor.

LOVUN:
Vakit geldi.

37 DİKANAYA'NIN KALBI-TERAS

DIŞ/GECE

Aylanu Etana'ya Şarama'nın onun hakkını veremediğinden bahsediyor.

Uzun, güçlü bir boru sesi duyuluyor. Aylanu, Etana'ya bakmadan,

AYLANU:
Eski zamanlarda bu boru sesi müjdeli haber demekti, yeni bir canın doğumunu muştulardı.

Etana'ya bir sır verir gibi bakarak,

AYLANU:
Dikanaya o günleri unutuyor ne yazık ki. Utanç ve keder içindeyim. Tek tesellim altı kutlu kardeşimin hiçbirinin kanı değmedi ellerime. Kubayana beni kendi doğurduğum canları almama sebep olarak sınıyor. İşte, bugün yine benim kanımdan kan akacak.

38 DİKANAYA'NIN KALBI

DIŞ/GECE

Aylanu, yukarıdan inmekte olan Dokuzlar'ın arasında yerini alıyor. Arkalarındaki kayadan oyulmuş gözcü deliklerinden bayraklar dalgalanıyor. Bir kere daha boru sesi duyuluyor ve herkes sessizleşiyor. Kayalardan güvercinler havalanıyor. Varisler Şahitleri almak için köprüden geçiyor. Mayana, önünden geçen Taya ile göz göze geliyor. Şahitler varislerin önünde diz çöküyorlar. Şarama'nın sesi Dikanaya'da yankılanıyor.

ŞARAMA:
Yıldızların yerleştiğini, kutsal seçim ayininin başladığını ilan eder.

Varisler şahitleri kurban ediyor.

39 DİKANAYA'NIN KALBI-GİZLİ TAPINAK

İÇ/GECE

Şarama sunağın önünde bir dua mırıldanıyor. Sunaktaki kaseden koyu renkli bir duman kıvrılarak yükseliyor. Duman şekil alıyor. Lovun'un bulutumsu sureti beliriyor.

LOVUN:

Artık daha güçlüyüm. Ancak bir tehdit seziyorum.

Suret Mayana'yı andırıyor.

40 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GECE

Mayana uykusunda kriz geçiriyor. Heva onu uyandırmaya çalışıyor ama başaramıyor.

41 DİKANAYA'NIN KALBI - AYLANU'NUN KONUTU

İÇ/GECE

Kalti ve Aylanu Mayana'dan konuşuyor. Aylanu hastalığının menetik olduğundan emin. Tanyıldızı adlı bir bitkiye ulaşmaları ve Mayana'nın ruhlar ile konuşmasını sağlamalılar.

42 DİKANAYA'NIN KALBI

İÇ/GÜN

Aylanu Etana'dan bitkiyi istiyor. Etana tanyıldızını getirmeyi kabul ediyor.

43 DİKANAYA ARŞİV ODASI

İÇ/GÜN

Eski kitaplar ve parşömenler yayılmış. Aylanu araştırıyor. Rahlenin üzerinde deri ciltli kalın bir kitap açık. Kitapta yazanlar okunmayacak kadar küçük. Bazı semboller ve Güneş sistemini temsil eden çizimler fark ediliyor. Pencereden içeri giren rüzgâr ile kitabın sonraki sayfası açılıyor. Leonardo'nun Vitruvius Adamı.

44 DİKANAYA'NIN KALBI

İÇ/GÜN

Şarama Aylanu yokken diğer dokuzlara Mayana'nın lanetli olduğundan bahsediyor.

45 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GECE

Heva, sandığına sırtını dayamış, kandil ışığında bitkileri inceleyerek defterine notlar alıyor. Mayana yatağında uyuyor. Sayıklıyor.

46 DİKANAYA'NIN KALBI

DIŞ/GECE

Dokuzlar maskeleri ve cübbelerine bürünmüş, yan yana, dev bir beden gibi yürüyorlar. Arkalarından takip eden adayların

ellerindeki meşalelerin alevi Dokuzlar'ın cübbelerine işlenmiş küçük aynalardan yansıyor.

Dokuzlar mağaraya girerek gözden kaybolurken, varisler mağaranın girişinin önündeki boş alana meşalelerini bırakarak büyük bir ateş yakıyor. Ateşin önüne, mağaraya dönük yarım ay şeklinde oturuyorlar. Ateşin çıtırtısı dışında bir ses yok.

47 DİKANAYA-MAĞARA

İÇ/GECE

Şarama mağaradaki meşaleleri yakarken, Aylanu mağaranın ortasında yerde duran geniş oval kâseye ince uzun boyunlu bir sürahiden su dolduruyor. Kâsenin oturduğu oval kaideye dokuz kadının soy renklerinden taşlar sırayla işlenmiş. Taşların önüne de küçük, kürdan gibi ince bıçaklar var. Diğer kadınlar ellerindeki buhurdanlıklardan ince dumanlar yayarak kâsenin etrafında dönerken yavaş yavaş mırıldanmaya başlıyorlar. Aylanu ve Şarama da onlara katılıyor. Kâsenin etrafında döndükçe mırıldanmalar ritim kazanıyor. Kadınlar hep bir ağızdan tek bir notada uzunca durduktan sonra susuyorlar. Kâseye yaklaşarak yere oturuyorlar. Buhurdanlıkları yanlarına bırakıyorlar. Her soyana kendi ince bıçağını alıp, kâsedeki suya bir damla kan akıtıyor. Sessizce suya bakıyorlar. Sudan yansıyan ışık yüzlerinde dalgalanıyor. Kan damlaları, kâsedeki ayna gibi suda kaybolurken suretleri yansıyor. Tekrar mırıldanmaya başlıyorlar.

48 MAYANA'NIN rüyası

Aynı anda Mayana da bir rüya görüyor. Rüyasında Yedilerin öldürüldüğü anda, geçmişte. Rüyasındaki kadınların yüzleri görünmüyor ancak Mayana Şarama ve Aylanu'yu tanıyor. Yerde beş kadının cesedi kanlar içinde uzanıyor. Şarama altıncı kadına kılıcını saplıyor ve kadın yere düşüyor. Aylanu yerde yatan kadınların yüzlerini okşuyor. En son ölen kadının boynundaki mavi madalyona dokunurken kulağına bir şeyler fısıldıyor. Sözler anlaşılmıyor. Aylanu madalyonu koparıp alıyo. Şarama'nın gözlerine bakarak madalyonu kendine takarken,

AYLANU:

Şüphesiz çok güçlüsün Şarama, ancak madalyonu sen taşımayacaksın, yeni bir dönem başlıyor, ama ne de olsa ben en yaşlınızım.

ŞARAMA:

Evet yeni bir dönem başlıyor ve o geçmişin yükünden başka bir şey değil. İstersen taşı. Ne de olsa (küçümseyerek) en yaşlımızsın.

49 DİKANAYA-MAĞARA

İÇ/GECE

Ritim yükseldikçe su titreşmeye başlıyor. Ritim yükseliyor. Görüntüler beliriyor. Taya ok atıyor. Yıldızlar beliriyor. Ok uzayda uçarken alev alıyor. Bir kuyruklu yıldız dönüşüyor. Kadınların ritmi iyice hızlanıyor ama uyum yok. Nefesleri hızlanıyor. Meşalelerde yanan ateş dalgalanıyor, mağaranın duvarlarında gölgeler dans ediyor. Lovun güçlerini kullanıyor. Kâsede Dokuzlar'ın görüntüsü beliriyor, Ayakta duruyorlar. Görüntüdeki madalyonları parlıyor. Kuyruklu yıldız bu görüntüyü dağıtıyor ve bir anda kayboluyor. Kâsede arka arkaya aniden belirip kaybolan görüntüleri takip etmek zorlaşıyor. Kadınların nefes alıp vermeleri iyice hızlanıyor. Birisi ellerini yumruk yapıp tüm gücüyle sıkıyor. Gökteşi yağmuru. Aniden çok net bir şekilde Mayana'nın yüzü beliriyor ve kâseden yayılan ışıkla kadınlar transtan çıkıyor. Sagina kendinden geçiyor. Titriyor. Diğer kadınlar da nefes nefese.

50 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Dışarıda bir anda esen şer bir rüzgarla kadınlar ürperiyor. Yaşlılar gençleri evlerine yönlendiriyor.

51 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GECE

Heva sayıklayan Mayana'yı rüyadan çıkarıyor.

52 DİKANAYA-MAĞARA

İÇ/GECE

Dokuzlar gördüklerinden dolayı tedirgin. Aylanu diğerlerinden daha sakin ve metanetli. Düşünceli düşünceli kâseye bakıyor. Şarama da tam karşısında oturuyor. Kadınlardan ikisi ayakta tartışıyor.

YEŞİL DOKUZ:

Seçilmişlerden birisi değil o, doğurgan bile değil!

Kahverengi Dokuz başıyla Yeşili onaylıyor,

KAHVERENGİ DOKUZ:
Kesin bir lanet var bu görüde.

Yeşil Dokuz Şarama'ya doğru dönerek,

YEŞİL DOKUZ:
Şarama? Kase daha önce bir sıradanı gösterdi mi?

Şarama cevap vermeyince,

YEŞİL DOKUZ:
Nasıl bir lanettir bu?

Aylanu, kaseye bakmaya devam ederek, sessizce:

AYLANU:
Bir lanet değil, kehanet var bu görüde.

Bu görünün tek bir açıklaması vardır. Mayana lanetlidir. Dikanaya'nın sonunu getirecektir. Tek çare genç kadını öldürmektir. Bu görev seçilmiş aday olan Taya'ya verilecektir.

53 DİKANAYA-MAĞARA ÖNÜ

DIŞ/GECE

Dokuzlar mağaradan çıkıyor. Diğerleri adaylara doğru ilerlerken o boynunda asılı olan madalyonunu tutup, nehir sekisine, Mayana'nın oyuğuna doğru bakıyor.

Dokuzlar, varislerin oluşturduğu yarım aya doğru ilerliyor. Şarama öne geçerken varisler ayağa kalkıyor, durduğunda hepsi bir anda diz çöküyor ve başlarını eğiyorlar.

Dokuzlar ayın sırasında yaşananları varislerine açıklıyor. Aylanu ile yüzleşmeye can atan Taya hiddetleniyor.

54 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Heva Mayana'yı gizlice nehir kıyısına götürüyor. Beraber suya giriyorlar. Mayana suda rahatlıyor ve kendine geliyor.

55 DİKANAYA'nın KALBI

DIŞ/GECE

Varisler gruplar halinde konuşarak neler olduğunu anlamaya çalışıyorlar. Sonuç açıklanmadığı için hepsi gerilmiş.

Aylanu görülerin kehanete işaret ettiğini savunmaya çalışıyor. Sekiz soyana Şarama'nın baskısı altında. Karar veriliyor. Taya seçilmiş olan. Mayana ise şafakta infaz edilecek.

56 DİKANAYA'NIN KALBI

İÇ/GECE

Şarama muhafızlara Mayana'nın yakalanmasını emrediyor. Taya ve muhafızlar harekete geçiyor.

57 DİKANAYA'NIN KALBI- Şarama'nın Konutu

İÇ/GECE

Etana da Şarama'nın dikkatinin Aylanu ve Mayana'nın yakalanması üzerinde toplanmasını fırsat bilerek tanyıldızını almak için harekete geçiyor.

58 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Kalti nehir kıyısındaki Heva ve Mayana'ya ulaşıyor. Arandıklarını söylüyor. Heva Mayana'nın beklemesini, muhafızlar gelince de teslim olmasını istiyor. Kalti ile Heva gidiyor.

59 DİKANAYA'NIN KALBI

DIŞ/GECE

Aylanu ise gecenin geri kalanını olacıklara hazırlanmak için Ülker yıldızları altında meditasyon yaparak geçiriyor.

60 MAYANA'NIN OYUĞU

İÇ/GECE

Taya önderliğindeki muhafızlar Mayana'nın oyuğunu basıyorlar ancak kadınlardan eser yok. Taya muhafızlara tüm oyukların aranmasını ve genç kadının bulunmasını emrediyor.

61 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Muhafızlar yerleşime dağılıyor ve gece kana bulanıyor. Kadınlar oyukların hiç birinde değil ancak Heva ve Mayana'nın nehir çevresinde olabileceğinin bilgisi alınmış. Taya Yelbuke'yi çağırıyor.

62 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Yelbuke Mayana'nın izini buluyor. Yelbuke Mayana'ya farklı davranıyor. Mayana'nın komutunu alıyor. Mayana ve Taya yüzleşiyor. Mayana Heva'nın planını uygulamaya başlıyor ve teslim oluyor.

63 DİKANAYA'NIN KALBI- Şarama'nın Konutu**İÇ/GECE**

Taya Şarama ile görüşüyor. Aylanu'yla yüzleşeceği seçim töreninden önce güç gösterisi yapmak için Mayana'nın infazının çok gösterişli olmasını istiyor. Şarama, görevini başarıyla tamamlayan Taya'yı ödüllendirmeye karar veriyor. İnfaz ertesi güne ertelenen törenden önce yapılacak, Mayana Lovun'a kurban edilecektir. Lovun Taya'yı güçlendirecek ve Taya Aylanu'nun yerine geçecektir. Etana bu planı işitiyor.

64 DİKANAYA'NIN KALBI-**İÇ/GECE**

Gecenin ilerleyen saatlerinde Heva başta, Aylanu'nun soyundan gelen tüm kadınlar bir arada hareket etmeye başlıyor. Dikanaya'nın kalbine girebilen hizmetçiler muhafızların dikkatini dağıtıp, kargaşa çıkarıyor. Zindana yemek götürülenler muhafızları etkisiz hale getiriyor.

Etana, bu sırada tanyıldızını almak için Şarama'nın muhafızlarının dikkatini dağıtacak bir oyuna başlıyor ve tanyıldızını alıyor.

Aylanu ile birlikte harekete geçiyorlar.

65 DİKANAYA-ZİNDAN**İÇ/ SABAHA KARŞI**

Mayana'nın zindanının kapısı açılıyor. Yerde cenin pozisyonunda yatan Mayana kapı sesiyle doğruluyor, dizlerini göğsüne doğru çekerken yüzüne vuran meşale ışığı ile gözleri kamaşıyor. Elini gözlerine siper ederek zindanın köşesine doğru geri çekilirken meşale ışığı ona doğru yaklaşıyor.

66 DİKANAYA'NIN KALBI**İÇ/GÜN**

Sabaha karşı ilk iş zindana inen Taya, zehirlenmiş muhafızlar ile karşılaşılıyor.

67 DİKANAYA**DIŞ / SABAHA KARŞI**

Gökyüzü doğan güneş ile kızıla çalıyor. İki atlı şehirden uzaklaşıyor. Önde giden Aylanu. Aynalı cübbesi ve maskesi gün ışığı ile kızıl parıltılar saçıyor. Mayana önünde. Etana onu takip ediyor.

68 DOKUZLAR' IN AVLUSU**DIŞ/GÜN**

Taya adaylara yasaklanmış olan avluya giriyor. Onun bu cüretine karşılık Sagina hızla yaklaşıp, bir tokat atıyor.

Taya'nın vücudu sarsılmadan, dimdik duruyor. Yüzünü ona tokat atan kadına çeviriyor ve gözlerine bakıyor. Bu duruşu Şarama'nın ilgisini çekiyor. El işareti ile konuşmasına izin veriyor.

TAYA

Soyanam Aylanu ile Mayana'yı bulmak için şehirden çıkma izni istiyorum... Dokuzlar uygun görürse.

Şarama ona bir cevap vermeden yine bir el hareketi ile gitmesini işaret ediyor. Taya eğilerek avludan çıkıyor.

69 DİKANAYA ÇEVRESİ

DIŞ/GÜN

Aylanu ve Etana saatler süren kaçış yolculuğundan sonra ilk kez durmuşlar. Mayana yorgunluğun etkisiyle baygın, sayıklıyor.

MAYANA

Öldürecekler

Aylanu ona okşuyor.

AYLANU

Güvenli bir yere götüreceğim seni.

Etana kaçtıkları yöne, Dikanaya yönüne bakarak

ETANA

Öldürecekler hepsini, kurban edecekler...

70 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GÜN

Dikanaya'da gerginlik hakim. Birçok kadın hayatını kaybetmiş. Muhafızlar Aylanu'nun planına dahil olan kadınların peşinde.

71 DİKANAYA'NIN KALBI

İÇ/GÜN

Şarama otoritesini korumak adına tören hazırlıklarına devam etmekte. Sekiz soyana varislerini çağırılmış. Şarama'nın konuşmasını dinlemekteler. Aylanu'nun ihaneti cezasız kalmamalı. Şarama ise dimdik ve sert duran Taya'ya bakıyor. Taya hain Aylanu'yu öldürecek ve yerine geçecektir. Şarama'nın başıyla yaptığı onay işaretiyle Taya soy analara yaklaşıyor ve önlerinde diz çöküyor. Şarama ona görevinde kullanacağı silahları ve zırhı veriyor.

72 DİKANAYA ÇEVRESİ**DIŞ/GÜN**

Mayana, Aylanu ve Etana Dikanaya vadisinden uzaklaşıyor.

73 DİKANAYA'NIN KALBI**İÇ/GÜN**

Taya, Dikanaya Limanında muhafız birliklerini organize ediyor. Şarama ona küçük bir ordu tahsis etmiş.

74 NEHİR SEKİSİ**DIŞ/GÜN**

Nehir yerleşiminde Heva hayatta kalan yaralıları ile ilgilenmekte.

75 DİKANAYA ÇEVRESİ**DIŞ/GECE**

Mayana, Aylanu ve Etana geceyi geçirmek için kamp kurmuşlar. Etana Aylanu'nun Mayana için istediği bitkileri aramaya gidiyor. Aylanu Mayana'ya bakarak boynundaki madalyonu çıkartıyor, eline alıyor. Madalyonu uzatıyor. Mayana elini uzatınca madalyonla birlikte elini kavırıyor ve diğer elini Mayana'nın alnına götürüyor. Gözlerini kapatıyor.

75a ARA SAHNE BİLGE KADIN'IN MAĞARASI

Çok yaşlı, zayıf bir kadın yanan ateşin başında buruşuk ellerini ısıtıyor. Başında, bitki köklerinden yapılmış kask gibi bir maske var. Mayana bir anda kendisini yaşlı kadın ile yüz yüze buluyor. Kadının ağzı hareket etmiyor ama:

BİLGE KADIN

Sen! Kubayana'nın kutsadığı

75b Önceki sahne (DEVAM)**DIŞ/GECE**

Aylanu'nun eli hala Mayana'nın alnındayken Mayana bir adım geriliyor. Aylanu madalyonu Mayana'nın elinde bırakıp geri çekilirken

AYLANU

Senin kanın dökülemeyecek kadar değerli.

Aylanu kadim günlerden bahsetmeye başlıyor.

AYLANU

Biz bir zamanlar tek bir şarkıyı söyledik...

76 NEHİR SEKİSİ

DIŞ/GECE

Dikanaya'da çadırların çevresinde gerginlik hakim. Kadınlar görevlerini hızlıca ve sessizce halletmekte ve hemen çadırlarına girip gözden kaybolmakta.

77 DİKANAYA'NIN KALBI

DIŞ/GECE

Aynı gece Dikanaya'da tören başlamış. Şarama adayların birbirleri ile savaşmalarını izliyor.

78 VADI GİRİŞİ

DIŞ/GÜN BATIMI

Etana, Mayana ve Aylanu bir vadinin tepesindeler. Uzaktaki kayalara gün batımının kızıl ışığı vuruyor. Etana vadiye doğru bakıp, gidecekleri yönü kestirmeye çalışıyor. Mayana tek başına duran bir elma ağacının dallarındaki bitkiyi fark edip ve onu incelemeye başlıyor. Aylanu yanına gidiyor. Mayana'ya ökse otunu tanıtıyor.

Aslında köksüz bir bitki olduğundan, yaşamak için diğer ağaçlara ihtiyaç duyduğundan bahsediyor. Ökse otunun, bu sebepten dolayı, barışı temsil ettiğini bir hikâye ile anlatıyor.

Mayana'ya bakarak bir süre durduktan sonra maskesinin bağlarını gevşetiyor. Mayana onu doğuran soy anasının yüzünü ilk kez görüyor. Etana Aylanu'ya saygıyla bakıyor. Aylanu şifacı kadınların bu otu nasıl kullandıklarından bahsederken yamaçtan aşağıya doğru iniyorlar.

79 KUZ(timelapse)

DIŞ/GÜN BATIMI-GECE

Güneş batıyor, hava kararıyor, Ülker yıldızları parlıyor, ay yükseliyor.

80 DİKANAYA-MAĞARA ÖNÜ

DIŞ/GECE

Dikanaya'daki tüm kadınlar mağaranın önünde yarım ay şeklinde yakılmış ateşlerin arkasında toplanmış oturuyorlar. Ateşlerin diğer tarafında adayların bağlanacağı kazıklar duruyor. Kazıklara her soyananın rengi ile semboller çizilmiş. Sekiz kadın kendi doğurduğu adayını bir kazığa bağlıyor. Soy analar adayların etrafında melodik sesler çıkartarak ellerindeki hançerler ile dans etmeye başlıyor. Bir anda hepsinin farklı tonlarda devam eden melodileri ve dansları senkronize oluyor. Dans ve melodi sert bir hal alıyor. Aniden duruyorlar ve her birini tek bir hançer

darbesiyle öldürüyorlar. İzleyen kadınlardan bir kaçı bayılıyor. Soyanalar adaylarının boyunlarından madalyonlarını alıyor.

81 DİKANAYA ÇIKIŞI

DIŞ/GECE

Taya siyah giysiler ve hafif bir zırh kuşanmış, ay ışığında atıyla dörtnala şehirden uzaklaşıyor. Arkasında muhafız birliği takip ediyor.

82 TOHUM TOPLAYICILARININ OTAĞI

DIŞ/GÜN

Gün ağarır. Mayana, Etana ve Aylanu geceyi vadide ilerleyerek geçirmişler, atlarının üzerinde aheste adımlarla bir tepeye yaklaşıyorlar. Tepenin ardında uzanan geniş düzlükte kurulmuş bir otağ var. Çevresindeki çadırların üzerinde keten bayraklar dalgalanıyor. Düzlüğe doğru iniyorlar. Aylanu atını yularından tutmuş önde, Mayana ve Etana atı üzerinde geride otağa yaklaşırlarken sırtında yayları ve sadakları olan iki kadın onları durduruyor. Aylanu eliyle tohum toplayıcılarının selamını veriyor. Kadınlar eşliğinde ilerliyorlar. Otağın önünde duran kadınlardan birisi atları alırken bir diğeri perdeyi açıyor.

83 MURU'NUN ÇADIRI

DIŞ/GÜN

İçerideki sehpaaların üzerine dizilmiş kutular ve kavanozlarda bitki örnekleri var. Yaşlı ama çevik görünümlü bir kadın olan Muru çevresine yaydığı parşömenlerin arasında çalışıyor, bir diğeri de bir tas dolusu tohumu küçük kavanozlara ayırıyor. Aylanu yaklaşıırken parşömenlerin başındaki kadın ayağa kalkarak,

MURU
Toprak kaldım.

AYLANU
Su olayım.

İki kadın gülerek birbirlerine sarılıyor.

84 TOHUM TOPLAYICILARININ OTAĞI

DIŞ/GECE

Çadırların önünde toplanmış bir grup kadın şarkı söylüyor. Muru ve Aylanu, otağın yanında yanan ateşin başına oturmuş, toprak kaplardan çay içiyorlar. Görüşemedikleri uzun yıllar boyunca yaşadıklarını anlatarak arayı kapatmaya çalışıyorlar.

AYLANU:

Burada senin yanında bir süre güvende oluruz. Şehirdeki onca kadın ve kaybolan yetenekler... Eski günleri geri getirmenin bir yolunu bulmalıyım. Senelerdir kapattım kendimi... artık zamanı geldi

MURU:

Şarama'nın yolu şarkıdan uzak. Onun tınısı toprağa işledi bile, Dikanaya eskisi gibi verimli değil... Ama bir ton var, umut var. Bizimle istediğiniz kadar kalabilirsiniz.

Kadınların şarkısını dinleyerek çaylarını içmeye devam ediyorlar.

85 MURU'NUN ÇADIRI

DIŞ/GECE

Etana otağın içindeki parşömen yığınlarına kendisini kaptırmış bir kağıtlara bir bitki örneklerine bakıyor. Aylanu ve Muru içeri girerken başını parşömenden kaldırmadan

ETANA

Ne kadar çok çeşit...

Muru ona yaklaşıyor ve saçını okşuyor.

MURU

Biz toprağın yolunu seçtik kızım isteğin buysa bizimle kalacaksın, yolun toprakla başlayacak...

Etana ona gülümseyerek bakıyor ve orada kalmayı seçiyor.

86 Tohum Toplayıcılarının Otağı

DIŞ/GECE

Otağda Aylanu'nun gelişi şerefine şölen yapılıyor. Etana ve Mayana tohum toplayıcıları ile dans edip eğleniyor. Mayana yorgun düşüp ve Muru ile Aylanu'nun yanına gidiyor. Muru ona tanyıldızından bahsediyor. Aylanu tohumları çıkarıyor. Mayana ve Muru Tanyıldızından yapılmış çayı içiyor. Muru Mayana'yı alıyorr ve otağın ilerisindeki ağaçların arasına götürüyor. Tanyıldızı etki etmeye başlıyor. Muru ona yetisinden ve Tohum'un Yolu'ndan bahsediyor. Önlerindeki ağaç bir çeşit sarmaşık ile kaplanıyor. Sarmaşığın yaprakları gümüş gri parlıyor. Çiçek açıyor: Tanyıldızı.

87 TOHUM TOPLAYICILARININ OTAĞI**DIŞ/SABAHA KARŞI**

Sabaha karşı gün ağarmaya başlarken bir kukumavın ötüşü duyuluyor. Otağın çevresi hareketsiz, kadınlar uyuyor. Kukumavın sesi aniden kesiliyor, çadırların bir tarafına bağlı duran atlar huzursuzlanıyor. Esen rüzgar ile birlikte kuş havalanıyor. Atlar toynaklarını toprağa sürüyor. Uğursuz bir hava var.

88 MURU'NUN ÇADIRI**İÇ/ GÜN**

Otağın içerisinde uyumakta olan Aylanu bir anda gözlerini açıp doğruluyor. Sessizce kalkarak Muru ve Mayana'yı uyandırıyor. Muru da havadaki gerginliğin farkına varıyor. Aylanu çabukça eşyaları topluyor. Muru eliyle işaret ederek Mayana'ya sessiz olmasını ve takip etmesini söylüyor.

89 TOHUM TOPLAYICILARININ OTAĞI**DIŞ/GÜN**

Otağdan çıkıp, çadırların arasından sessizce ilerlemeye başlıyorlar. Tam aralarından geçen bir ok çadıra saplanıyor. Taya atıyla geliyor. Ağaçlara doğru koşmaya başlıyorlar. Çadırlardan çıkan diğer kadınlar da yaylarını germiş, saldırının nereden geldiğini anlamaya çalışıyor. Aylanu ve Muru Mayana'yı aralarına almış koşarak açıklıktan uzaklaşırken Muru'ya bir ok saplanıyor ve kadın yere düşüyor. Mayana onu kaldırmaya çalışırken Muru ilerideki mağarayı gösteriyor.

90 MURU'NUN MAĞARASI**DIŞ/GÜN**

Mağaraya ulaşıyorlar. Aylanu önden giriyor. Mayana gözü arkasında mağaraya adımını atıyor.

91 BEYAZ DÜZLÜK**DIŞ/GÜN**

Mayana içeri girdiği anda kendisini geniş bir düzlüğün ortasında buluyor. Çevresi gözlerini kamaştıracak kadar parlak. Etrafına bakıp annesini arıyor ama göremiyor. Yalnız olduğunu fark ediyor. Ayaklarının altında bir hareket seziyor, bir yılan var. Geri çekilirken eli refleksiyle boynunda asılı duran madalyona gidiyor. Madalyonu tutunca uzaktan ve derinden Aylanu'nun sesi duyuluyor,

AYLANU:

Mayana...

Mayana sesin geldiği yöne dönünce Aylanu'yu görüyor. Yüzünde maske var. Mekan genişliyor, Aylanu ile arasındaki mesafe gittikçe uzaklaşıyor. Aylanu'ya doğru koşmaya başlıyor. Yüzünü görece kadar yakınlaşmışken ayağı -orada olmaması gereken- bir ağaç köküne takılıyor. Yere düşüyor.

92 ORMAN

DIŞ/GÜN

Mayana, düştüğü anda kendisini yüzükoyun ağaçların arasında buluyor. Sersemlemiş. Aylanu da hemen ilerisinde ayağa kalkıyor. Mayana zorlanarak doğrulup, çevresine bakıyor. Korkmuş. Aylanu ona yaklaşıyor. Mayana'yı sakinleştirmek için saçlarını okşuyor. Aslında Aylanu da şaşkın. Kızının korkuyla yaptığı şey atlama. Atlama, kadim zamanlarda bahsi geçen ve kaybolduğu sanılan bir yetenek.

93 DİKANAYA-MAĞARA

İÇ/GÜN

Dikanaya'da Şarama ve diğer soy analar mağarada transa girmiş. Hep bir ağızdan söylenen ne olduğu anlaşılmayan mırıltıların üzerine

ŞARAMA
...Ker Abra

Kadınlar sessizleşiyor. Sessizleşen mağarada yılanın tıslaması duyulur. Şarama hayvanlar ile iletişime geçerek Mayana ve Aylanu'nun gittiği yönü öğreniyor.

94 MURU'NUN MAĞARASI

İÇ/GÜN

Taya mağaraya giriyor. Lovun'un gücü mağarada, yer yılanlarla kaplı. Taya'nın gözlerinden görüyor. Lovun atlama yaptıklarını öğreniyor.

95 DERE KENARI

DIŞ/GÜN

Güneş tepede. Aylanu ve Mayana ağaçların arasından akan bir derenin önünde mola veriyor. Aylanu dereden su içip matarasını doldururken Mayana da çalılardan kuşburnu topluyor. Aylanu huzursuzca etrafına bakıyor.

AYLANU:
Devam etmeliyiz, gün batmadan bu geceyi geçirecek bir yer bulalım.

Bir süre daha ilerledikten sonra Aylanu kayalara işlenmiş semboller ile kaplı bir sığınağı göstererek,

AYLANU:

Burası iyi, korunmuş bir sığınak

kayaların arasındaki ağacın yanından geçerek sığınağa varıyorlar.

96 SİĞINAK

İÇ/GÜN

Oyuğun içine girip yerleşiyorlar. Aylanu'nun açık heybesinden maskesi görünüyor.

MAYANA:

Mağarada ne yaptın?

O anı gözlerinde canlandırarak kendi kendine mantıklı bir açıklama bulmaya çalışıyor.

MAYANA (devam):

Taya tam arkamızdaydı, sen önden girdin, ben o sırada Muru'ya bakıyordum.

Aylanu sessiz kalıyor.

MAYANA (devam):

..sonra bayıldım ve o boşluk...

Mayana, Aylanu'ya bakarak onaylamasını bekliyor

AYLANU

Ben hiçbir şey yapmadım, sen yanımda olmasaydın Taya ile mağarada kalacaktım. Ben kehanet ederim, görü görür, iletirim. Senin becerin kadim zamanlardan beri görülmedi Mayana. Bunu yapabilen kimse kalmadı. Sen bir atlayansın. Atlayanlar ara dünyaya geçip istediği yere gidebilir, kitabeler öyle anlatır. Ama temkinli olmak gerekir, kem gözler gezer o dünyada.

97 DİKANAYA-MAĞARA

İÇ/GECE

Dikanaya'da Şarama ve diğer soy analar mağarada transa girmiş. Hep bir ağızdan söylenen ne olduğu anlaşılmayan mırıltıların üzerine Şarama'nın "...Ker Abra" sözü işitiliyor ve kadınlar sessizleşiyor. Sessizleşen mağarada yılanın tıslaması duyuluyor. Şarama hayvanlar ile iletişime geçerek Mayana ve Aylanu'nun gittiği yönü öğreniyor.

Taya ağaçların arasında bir dereye ulaşıyor, Mayana ve Aylanu'nun izini yakalıyor.

99 SIĞINAK

İÇ/GECE

Gece ilerlemiş. Mayana Aylanu'nun yanına sokulmuş, soğuktan korunmaya çalışıyor. Dikanaya'dan çıktıkları andan beri ilk kez yalnız kalmış ve huzur bulmuşlar.

Bu anı birbirlerine açılarak değerlendiriyorlar. Aylanu kızının yoluna tek başına devam etmesi gerektiğinin farkında. Uykuya dalıyorlar.

100 SIĞINAK ÖNÜ

DIŞ/SABAHA KARŞI

Sabaha karşı Mayana ve Aylanu eşyalarını toplayıp sığınaktan çıkıyorlar. Kuşların cıvıldadığı huzurlu bir sabah. Bir süre ilerledikten sonra kuşların sesi kesiliyor, bir anda kanatlanıp uçuyorlar. Sessizlikte, dörtnala yaklaşan at sesi belirginleşiyor ve Aylanu'nun bacağına arkadan gelen bir ok saplanıyor.

AYLANU:

Koş!

Mayana tereddüt ediyor ama Aylanu okun geldiği yöne doğru ayaklanarak, Mayana'ya bakıyor,

AYLANU:

Kaç!

Mayana atıyla yaklaşan Taya'yı görüyor. Aylanu belinden bıçağını çıkarıyor ve Taya ile yüzleşmek üzere ona doğru ilerliyor. Mayana kaçmaya başlıyor. Taya bir ok Daha salıyor, Mayana'nın arkasına düşüyor. Mayana koşuyor. Koşmaya devam ederken bir an geriye dönüp bakıyor ve Aylanu'nun dizleri üstüne çökmüş olduğunu görüyor. Bir ok daha yemiş. Taya diz çökmüş Aylanu'nun önünde atından iniyor, elindeki yayda gerili bir ok Aylanu'yu hedef almış. Taya Mayana'ya doğru bakıyor ve yayını ona yöneltiyor. Aylanu son bir gayretle bıçağını Taya'ya savuruyor ama Taya daha hızlı. Aylanu'nun elini yakalıyor, bıçağı alıp ona saplıyor. Aylanu yere yığılıyor. Mayana uzaktan gördüğü bu görüntü karşısında donakalmış. Taya ona doğru bakıp, yayına yeni bir ok sürüyor. Mayana tekrar koşmaya başlıyor. Taya son nefesini vermek üzere olan Aylanu'nun eşyaları arasından maskesini ve cübbesini alıyor. Bunu gören Aylanu Taya'ya kehanetten

bahsetmeye çalışıyor ama konuşmaya mecali kalmamış. Eşyaları karıştırmaya devam eden Taya madalyonu arıyor. Bulamayınca Aylanu'nun yanına gidiyor ve madalyonu soruyor. Gözleri Mayana'nın gittiği yönde sabitlenen Aylanu'dan cevap alamıyor. Maskeyi takıp, aynalı cübbeyi giyiyor ve atına atlıyor. Mahmuzluyor.

101 LOVUN MAĞARASI ÖNÜ

DIŞ/GÜN

Mayana nefes nefese, gözünden yaşlar akarak koşmaya devam ediyor. Kendisini önüne çıkan ilk mağaraya atıyor. Mağaranın girişinde gezinen yılanları fark etmiyor.

102 LOVUN MAĞARASI

İÇ/GÜN

Mayana karanlık mağaranın içinde ilerliyor. İleride bir ışık var. Işığa yaklaşıncı geçemeyeceği kadar dar bir geçit ile karşılaşılıyor. Geri dönmek için arkasını döndüğünde kendisini başka bir yerde buluyor. Mağaranın içi sürekli değişiyor. Yönünü bulmaya çalışan Mayana'nın nefesi sıklaşıyor. Panikliyor. İlk gördüğü ışığa doğru ilerlerken önünden bir karaltı geçiyor. Arkasından bir ses duyuyor. Dönüp bakınca, başka bir yerden bir kahkaha sesi yankılanıyor. Ayaklarının altında bir hareket hissediyor. Yılanlar var. Işığa doğru koşmaya başlıyor. Mağara bir çok katlı bir labirent gibi. Dar merdivenler ve küçük geçitler de koşuyor. Panikle seslerden ve yılanlardan uzaklaşmaya çalışıyor ama çıkış yok. İleride bir aydınlık daha görüyor. Aydınlık açıklığa varınca, duvarlarda kendi gölgeleri uzamaya başlıyor. Üç gölge büyüdükçe büyüyor. Başlarındaki saçlar kıvrılan yılanlara dönüşüyor. Döndüğü her yerde karşısında bir gölge beliriyor. Yerinden kıpırdamıyor. Aniden çöken karanlıkla gölgeler yok oluyor. Sadece nefes sesi duyuluyor. Karanlıkta ilerliyor. Dar bir geçitten gelen ışığa yöneliyor.

103 BEYAZ DÜZLÜK

DIŞ/GÜN

Mayana kendisini parlak düzlükte buluyor. Atlamış. Arkasından bir ses duyuyor ve döndüğünde kendisi ile yüz yüze geliyor. Yüzü ve vücudu çamura bulanmış. Saçları çamurla örülmüş, yılan gibi görünüyor. Üzerinde parçalanmış kırmızı giysiler var. Geri çekiliyor ve bir başka kendisi ile karşılaşılıyor, kaçmak için diğer tarafa döndüğünde bir başkası daha çıkıyor. Çevresini saran suretleri üzerine yürümeye başlıyor. Diz çöküyor ve kollarını yana açarak tüm gücüyle çılgılık atıyor. Suretleri yok oluyor. Yediler, geçmiş gelecek-kehanete dair parçalar görmeye başlıyor. Kriz geçiriyor.

104 ÇALILIK**DIŞ/GÜN**

Mayana'nın bedeni çalılıkların arasında, gözleri sabit bir yere odaklanmış. Giysileri parçalanmış, her yeri kanamış çiziklerle kaplı. Elinde Aylanu'nun madalyonu, parmakları gevşiyor. Madalyon kayıyor.

105 DİKANAYA-ORTA BALKON**DIŞ/GÜN**

Şarama ve diğer soy analar yeni adaylar belirlemiş, madalyonlarını takıyor.

106 TOHUM TOPLAYICILARI'NIN OTAĞI**DIŞ/GÜN**

Tohum toplayıcıları otağı toplamış, yeni bölgelere doğru yola çıkmakta.

107 AĞAÇLIK**DIŞ/GÜN**

Taya kuş avlıyor.

108 ÇALILIK**DIŞ/GÜN**

Mayana'nın bedeni çalılıkların arasında, kıpırtısız. Çekirge sesleri duyuluyor. Bir çekirge Mayana'nın elinden sarkan madalyonun yanından geçerken Mayana can buluyor, hareket etmeye başlıyor. Çekirge yanından ilerledikçe Mayana güçlkle doğruluyor. Ayağa kalkıyor. Çekirgeyi takip ederek zorlukla ilerliyor.

109 GEÇİT**DIŞ/GÜN**

Eskiden kayaların arasından akan bir nehrin oluşturduğu, vajinayı andıran, dar oval formlu geçide doğru ilerliyor. Gökyüzü, dar geçidi çevreleyen kayaların tepesinde neredeyse görünmüyor. Mayana gittikçe güçlenerek geçitten yürüyor. Mayana ilerledikçe kayaların arası açılıyor. Yaraları iyileşiyor.

110 TEPE**DIŞ/GÜN**

Bir tepede tek başına duran ağaçta kuşlar cıvıldıyor. Güneş parlıyor. Taya atıyla tepeyi aşıyor.

111 TAŞEYİR**DIŞ/GÜN**

Kayaya oyulmuş küçük mağaralardan oluşan terk edilmiş bir yerleşimde üç kadın eğleniyor. Saçları çamurla örülmüş,

yılanlar gibi. Üçü de birbirinin aynısı. Mayana'nın suretine bürünen kadınlar, Şarama'nın anlaştığı Lovun'un kadınları. Birisi havayı kokluyor. Diğeri dönerek yılan gibi çıkan sesiyle

LOVUN 1:
Avcı geliyor.

Kadınlar kayaların arasında kayboluyorlar.

112 TÖREN YAMACI

DIŞ/GÜNBATIMI

Mayana kıvrımlı bir patikadan ilerliyor. Önünde uzanan vadiyi çevreleyen dik ve yüksek kayaların oluşturduğu yamaçta tek sıra halinde yürüyen kadınlar var. Kadınlar hayvan kostümlerine bürünmüş. Ellerinde renkli uçurtmalar, müzik aletleri. Tören alayı yamacın kıvrımında gözden kayboluyor. Mayana kıvrıma ulaşıyor. Kadınlar durmuş, hazırlık yapıyorlar. Mayana sorgulamaksızın onlara doğru ilerliyor. Kadınların yanına ulaştığında başında geyik boynuzlarından bir başlık taşıyan kadın onu karşılıyor. Elinden tutup, aralarına alıyor. Mayana onlara katılıyor. Tören alanında üç ateş yanıyor. Kadınlar davulları ve zilleri ile ritim tutmaya başlıyorlar. Diğerleri de seslerini kullanarak ritme katılıyor. Mayana ateşlerin ortasına oturuyor. Geyik, at ve baykuş kılığına girmiş üç kadın ateşlerin arasında dans ederken ellerini bir gökyüzüne bir Mayana'ya çeviriyorlar. Mayana kendisini ritme bırakıyor ve gözlerini kapatıyor.

113 TÖREN YAMACI TİME LAPSE

DIŞ/GÜN GECE

Güneş batıyor. Gökyüzünde parlayan yıldızlar çok net görünmekte.

114 TÖREN YAMACI

DIŞ/GECE

Mayana yamaçtaki tören ateşlerinin ortasında yalnız. Gözleri kapalı, başı önüne eğik, bağdaş kurmuş şekilde kıpırtısız duruyor. Çevresinde yanan üç ateşin içinden uçuşan parçacıklar ateş böcekleri gibi etrafında dans ediyor. Mayana başını gökyüzüne doğru kaldırıyor, derin bir nefes alıyor ve yıldızlar hareket etmeye başlıyor.

115 TÖREN YAMACI TIMELAPSE**DIŞ/GECE-GÜN DOĞUMU**

Tüm yıldızlar dönüyor, karanlıkta ışıktan haleler oluşuyor. Gökyüzü ve yeryüzü birbirinden bağımsız hareket ediyor gibi. Gün ağarıyor, güneş doğuyor.

116 TAŞEYİR YOLU**DIŞ/GÜN**

Taya Taşeyir'e doğru at sürüyor. Kayaların arasında oyulmuş küçük mağaralarda kimse görünmüyor. Mekân terk edilmiş gibi.

117 TAŞEYİR**DIŞ/GÜN**

Lovun'un kadınları kayaların arasında bir belirip bir kayboluyor. Kadınlar kayboldukça kahkahalar atıyorlar. Seslerin nereden geldiği belli değil. Kadınlardan biri arkasında kaybolduğu kayanın ardından Aylanı'nun suretine bürünmüş halde beliriyor. Şekil değiştiriyorlar. Aylanı'nun suretlerinin saçları çamurla örülmüş, başından sarkan yılanlar gibi görünüyor.

118 TAŞEYİR YOLU**DIŞ/GÜN**

Taya terk edilmiş yerleşim alanına yaklaşıırken yavaşlıyor.

119 TAŞEYİR**DIŞ/GÜN**

Taya atından iniyor. Eli belindeki bıçakta, tetikte. Bir taş yuvarlanıyor. Sesin geldiği yöne döndüğünde Aylanı'nun suretinin aynalı cübbesi bir kayanın ardından savruluyor ve gözden kayboluyor. Taya oraya doğru koşuyor. Aniden ortaya çıkan diğer Aylanı sureti başka bir yöne koşuyor. Taya şaşırıp, hangi yöne gideceğini düşündüğü kısa bir andan sonra yayına bir ok geçirerek ikinci suretin peşine düşüyor. Sırtını bir kayaya vererek kendini güvenceye alıyor. Yayını geriyor ve hızlıca kayanın arkasına hamle yapıyor. Kimse yok. Yayını gevşetirken tepesinden gelen bir yılan tıslaması ile geri çekiliyor. Üçüncü suret onu yakalıyor. Yayını düşüren Taya bıçağına uzanıyor ve onu zapt etmeye çalışan kadını yaralıyor. Kadın yaralanınca kendi görünümüne geri dönüyor, tıslayarak geri çekiliyor ve savunma pozisyonuna geçiyor. Taya'nın gözü, yere düşürdüğü yayına gidiyor. Bıçağını kadına fırlatıp ve yerden kaptığı yayına bir ok geçirip, salıyor. Kadın vuruluyor ve anında yere yığılıyor. Arkadan tiz çığlık sesleri yankılanıyor. Taya lanet ederek bıçağını almaya gidiyor. Diğer iki kadın da yere yığılmış kıvranmakta. Taya uzaktakine ok atarak öldürüyor, sonuncunun yanına gidiyor ve saç örgülerinden tutuyor. Bıçağını

boğazına dayarken kadın gökyüzüne bakıyor. Sırıtarak Mayana'nın gittiği yeri bildiğini, canını bağışlamasını söylüyor. Taya bıçağı indiriyor. Kadının konuşmasını beklerken gök gürlüyor. Rüzgar esiyor. Havada kül parçacıkları uçuşuyor. Lovun'un kadını Taya'ya lanet edip Mayana'nın zannettiğinden çok daha güçlü olduğunu söylüyor. Taya hınçla bıçağını kadına saplıyor. Ufukta göktaşları yağmakta.

120 KIVRIMLI PATİKA

DIŞ/GÜN

Mayana uzakta yağın göktaşlarını umursamadan kıvrımlı bir patikadan tırmanıyor. Annesinin mavi madalyonu boynunda sallanıyor. Patikayı aşıyor.

121 BİLGE KADIN'IN MAĞARASI'NIN ÖNÜ

DIŞ/GÜN

Mayana bir düzlüğe çıkıyor. Düzlükte, sivri tepeli, çadırı andıran bir kaya oluşumu var. Kayanın önündeki ağacın dalları ökse otu ile kaplı. Ağaca yaklaştıkça arkasında duran kayanın bir girişi olduğunu görüyor. İçeri giriyor.

122 BİLGE KADIN'IN MAĞARASI

İÇ/GÜN

Çok yaşlı, zayıf bir kadın yanan ateşin başında buruşuk ellerini ısıtıyor. Başında bitki köklerinden yapılmış, kask gibi bir maske var. Mayana kadının karşısına oturuyor. Yaşlı kadın tepki vermiyor. Dışarıdan gelen patlama sesleri, ateşin çıtırtısına karışıyor. Mayana ellerini ateşe uzatıyor.

BİLGE KADIN:

Ben senin geleceğin, sen benim geçmişimsin.
Güneş ve ay gibi, doğar batarız bedende. Bir
ona döneriz, bir buna.

Dışarıdan gelen sesler boğuklaşıyor.

BİLGE KADIN:

Şarkı zamansızdır. Ses vardır ve sessizlik.
Toprak gibi işler. Tohum olmadan filiz
vermez. Ak ile kara gibi. Biri olmadan diğeri
eksik kalır.

Dışarıdan gelen sesler iyice boğuklaşıyor. Anne karnında duyulan beyaz ses kalıyor.

Mayana atlama yapıyor. Parlak, beyaz düzlükte, ara dünyada. Beyaz ses devam ediyor. Gökyüzünde yaklaşan bir göktaşı var. Mayana boşlukta ilerliyor. Uzakta, emekleyerek dans eden biri var. Başında geyik boynuzları, yüzünde at maskesi takılı. Vücudu parlak balık pulları ile kaplı. Arkasından uzanan parlak kırmızı, altın sarısı püsküller kuyruk gibi. Elleri ve ayakları da bu püsküllerle sarılı. Dans ettikçe püsküller salınıyor. Göktaşı yaklaşmış, bir alev topu olarak Mayana'ya doğru hızla yaklaşıyor. Mayana'nın üzerinden dev bir kartalın kanatlarının gölgesi geçiyor. Beyaz sese kalp atışı sesi ekleniyor. Dans eden kadın Kilin'e dönüşüyor. Mayana Kilin'in sırtına biniyor. Kilin alev saçarak yükseliyor. Gezegenden ayrılıyorlar. Kuz'u geçen meteorların arasına karışıyorlar.

124 UZAY

Sessizlik.

Kan kırmızısı bulutsunun içinde Ülker Takımyıldızı parlıyor. Bulutsunun uzantıları arasında birçok yıldız kümesi. Karanlık boşluklar. Yıldızların ötesinde bir gezegen sistemi. Bulutsunun arasından beliren parlak bir cisim gezegene yaklaşıyor.

AYLANU (Dış Ses): Bir zamanlar hepimiz aynı şarkıyı söyledik. Kadim zamanlardan gelen bir ezgi. Sözlerini tam olarak anlayamadık hiç. Ama bir kehanetten bahseder... Kubayana'nın kutsadığı, doğurduğunda kayıp notayı... Toprak ile ateş, su ile hava... İlklerle tanışacak... Yok olacak yeni bir hayata. Hissediyorum...

Gezegen parçalanıyor...

125 GEZEĞEN OLUŞUMU

Büyük bir patlama ve lav öbeği. Toprak çatlama sesleri. Dünyanın çekirdeği. Lavlarda belli belirsiz oluşan şekiller. Toprak çatlama sesleri duyuluyor. İlerledikçe patlayan volkan sesleri, lav damarları yavaş yavaş kayboluyor. Kayalık katmandan uzaklaşıp, farklı toprak katmanlarını geçiliyor. Yüzeye yaklaşıırken sesler değişiyor, rüzgar fırtına sesleri, büyük bir tohum görünüyor. Yağmur sesi duyuluyor. Tohum tok bir sesle çatlıyor. Yüzeye doğru filizleniyor. Gittikçe gelişiyor. Toprak son buluyor, filiz

toprağı delip geçiyor, zaman akıyor. Gezegen yeşeriyor. Hayvanlar, farklı büyük kuşlar. Daha küçük kuşlar. Serçeye benzeyen bir tanesi bir dala konuyor. Bir diğeri daha. Sık dallardan uzaklaştıkça heybetli ağacın silueti beliriyor. Dev hayat ağacının önünden güneş doğuyor.

Mayana nefes veriyor. Rüzgar esiyor.

-SON-

4. "KUZ" SENARYOSUNUN TANITMA FİLMİ

Film öyküsünün tamamlanmasının ardından başlayan senaryo yazım süreci ile paralel olarak filmin geçtiği dünyayı yansıtacak, karakterleri hakkında fikir verecek ve senaryonun olay örgüsünü temsil edecek bir görsel çalışma yapmak hedeflenmiştir. Senaryonun ana hatları oluştuktan sonra çekim için seçilen sahnelerin filmin dilini yansıtacak nitelikte olması gerektiğine karar verilmiştir.

4.1.Çekim Öncesi Hazırlıklar

Çekimi yapılacak olan sahneler, filmin bütünü yansıtacak bir yapı kurmak üzere seçilmiştir. Senaryo, ana karakter Mayana'nın yolculuğu üzerine kuruludur. Seçilen sahnelerin bu yolculuğu özetleyebilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra filmin geçtiği dünyanın yansıtılması ve diğer karakterlerin tanıtılması da önemlidir. Hem Mayana'nın Dikanaya'daki tutsaklıktan başlayarak, kehaneti gerçekleştirecek noktaya geliş sürecini temsil edecek hem de senaryonun duygu ve temasını yansıtabilecek sahneler şu şekilde belirlenmiştir:

Sahne 59- Aylanu'nun meditasyonu

Sahne 65- Mayana zindanda

Sahne 75- Aylanu'nun Madalyonu vermesi

Sahne 75a- Bilge kadın

Sahne 78- Aylanu'nun maskesini çıkarması

Sahne 95- Dere kenarı

Sahne 100- Taya saldırıyor, Aylanu düşüyor

Sahne 103- Lovun'la yüzleşme

Sahne 104-108- Mayana ölüm eşiğinde

Sahne 109- Mayana geçitten geçiyor

Sahne112-115- Tören sahnesi - Kehanet gerçekleşiyor

Sahne 122- Bilge Kadın

Çekimi yapılacak olan sahnelerde yer alan karakterler içerisinde Mayana, soyanası Aylanu ve ikiz kardeşi Taya en önemlileridir. Mayana başroldür. Aylanu, Mayana'nın kaderini belirleyecek adımı atan en önemli yardımcıdır. Taya ise antagonist olarak Mayana ve Aylanu'yu engellemek isteyen Şarama'nın tarafında yer alan karşıt gücü temsil eder. Filmin olay örgüsü bu üç karakterin seçimleri üzerinden kurulmuştur. Diğer yardımcıları arasında Bilge Kadın, Mayana'nın kutsandığı törende yer alan yedi şaman görülmektedir. Karşı tarafta ise Lovun'un kadınları yer almaktadır.

4.1.1. Yapım Tasarımı

Senaryo yazım sürecinde yaratılan tasarım, geçmiş uygarlıklardan ve günümüzde yaşayan yerel topluluklardan esinlenerek oluşturulmuştur. Mekanda canlanacak karakterlerin kostüm tasarımları filmin dünyasının kendine has dokusunu oluşturacak nitelikte olmalıdır.

Soyana Aylanu'nun ağır, güçlü ve karizmatik bir duruşu olmalıdır. Aylanu'nun içerisinde bulunduğu genel ruh halini en güzel betimleyen tema olarak yas belirlenmiştir. Bu nedenle kostümünün bir parçası olarak siyah bir cübbe kullanılmıştır. Ayrıca ikinci kostüm olarak mavi renkte doğal dokulu sade bir elbise ile de karakterin diğer yüzünü vurgulamak doğru gelmiştir. Soyunu temsil eden mavi renkli madalyon ve aynalı maskesi Aylanu'nun en önemli aksesuarlarıdır. Karakterin kostüm tasarımına bu öğelerle başlanmıştır. Aynalı maskesi ise gözlerini ağzını ve burnunu açıkta bırakacak şekilde yüzünü kapatan metal plaka ve zincirlerden oluşmalı, asimetrik üçgen parçalardan oluşan ve başının üzerinde yükselen sivri formlarla tamamlanmalıdır. Bu tasarımı hayata geçirmek için Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik-Cam Bölümü mezunu Burak Ayazoğlu ile çalışılmıştır.

Şekil 1: AYLANU'NUN MASKEİ –Burak Ayazoğlu (yapım aşamasında)

Mayana, Dikanaya'nın alt kesiminde yaşayan bir karakter olarak sade bir kostümle canlandırılmalıdır. Beyaza yakın bej, krem tonlarında olması uygun olan kostümün, uzun etek ya da elbise olup, uçuşan doğal dokulu kumaş kullanılarak yapılması tercih edilmiştir. Bu aşamada Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tekstil yüksek lisans öğrencisi Fatoş Kaya kostümleri hazırlamayı kabul etmiştir. Beraber yürüttüğümüz tasarım çalışmaları sonucunda çizilen eskizlerden bağımsız, çok daha sade bir kostüm ortaya çıkmıştır.

Şekil 2: MAYANA Kostüm Eskizleri – Fatoş Kaya

Şekil 3: MAYANA Kostüm– Fatoş Kaya

Taya karakteri üstlendiği görevi başarabilmesi adına bir teşvik olarak kendisine verilen ince deri zırhı ile betimlenmiştir. Siyah zırhın tek omzunda deri parçalarından oluşan ve kuş kanadını anımsatan detaylar yer almaktadır. Zırh, korse şeklinde vücudunu saracak, bacaklarının yanlarından sarkan parçalar ve siyah deriden bir pelerin ile tamamlanacaktır.

Şamanların kostümleri temsil ettikleri toplulukların farklılığını vurgulayacak biçimde tasarlanmıştır. Her şaman karakter üzerinden Mayana'nın karakterine destek veren bir imge yaratılmaya çalışılmıştır. Kostümlerin tamamı Fatoş Kaya'nın tasarımıdır.

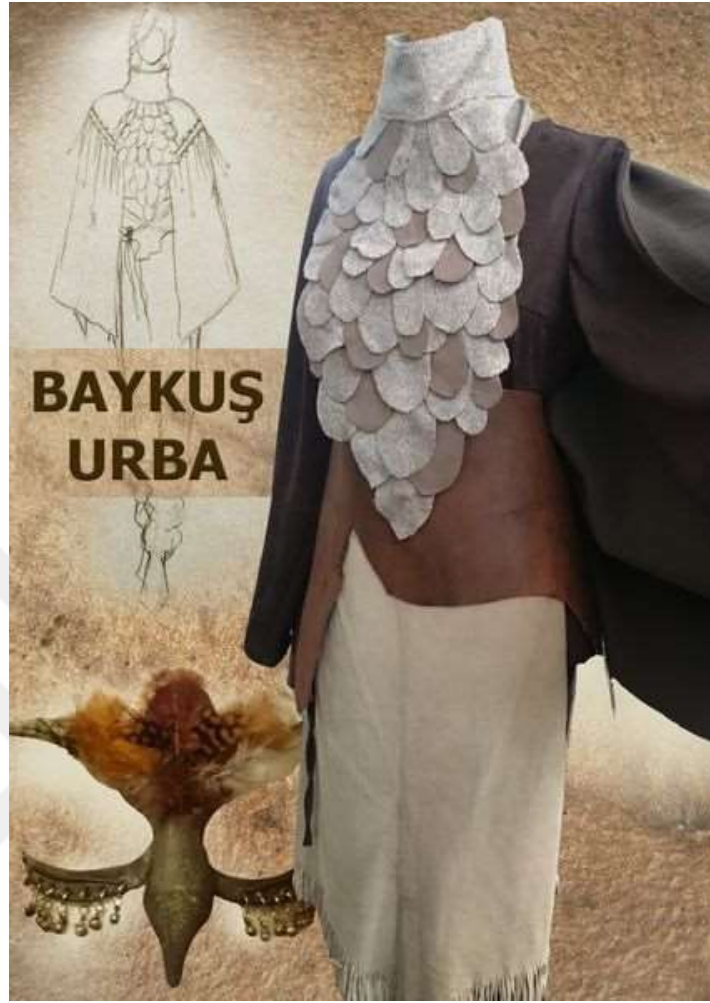
Şekil 3: Şaman Kostüm Tasarımı - AT URBA

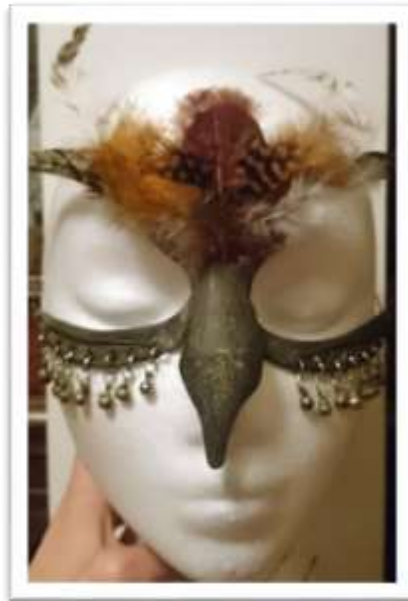
Şekil 4: Şaman Başlık Tasarımı

Şekil 5: Şaman Kostüm Tasarımı - GEYİK URBA

Şekil 6: Şaman Kostüm Tasarımı -BAYKUŞ URBA

Şekil 7: Şaman Başlık Tasarımı - GEYİK RUH

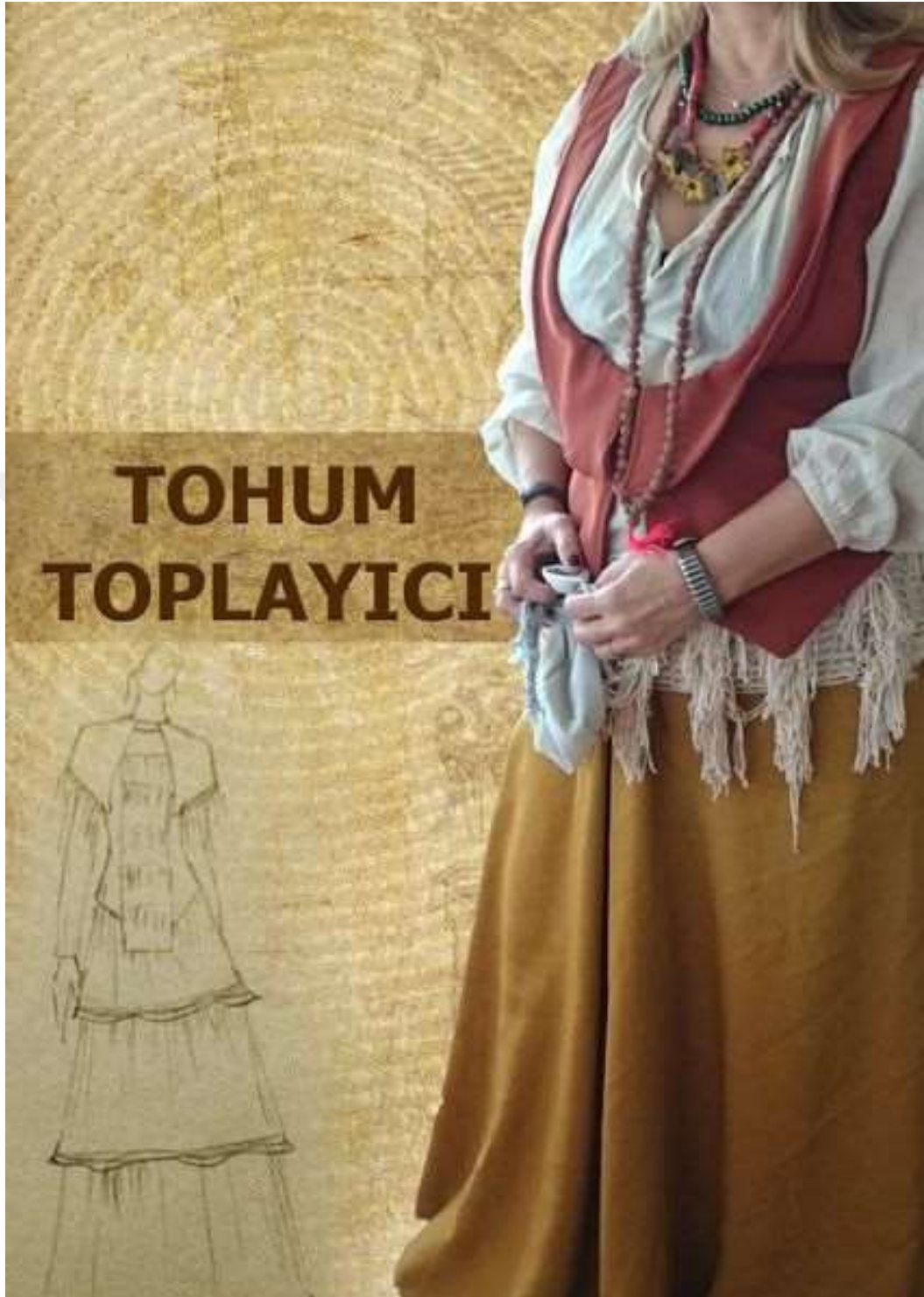
Şekil 8: Şaman Kostüm Tasarımı - KEMİK KADIN

Şekil 9 Şaman Aksesuarı - KEMİK KADIN

Şekil 10: Şaman Kostüm Tasarımı - KRİSTAL ŞİFACI

Şekil 11: Şaman Kostüm Tasarımı - TOHUM TOPLAYICI

Şekil 12: Şaman Kostüm Tasarımı - Kırmızı Urba

Tasarlanan kostümlerin üzerine eklenen çeşitli aksesuarlar ile kostüm çalışması tamamlanmıştır.

Tören sahnesinde kullanılmak üzere gerçek şaman davulları gerdirilmiştir. Davul tokmakları farklı şekillerde tasarlanmış, eskimiş dallar kullanılmıştır.

Kostüm tasarımını destekleyen bir diğer önemli unsur ise makyaj öğeleridir. Ana karakterler Aylanu, Mayana ve Taya'nın doğal bir görünümü olması hedeflenmiştir. Mayana'nın, Lovun ile karşılaşması sonucu aldığı yaralar için plastik makyaj kullanılması gerekmektedir. Bu konuda araştırmalar yapılmış, çeşitli görsel referanslar ve şaman sembolleri incelenmiştir. Şaman kadınların tören sahnesindeki makyaj tasarımları için kabilesel etkilerden faydalanmak ve karakterlere uygun renk seçimleri yapmak uygun görülmüştür.

4.1.2. Mekanların Belirlenmesi

Senaryo yazım sürecinde yapılan araştırma sonucunda belirlenen mekanlar, sahnelerin tasarımında da etkili olmuştur. Çoğu sahnenin çekimine uygun bulunan alanlar tekrar incelenmiştir. Kimi sahneler mekanın duygusuna göre şekillenmiştir. Çekim takvimini en verimli şekilde kullanmak için mekanlar arasındaki ulaşım kolaylıklarını göz önünde bulundurarak gerekli değişiklikler yapılmıştır. Zindan sahnesi, Aylanu'nun meditasyon sahnesi ve Taya'nın boru üfleme detayı için Nazım'ın Yeri uygun bulunmuştur. Nazım'ın Yeri'nin altındaki vadi Mayana ve Aylanu'nun sahneleri için de uygun mekanlar sunmuştur. Tören sahnesi için uygun alanlar Kızıl Vadi ya da Üzengi Vadisi olarak belirlenmiştir.

4.1.3. Storyboard çalışması ve Çekimlerin Planlanması

Seçilen sahneler üzerinde çalışma hala devam ettiği ve diyaloglar tamamlanmadığı için sahnelerin dramaturjik yapısını yansıtacak planlar belirlenmiştir. Kimi sahnelerin tamamı yerine, o sahnenin en vurucu noktası belirlenerek çekim planları tasarlanmıştır. Sahnelerin eskiz çalışmalarına Alper Bıçaklıoğlu destek olmuştur.

Aylanu şehrin en üst çatısında meditasyon yapıyor. Gökyüzüne bakıyor. Ülker yıldızları parlamaya başlıyor.

Plan 1: **Y.Genel- Omuz:** Lotus pozisyonunda meditasyon yapan Aylanu'nun arkasından ileri kaydırma. Başını kaldırıyor. Kamera gökyüzünde sabitleniyor.

Mayana'nın zindanının kapısı açılıyor. Yerde cenin pozisyonunda yatan Mayana kapı sesiyle doğruluyor, dizlerini göğsüne doğru çekerken yüzüne vuran meşale ışığı ile gözleri kamaşıyor. Elini gözlerine siper ederek zindanın köşesine doğru geri çekilirken meşale ışığı ona doğru yaklaşıyor.

Şekil 13: Zindan Sahnesi

Şekil 14: Zindan Sahnesi Mekanı

- Plan 1: **Genel;** Mayana zincire bağlı yerde.
Plan 2: **Boy plan;** kapı açılır silüet içeri girer.
Plan 3: **Y.Genel;** Mayana bacaklarını toplar cenin pozisyonu-rahatlama
Plan 4: **Yakın;** Mayana'nın yüzü

- Ek Plan: Aylanu'nun belirmesi
Ek Plan 2: Aylanu ve Mayana zindandan çıkar

DİKANAYA ÇEVRESİ

DIŞ/GÜN

Aylanu ve Mayana saatler süren kaçış yolculuğundan sonra ilk kez durmuşlardır. Aylanu Mayana'ya bakarak boynundaki madalyonu çıkarıp uzatıyor. Mayana elini uzatınca madalyonla birlikte elini kavırıyor ve diğer elini Mayana'nın alnına götürüp, gözlerini kapatıyor. Aylanu'nun eli hala Mayana'nın alnındayken Mayana bir adım geriliyor. Aylanu madalyonu Mayana'nın elinde bırakıyor.

AYLANU:

Senin kanın dökülemeyecek kadar değerli.

- Plan 1: **Yakın ikili;** Aylanu ve Mayana ağacın altında ...

Plan 2:	Genel;	diyalog... senin kanın...
Plan 3:	Detay;	Madalyon
Plan 4:	Detay;	Gözler

VADİ GİRİŞİ

DIŞ/GÜN BATIMI

Mayana ve Aylanu bir vadinin tepesindeler. Uzaktaki kayalara gün batımının kızıl ışığı vuruyor. Aylanu vadiye doğru bakıp, gidecekleri yönü kestirmeye çalışıyor. Mayana tek başına duran bir elma ağacının dallarındaki bitkiyi fark edip ve onu incelemeye başlıyor. Aylanu bu sırada gidecekleri yönü belirlemiş. Mayana'ya gitme vakti geldiğini söyleyecekken, incelediği otu fark edip ve yanına gidiyor. Mayana'ya bakarak bir süre durduktan sonra maskesinin bağlarını gevşetiyor. Mayana onu doğuran soy anasının yüzünü ilk kez görüyor.

Plan 1:	Genel;	Aylanu arkada derinlikte, Mayana önde kadrajın solunda yakın ölçekte. Mayana ökse otunun bulunduğu ağaca doğru yürürken, Aylanu da ağaca yönelir. (Hafif kaydırma hareketi)
Plan 2:	Yakın ikili;	Aylanu maskesini çıkartır.

SİĞİNAK ÖNÜ

DIŞ/SABAHA KARŞI

Mayana koşuyor. Koşmaya devam ederken bir an geriye dönüp bakıyor ve Aylanu'nun dizleri üstüne çökmüş olduğunu görüyor. Bir ok daha yemiş. Taya, diz çökmüş Aylanu'nun önünde atından inmiş, elindeki yayda gerili bir ok Aylanu'yu hedef alıyor. Taya Mayana'ya doğru bakıyor ve yayını ona yöneltiyor. Aylanu son bir gayretle bıçağını Taya'ya savuruyor ama Taya daha hızlı. Aylanu'nun elini yakalıyor, bıçağı alıp ona saplıyor. Aylanu yere yığılıyor. Mayana uzaktan gördüğü bu görüntü karşısında donakalmış. Taya ona doğru bakıp, yayına yeni bir ok sürüyor. Mayana tekrar koşmaya başlıyor.

Şekil 15: Sığınak Önü

- Plan 1: **Genel;** Taya kadastro solunda, elindeki yay görünür. Aylanu ilerisinde diz çökmüş nettedir. Arkada derinlikte Mayana, koşar. Durup arkasına baktığında Taya yayı ona doğru çevirerek gerer.
- Plan 2: **Yakın;** Mayana nefes nefese, annesinin ölümünü görür. Koşmaya başlar.
- Plan 3: **Yakın;** Taya'nın ifadesi

DERE KENARI

DIŞ/GÜN

Güneş tepede. Aylanu ve Mayana ağaçların arasından akan bir derenin önünde mola veriyor. Aylanu dereden su içip matarasını doldururken Mayana da çalılardan kuşburnu topluyor. Aylanu huzursuzca etrafına bakıyor.

- Plan 1: **Genel;** Aylanu önde Mayana derinlikte
- Plan 2: **Yakın;** Aylanu endişeli bakış

ÇALILIK

DIŞ/GÜN

Mayana'nın bedeni çalıların arasında, gözleri sabit bir yere odaklanmış. Giysileri parçalanmış, her yeri kanamış çiziklerle kaplı. Elinde Aylanu'nun madalyonu, parmakları gevşiyor. Madalyon kayıyor.

Mayana'nın bedeni çalılarda arasında, kıpırtısız. Çekirge sesleri duyuluyor. Bir çekirge Mayana'nın elinden sarkan madalyonun yanından geçerken Mayana can buluyor, hareket etmeye başlıyor. Çekirge yanından ilerledikçe Mayana güçlkle doğruluyor. Ayağa kalkıyor. Çekirgeyi takip ederek zorlukla ilerliyor

Şekil 16: Çalılık Sahnesi Eskizi

- Plan 1: **Bel-Y.genel;** Mayana kıpırtısız yatıyor. Madalyonu tutan eli gevşiyor. Kamera tam üstünden yükseliyor.
- Plan 2: **Yarı genel;** Kamera yerde. Çekirge geçiyor. Mayana çalılarda arasında kıpırtısız yatıyor.
- Plan 3: **Bel;** Kamera yere yakın hafif kaydırma. Çekirge geçerken parmağı seğiriyor.
- Plan 4: **Omuz;** Kamera tam üstte. Mayana aniden gözlerini açıp derin bir soluk alıyor.

Eskiden kayaların arasından akan bir nehrin oluşturduğu, dar oval formu geçide doğru ilerliyor. Gökyüzü, dar geçidi çevreleyen kayaların tepesinde neredeyse görünmüyor.

Mayana gittikçe güçlenerek geçitten yürüyor. Mayana ilerledikçe kayaların arası açılıyor. Yaraları iyileşiyor.

Şekil 17: Geçit Mekanı

Şekil 18: Geçit Mekanı

- Plan 1: **Bel-Y.genel;** Mayana geçidin girişine ilerliyor, giriyor – Kamera hafif kayarak takip
- Plan 2: **Bel- Genel;** Mayana geçitte ilerliyor. – Kamera hafif kayarak takip. Duvara dokunuyor.
- Plan 3: **Yakın:** Duvara dokunan el.
- Plan 4: **Boy;** Duvara dokunarak ilerliyor.

Plan 5: **Y. Genel;** Geçitten çıkıyor

TÖREN YAMACI

DIŞ/GÜN

Mayana kıvrıma ulaşıyor. Kadınlar durmuş, hazırlık yapıyorlar. Mayana sorgulamaksızın onlara doğru ilerliyor. Kadınların yanına ulaştığında geyik boynuzlu bir başlığı ve mavi giysileri olan şaman onu karşılıyor. Elinden tutup, aralarına alıyor. Mayana onlara katılıyor. Tören alanında üç ateş yanıyor. Kadınlar davulları ve zilleri ile ritim tutmaya başlıyorlar. Diğerleri de seslerini kullanarak ritme katılıyor.

Mayana ateşlerin ortasına oturuyor. At kadın davul çalarken, geyik kadın zilleriyle eşlik ediyor, baykuş kadın ateşlerin arasında dans edip, ellerini bir gökyüzüne bir Mayana'ya çeviriyor. Tohum Toplayıcı kadın etrafına tohumlarını saçarken diğer elindeki buhurdanlıkla tütsüsünü yakıyor. Kırmızı giysili kadın elindeki boyayla Mayana'nın yüzüne beyaz bir çizgi atıyor. Bir elinde kristal asasıyla dönen diğer bir kadın. Mayana kendisini ritme bırakıyor ve gözlerini kapatıyor.

- Plan 1: **Genel;** Mayana sağdan gruba doğru yaklaşıyor.
- Plan 2: **Boy ikili;** Geyik boynuzlu kadın onu karşılamak için gruptan ayrılıyor.
- Plan 3: **Genel;** Mayana grubun arasında
- Plan 4: **Y.genel;** Mayana ateşlerin ortasına geliyor. Şamanlar etrafında dönmeye başlıyor.
- Plan 5: **Boy;** Mayana'nın etrafında dönen şamanlar (hafif hareketli kamera) Mayana oturuyor
- Plan 6: **Göğüs- omuz;** Kamera Mayana'nın etrafında dönüyor, her şaman kendi görevini yerine getiriyor.
- Plan 7: **Yakın;** Davul çalan şaman Mayana'nın etrafında dönüyor (kamera hareketli)
- Plan 8: **Detay;** Davul yakın
- Plan 9: **Yakın;** Tohum saçan kadın Mayana'nın etrafında dönüyor (kamera hareketli)
- Plan 10: **Detay;** Tohumlar detay (keseden tohum alma el detay - kamera hareketli)
- Plan 11: **Detay;** Ateşe düşen tohumlar (kamera hareketli)

Plan 12:	Yakın;	Kemik kadın şarkı söylemeye başlıyor.
Plan 13:	Yakın;	Kırmızı kadın elinde boyasıyla Mayana'ya yaklaşıyor (kamera hareketli)
Plan 14:	Detay;	Kırmızı kadının elindeki boya (kamera hareketli)
Plan 15:	Detay;	Mayana'nın yüzünün boyanması (kamera hareketli)
Plan 16:	Boy;	Baykuş kadın ateşin etrafında dans ediyor (kamera hareketli)
Plan 17:	Boy;	Geyik kadın ateşin etrafında dans ediyor (kamera hareketli)
Plan 18:	Boy;	At kadın davul çalıyor ve şarkıya eşlik ediyor (kamera hareketli)
Plan 19:	Yakın;	At kadın davul çalıyor ve şarkıya eşlik ediyor (kamera hareketli)
Plan 20:	Y.Genel;	Kristal şifacı asasıyla yaklaşıyor (kamera hareketli)
Plan 21:	Yakın;	Asası Mayana'nın etrafında (kamera hareketli)
Plan 22:	Y. genel;	Kemik kadın şarkı söylüyor, kırmızı kadın zillerini çalıyor, baykuş kadın dans ediyor, at kadın davul çalıyor. Ritim Yükseliyor (kamera hareketli)
Plan 23:	Bel:	Tohum toplayıcı oturmuş, gözlerini kapatmış, ritme göre ellerini bir yere, bir Mayana'ya bir göğe döndürüyor.
Plan 24:	Bel:	Kristal şifacı ritme göre asasını yere vuruyor, ziller oynuyor.
Plan 25:	Detay:	Kristal şifacı ritme göre asasını yere vuruyor, ziller oynuyor.
Plan 26:	Yakın;	Baykuş kadının kanatları ateşin etrafında (kamera hareketli)
Plan 27:	Yakın;	At kadının davula vuran kollarındaki çanlar ve yüzü (kamera hareketli)
Plan 28:	Yakın;	Kırmızı kadının zilleri (kamera hareketli)
Plan 29:	Genel:	Tüm kadınlar ritmin en yüksek noktasında
Plan 30:	Geniş:	Tüm kadınlar ritmin en yüksek noktasında (kamera tepeden kuşbaşı)
Plan 31:	Yakın;	Mayana gözlerini kapatıyor

Mayana yamaçtaki tören ateşlerinin ortasında yalnız. Gözleri kapalı, başı önüne eğik, bağdaş kurmuş şekilde kıpırtısız duruyor. Çevresinde yanan üç ateşin içinden uçuşan parçacıklar ateş böcekleri gibi etrafında dans ediyor. Mayana başını gökyüzüne doğru kaldırıyor, derin bir nefes alıyor ve yıldızlar hareket etmeye başlıyor.

Plan 1: **Genel:** Mayana kameraya sırtı dönük, meditasyon yapıyor.

Çok yaşlı, zayıf bir kadın yanan ateşin başında buruşuk ellerini ısıtıyor. Başında, bitki köklerinden yapılmış kask gibi bir maske var. Mayana bir anda kendisini yaşlı kadın ile yüz yüze buluyor. Kadının ağzı hareket etmiyor ama:

BİLGE KADIN

Sen! Kubayana'nın kutsadığı

Şekil 19: Bilge Kadın Sahnesi

Plan 1: **Bel;** Bilge kadın ellerini ısıtıyor, aniden kameraya doğru dönüyor

Plan 2: **Yakın;** "Sen! Kubayana'nın kutsadığı"

Çok yaşlı, zayıf bir kadın yanan ateşin başında buruşuk ellerini ısıtıyor. Başında bitki köklerinden yapılmış, kask gibi bir maske var. Mayana kadının karşısına oturuyor. Yaşlı kadın tepki vermiyor. Dışarıdan gelen patlama sesleri, ateşin çıtırtısına karışıyor. Mayana ellerini ateşe uzatıyor.

Plan 1:	Genel;	Bilge kadın ellerini ısıtıyor
Plan 2:	Boy;	Mayana kadının karşısına oturuyor. Ateşe ellerini uzatıyor.
Plan 3:	Yakın;	Bilge Kadın konuşuyor
Plan 4:	Yakın;	Mayana dinliyor

Kadrajları 2:35 oranında tasarlanmıştır. Filmin renk uzayı için desatüre sarılar ve sıcak maviler uygun bulunmuştur.

4.1.4. Oyuncuların Belirlenmesi

Mayana, Aylanu ve Taya karakterlerini canlandıracak olan oyuncuların seçimini yaparken bu üç karakterin arasındaki kan bağıını vurgulamak kaçınılmaz bir gerekliliktir. Aynı zamanda Aylanu ve Taya karakterleri fiziksel olarak Mayana'dan daha iri, uzun ve sert hatlara sahip olmalıdır. Mayana'nın -karakter analizinde de belirtildiği gibi- en önemli fiziksel özelliği duru ve saf bir güzelliğe sahip olmasıdır.

Şekil 20: MAYANA – Eylül Çekirge (23)

Mayana karakterini Eylül Çekirge'nin canlandırmasına karar verilmiştir. Eylül ile birlikte yapılan provalar ile Mayana karakteri hayat bulmuştur.

Şekil 21: AYLANU – Nur Başnur (54)

Aylanu karakteri için ise anne-kız arasında var olan doğal ilişkiden faydalanmak üzere, zaten fiziksel olarak da bu role çok uygun olan Eylül Çekirge'nin annesi Nur Başnur seçilmiştir.

Şekil 22: TAYA – Asena Selcan (34)

Taya, Mayana'dan farklı olarak daha kemikli ve sert hatlı bir yüz yapısına sahiptir. Avcı ve okçu olarak eğitildiği için kaslı ve geniş omuzlu bir vücut yapısı vardır. Yapılacak olan çekimlerde Taya karakterini canlandırmak üzere fiziksel özellikleri ile bu role uyan Asena Selcan seçilmiştir.

Şekil 23: LOVUN – Ezgi Vargil (30)

Lovun'u temsil eden karakteri, dansçı ve aynı zamanda yardımcı yönetmenlik yapan arkadaşım Ezgi Vargil canlandırmıştır. Mayana'nın Lovun'un gücü ile yüzleştiği sahne için Eylül ve Ezgi ile birlikte yapılan provada Lovun'un temsili ve Mayana'nın korkusu üzerine gidilmiştir. Sahnenin çekilecek olan bölümünün mizansen çalışması yapılmıştır.

Mayana'nın kutsandığı tören sahnesinde farklı topluluklardan gelen yedi şaman yer almaktadır.

Tören sahnesi boyunca davulu ile ritim tutacak olan şamanı Lale Altunel canlandırmıştır. At ruhunu temsil eden bu karakteri canlandırmak için yapılan provalarda belli bir davul ritmi belirlenmiş ve buna uygun dans figürleri, yürüyüş stilleri çalışılmıştır.

Şekil 24: ŞAMAN (at ruhu) - Lale Altunel (35)

Tören sahnesinde yer alacak oyuncuları arayış sürecinde Doç. Dr. Oktay Yalın'ın tavsiyesiyle Perihan Kurtoğlu ile görüşülmüştür. Perihan ile yapılan görüşmede kendisinin ateşi temsil eden şaman kadını canlandırması uygun bulunmuştur. Aynı zamanda arkadaşı Özlem Kaya'yı da Kemik Şaman rolü için önermiştir.

Şekil 25: ŞAMAN (ateş) – Nilüfer Perihan Kurtoğlu

Şekil 26: ŞAMAN (geyik ruhu) – Dine Altıok (29)

Mayana'yı karşılayacak ve tören alanına getirecek olan şaman geyik ruhunu temsil etmektedir. Bu rol için de yine genç, tercihen mavi gözlü bir tip aranmıştır. Oyuncu Dine Altıok ile görüşülmüş ve provalar yapılmıştır.

Şekil 27: ŞAMAN (kemik kadın) – Özlem Kaya

Kemik temasıyla geliştirilen şaman karakter yaşam-ölüm döngüsünü temsil etmektedir. Kemik temasına tezat oluşturarak, bu karakter için sempatik bir kadın uygundur. Bu karakter aynı zamanda korkutucu da olabilmelidir. Uzun kıvıll saçları ve dans deneyimi ile bu role çok uyan Özlem Kaya ile görüşölmüş ve karakter şekillendirilmiştir. Baykuş ruhunu temsil eden şaman, tören sahnesinde Nalan Bucak tarafından canlandırılmıştır.

Şekil 28: ŞAMAN (baykuş) – Nalan Bucak

Şekil 29: ŞAMAN (kristal şifacı) – Birnur Akan (61)

Kristallerin gücünü kullanan, savaşçı bir topluluktan gelen ve şifa yeteneği ile öne çıkan şaman karakteri için orta yaşın üzerinde, güçlü bir simaya sahip bir kadın aranmıştır. Birnur Akan bu rolü kabul etmiştir.

Şekil 30: ŞAMAN (Tohum Toplayıcı) – Şükran Karabayraktar (56)

Tohum Toplayıcıları'nı temsil eden şaman karakteri özellikle annem Şükran Karabayraktar'ın canlandırması tercih edilmiştir.

Şekil 31: BİLGE KADIN – Hanife Torun (61)

Bilge Kadın rolü için ileri yaşlarda, esmer bir kadın gereklidir. Bu özelliklerde bir kadını çekim mekanının yerlileri arasından seçmek uygun görülmüştür. Ortahisar'da yaşayan ve bu teklifi kabul eden Hanife Torun Bilge Kadın'ı canlandırmıştır.

4.1.5. Ekip, Çekim Takvimi, Bütçe ve Son Hazırlıklar

Oyuncuların belirlenmesi ve kostümlerin tamamlanması süresince çekim takvimi de oluşturulmaya başlanmıştır. 2016 Mart ayı uygun bulunmuştur. Seçilen sahnelerin çekim süresi yaklaşık beş gün olarak belirlenmiştir.

Ekibin kurulmasına Hale Tümer ve Neslihan Akpınar ile başlanmıştır. Hale ve Neslihan rejî konusunda yardım etme görevini üstlenmişlerdir. Öncelikle görüşülen görüntü yönetmenleri ile zaman konusunda uzlaşma sağlanamamıştır. Daha sonra Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Film Tasarımı bölümü öğrencilerinden Ersan Pars bu görevi üstlenmiştir. Ömer Faruk Yayla ve Hasan Hüseyin Güneş'in de

katılımıyla görüntü ekibi oluşturulmuştur. Ersan'ın aracılığı ile Göktaş Oral ve Erdoğan Ataman filmin ses kaydını yapmak üzere ekibe katılmıştır. Ayrıca kamera ekipmanı konusunda da destek olarak filmin hazırlık aşamasına büyük katkı sağlamışlardır. Asistanları Tunç Akyüz kamera, lens gibi ekipmanların sorumluluğunu üstlenmiş ve ekibe dahil olmuştur. Film hazırlıkları boyunca ve çekim süresince yapım ihtiyaçlarını karşılamak konusunda yine Film Tasarımı bölümü öğrencilerinden Murat Aykut görevlendirilmiştir. Murat aynı zamanda kamera arkası video ve fotoğraf çekimlerini üstlenmiştir. Kostüm tasarımlarını yapan Fatoş Kaya da sete gelmeyi kabul ederek çekim aşamalarına da katılmıştır. Tekstil Bölümünden Yard. Doç. Semra Gür Üstüner de kostüm konusunda destek olmak için çekimlere katılmıştır. Makyaj sanatçısı olarak Burcu Akay görev almış, hem makyaj hem de saç tasarımlarını kendisi yapmıştır.

Teknik ekiple birlikte yapılan toplantılarda çekilecek olan planlar aktarılmış, kullanılacak olan ekipmanlar belirlenmiş, kiralanacak eksikler netleştirilmiştir.

Ekibin kurulması, ekipmanların belirlenmesinin ardından çekim takvimi netleştirilmeye çalışılmıştır. Bu aşamada hava muhalefeti sebebiyle çekimlerin ertelenmesi söz konusu olmuştur. Son olarak çekimlerin 23-27 Mart 2016 tarihleri arasında yapılmasına karar verilmiştir.

İlk olarak Kapadokya bölgesinde yer alan çekimlerle başlanacaktır. Konaklama mekanı olarak Ürgüp Öğretmenevi ile anlaşılmıştır. Nazım'ın Yeri çekim merkezi olarak belirlenmiş; sahne hazırlıkları, provalar, yemek ve dinlenmek gibi prodüksiyon ihtiyaçlarının orada giderilmesi uygun bulunmuştur. Kapadokya'ya ulaşım için uçak ve servis organizasyonları yapılmıştır.

Kapadokya'nın ardından yapılacak olan Tuzgölü çekimleri için son gece Şereflikoçhisar'da konaklanacak otel belirlenmiş, rezervasyonlar tamamlanmıştır. Kapadokya'dan Şereflikoçhisar'a gidiş ve İstanbul dönüş organizasyonunun da tamamlanmasıyla hazırlıklar bitmiştir.

Filmin ekip ve oyuncularının tamamen gönüllü olarak görev almasına rağmen, çekimlerin tamamlanması için 20.000 tl civarında bir bütçe gerekli olmuştur.

4.2.Çekim Aşamaları

“Kuz” adlı hikayenin çekim mekanı olarak, Nevşehir İli’nin *güzel atlar ülkesi* olarak geçen Kapadokya (Capadocia) Bölgesi topografik görünümü ve tarihsel geçmişi gözetilerek seçilmiştir.

Çekim süresi toplam beş gün olarak planlanmıştır. Ön prodüksiyon ekibi olarak üç kişi, çekimden iki gün önce çalışmalara başlamıştır. İlk olarak;

- Konaklama (Ekip ve Oyuncular) – Ürgüp Öğretmen evi
- Çekim ana alanı (hazırlanma- yemek) – Nazım’ın Yeri
- Ulaşım (Servis ve Havalimanı ulaşım)

Konaklama, ulaşım ve yemek gibi prodüksiyon kalemlerinin tamamlanmasıyla birlikte, bölgeden sağlanacak ve film için gerekli malzemelerin nereden ve ne şekilde temin edilecek sorunsalları için bölgeyi tanıyan insanlarla birlikte çalışılmıştır. Bu amaçla malzemelerin temin edileceği yerler keşfedilmiş, fiyat araştırması yapılmıştır. (Örneğin; yakılacak odun ve odunların mekana getirilmesi, sahnede kullanılacak at) Bu bağlamda eksik malzemeler tamamlanmış, çekim sırasında bir gecikme yaşanmaması için hangi gün, ne, nereden alınacak şeklinde bir planlama yapılmıştır.

Daha önce yapılan mekan çalışması gözden geçirilmiş ve yeni mekanların tespiti yapılmıştır. Fantastik bir öge olarak kullanılan mekanlar, bölgeyi tanıyan biriyle gezilmiştir. Bu noktada, iç ve dış sahnelerin geçtiği mekanlar için alternatif yerler listesi yapılmış bu alanların fotoğrafları çekilmiştir. Ulaşım kolaylığı sağlayan, çekimin rahat yapılacağı alanlar tercih edilmiştir. Çekim alanların belirlenmesiyle birlikte çekim izni gerekli kurumlarla paylaşılmıştır.

Teknik ekip ve oyuncular, Kapadokya’ya ulaşmıştır. Ekip ve oyuncular konaklayacakları Ürgüp Öğretmen Evi’ne yerleştirilmiştir. Oyunculara dinlenme süresi verilmiştir. Çekim ekibiyle birlikte, tespit edilen mekanlar gezdirilmiştir. Bu mekanlarda

görüntü yönetmeni ile birlikte planlar hakkında ön çalışma yapılmıştır. Eksik malzemelerin listesi yapılmış, temini sağlanmıştır.

Mekanların gezilmesinden sonra çekim ekibi toplantı yapmıştır. Bu toplantıda, hangi gün nerede, hangi sahne çekilecek soruları tartışılmıştır. İlk çekim günü çekilecek sahneler belirlenmiştir. Daha önce belirlenen sahneler, havanın durumu ile (üç günlük hava durumu) ile tekrar gözden geçirilmiştir. Bu sebeple, tören sahnesi bir gün önceye alınmıştır. Çekimim 1. günü, Mayana ve Aylanu'nun yer aldığı iki dış sahne ve gece tören sahnesinin yapılmasına karar verilmiştir. Tören sahnesi gece ve soğuk bir ortamda gerçekleşeceği için ekibin etkilenmemesi amacıyla önlemler alınmıştır.

Bu çalışmalar yapıldıktan sonra ekip ve oyuncular akşam yemeğinde buluşmuşlardır. Oyunculara planlama aktarılmış, ana oyuncular ile karakter üzerine konuşmalar gerçekleştirilmiştir.

1. gün; sabah 7 kahvaltı, 8 çekim olarak belirlenmiştir. Kahvaltıdan hemen sonra tüm ekip çekim ana alanı olan Nazım'ın yerine gelmiştir. Burada teknik ekip hazırlıklarını tamamlamıştır. Gece çekimi kalabalık bir oyuncu kadrosu ile gerçekleştirildiği için hazırlıkları Nazım'ın yerinde, erken saatlerde başlamıştır. Burada kostüm ve makyaj yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında oyuncuların başında rejiden bir kişi kalmış, çalışmaları yönlendirmiştir. Prodüksiyon ekibi tören sahnesi için gerekli malzemelerin teminini sağlamıştır.

Gündüz çekimi için küçük bir ekip belirlenen mekana gitmiştir. Gündüz çekimleri iki oyuncu (Mayana ve Aylanu) ile gerçekleştirilmiştir. Gece çekimi uzun süreceği için, gündüz sadece iki sahne çekilmiştir. Bu çekimin tamamlanmasından sonra, oyuncular dinlendirilmiştir. Öğleden sonra çekim ana alanına gidilmiştir. Burada tören sahnesi için yapılan kostüm ve makyaj çalışmaları kontrol edilmiştir. Prodüksiyon ekibinden iki kişi ise Tören sahnesi için mekanda çalışmalara başlamıştır. (Tören alanı-ateş çukurları-meşaleler vb.) Teknik ekip gece sahnesi için tekrar bir araya gelmiş, iki kamera ve 8 oyuncu ile gerçekleştirilecek olan tören sahnesinin planları gözden geçirilmiştir.

Hazırlıkların tamamlanmasından sonra, çekim ekibi tören alanına gitmiş, teknik hazırlıkları yapmıştır. Akşam 7'de oyuncular çekim mekanına getirilmiştir. Tören sahnesinden önce, Mayana'nın tören alanına geliş sahnesi çekilmiştir. Daha sonra tören

sahnesinin çekimleri yapılmıştır. Gece çekimi saat 3.00'e kadar devam etmiştir. Daha sonra çekim alanı toparlanmıştır.

2. gün; Kahvaltı 9.30, çekim 12.00 olarak belirlenmiştir. Bir gündüz sahnesi (Mayana-Aylanu-Taya) bir gece sahnesi (Mayana-Aylanu) çekilmesine karar verilmiştir. Sadece tören sahnesinde yer alan oyuncuların geri dönüşleri sağlanmıştır. Kahvaltıdan sonra çekim ana alanı Nazım'ın yerine gidilmiştir. Üç oyuncunun kostüm ve makyaj çalışması yapılmıştır. Burada teknik ekip hazırlıklarını tamamlamıştır. Oyuncularla birlikte oyun ve karakter çalışması yapılmıştır. Gündüz sahnesi için 12.30'da çekime başlanmıştır. Prodüksiyon ekibinden bir kişi gece çekimi yapılacak olan mağara ve malzemelerin hazırlıklarını yapmıştır. 3 saatlik bir çekimden sonra mola verilmiştir. Bu sırada ve görüntü-ses kontrolleri yapılmış sonraki günün çekim planının üstünden geçilmiştir. Akşam yemeğinden sonra, mağara sahnesine geçilmiştir. Yaklaşık 3 saatlik bir çekim süresinden sonra çekim tamamlanmıştır. Bu sahneden sonra, ekip çekim ana alanında timelapse çekimi yapmıştır.

3. gün; Kahvaltı 8.00 çekim 10.00 olarak belirlenmiştir. İki gündüz sahnesi (Mayana-Aylanu) bir gece sahnesi (Aylanu) çekilmesine karar verilmiştir. Gündüz sahnesi için daha önce tespit edilen mekana gidilmiş, bu sahnede yer alan atın mekana getirilmesi sağlanmıştır. Bu sahnenin tamamlanmasından sonra diğer gündüz sahnesinin çekileceği mekanda değişiklik yapılmıştır. Hava durumu gözetilerek yakındaki bir başka mekan seçilmiş, çekimler burada gerçekleştirilmiştir. Çekimlerin tamamlanmasına yakın yağmur başlamıştır. Buradan çekim ana alanına geçilmiştir. Dinleme süresinden sonra görüntü ve ses kontrolleri yapılmıştır. Her çekimden sonra yapılan yedekleme kontrol edilmiştir. Bu sırada ertesi gün çekilmesi planlanan bir sahne için, yöre halkından 50-60 yaşlarında kadın aranmış, fotoğrafları çekilmiştir. Birkaç görüşme sonrasında, Bilge Kadın rolü için Hanife Torun ile anlaşılmıştır.

Akşam yemeğinden sonra, oyuncu kostüm-makyaj hazırlıkları tamamlanmıştır. Gece sahnesi Nazım'ın yerinde gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 2 saatlik çekimden sonra gece sahnesi (meditasyon sahnesi) tamamlanmıştır. Daha sonra çekim ekibi timelapse çekimi yapmıştır.

Kapadokya çekimlerinin tamamlanacağı 4. günün sabahına yoğun kar yağışıyla uyanılmıştır. O gün çekilmesi için karar verilmiş olan birkaç doğa görüntüsü ve timelapse

çekimleri yapılamamıştır. Mayana'nın Bilge Kadına ulaştığı sahne çekilmiştir. Ekip Şereflikoçhisar'a gitmek üzere yola koyulmuştur. Akşam saatlerinde otele varılmış ve ekip dinlenmiştir.

5. Gün Tuzgölü sahneleri soğuk havaya rağmen tamamlanmış, ekip İstanbul'a dönüş hazırlıklarına başlamıştır. Tüm ekipman kontrol edilmiş, servise yüklenmiştir. Ekip sabaha karşı İstanbul'a varmıştır.

4.3.Çekim Sonrası Yapım Süreci

Bu aşamada elde edilen görüntüler elenmiş ve ilk önce 15 dakikalık bir kaba kurgu oluşturulmuştur. Bu kurgu üzerinden filmin müzikleri tasarlanmaya başlanmıştır. Daha sonra kurgunun yaklaşık 4 dakikaya indirilmesi uygun bulunmuştur. Kurgu tamamlandıktan sonra, renk ve efektlendirme sürecine geçilmiştir. Filmin bütününde görsel efekt kullanımı minimum düzeyde tasarlanmıştır. Sonda kullanılan ejderha planı sayısal ortamda üç boyutlu olarak tasarlanmıştır. Bu görevi Haluk Tarcan üstlenmiştir. Daha sonra, çekilmiş bazı planların üzerine eklenecek efekt çalışmalarına geçilmiştir. Doğuş Minsin bu aşamada filmin son kurgusunu ele almıştır. Meditasyon sahnesine Ülker takımyıldızının görüntüsü eklenmiştir. Çekim sırasında kaçınılamayan elektrik direği, kablo gibi öğeler silinmiştir. Filmin ses tasarımı ve müzikleri ise Göktuğ Oral tarafından yapılmıştır. Seslendirmede Bahar Kaya görev almıştır. Ses miksajının tamamlanmasının ardından filmin renk düzenlemesi aşamasına geçilmiştir. Bu konuda Yusuf Aslanyürek destek olmuş, renk düzenlemesi Fono filmde Murat Birkol ile yapılmıştır.

5. SONUÇ

"Kuz" *Fantastik Sinemada Kadın Karakter Yaratımı* başlıklı tez çalışması fantastik sinema türü özelinde kadın karakter yaratım sürecini aktarmaktadır. Yaratılan kadın karakterler Türk toplumunun kolektif bilinçdışından çağırılan temsiller olarak sunulmaktadır.

Senaryo yazım sürecine başlamadan önce, film öyküsünün ana hatlarının belirlenmesi için öncelikle filmin geçeceği fantastik dünyanın tasarlanması gerektiği ortaya çıkmıştır. Karakterlerin hayat bulduğu dünya Türk toplumunun geçmişi üzerine temellendirilmiştir. Senaryonun geçeceği fantastik dünya tasarlanırken ilk olarak, kültürel geçmiş araştırılmıştır. Şamanizm ele alınmıştır. *Kahramanın yolculuğu* formu ile şamanın yolculuğu arasındaki ilişkiye değinilmiştir. Kadın karakterlerin yaratılması ise bu sürece paralel devam etmiştir. Karakterlerin doğaüstü güçleri, Türk toplumlarının eski inanışları ve efsanelerinden esinlenilerek yaratılmıştır. Türk kadın imgelerinin temsili üzerine bir deneme yapılmıştır. Karakterlerin isimleri de aynı kökenden yararlanarak verilmiştir. Türk söylencelerinin yanı sıra, Anadolu topraklarında yaşamış büyük uygarlıkların yansımaları da karakterlerin isimlerinde görülmektedir. Kurulan evrende hayat bulan karakterler filmin ana öyküsünün oluşturulabilmesini sağlamıştır. Arketipler bu aşamada sanatsal bir bakış açısı ile ele alınmaktadır. Öykünün hatları belirginleşirken *kahramanın yolculuğu* formu bir yol gösterici olarak belirlenmiştir. Senaryonun gelişiminde bu formun etkileri görülebilir. Ancak formun dışına çıkılması gerekliliği de zaman zaman kendisini göstermiştir.

Senaryo yazımı sırasında karşılaşılan zorluklardan ilki, tasarlanan dünyanın öncelikle okuyucu tarafından algılanabilmesi ve gözde canlanabilir olmasını sağlamak olmuştur. Betimleyici öğeler karakterlerin sunulduğu ve mekânın tanıtıldığı ilk sahnelere titizlikle eklenmiştir. Karakterlerin olay örgüsü içerisinde canlanmalarını sağlayan doğru diyalogları yazmak ise ayrı bir zorluk barındırmaktadır. Özellikle kurulan fantastik dünyanın aktarılması açısından önem teşkil eden unsurlar da diyaloglara eklenmelidir. Bunun için karakterlerin psikolojik ve kültürel ayrımlarına göre farklı konuşma biçimleri yaratmaya gayret gösterilmiştir. Senaryonun bütününde diyalogların egemen olduğu bir

yapıdan çok olay örgüsünün akışına yönelik bir yapı kurulmuştur. İmgesel öğeler de bu anlatıma katkı sağlayacak şekilde kullanılmıştır.

Senaryonun görselleştirilmesi süreci tez çalışmasının bir diğer önemli bölümünü kapsamaktadır. Fantastik türdeki eserler, yapım tasarımı açısından ele alındığında özellikle dekor, kostüm ve aksesuar gibi unsurların çeşitliliği ile dikkat çekmektedir. Bu esnada yaşanan zorlukların başında bütçe sıkıntısı gelmektedir. Bu noktada yapım tasarımının niteliği, filme ayrılan bütçe ile doğru orantılıdır.

Bu nedenle çekim öncesi aşamalarda özellikle kostüm ve aksesuar tasarımlarına büyük bir özen gösterilmiştir. Şaman giysileri incelenmiş, bu giysilerde kullanılan detaylar analiz edilmiştir. Filmde kullanılacak olan kostümlerin gerçek şaman kostümleri ile ilişkili olması ancak bizim dünyamıza değil, filmin geçtiği fantastik dünyaya aitmiş gibi durması amaçlanmıştır. Bu sayede senaryonun geçtiği ayrıksı dünya şekillenmeye başlamıştır.

Çekim mekânları sahnenin atmosferini yansıtacak öğeleri barındırmak zorundadır. Çekim sırasında ekstra dekor kurulmasına imkân olmayan durumlarda ise doğal mekânlar arasında tercih yapmak gerekir. Kapadokya bölgesindeki mekânlar da sahnelerle imgesel katkı sağlayacak şekilde seçilmiştir. Örneğin Mayana'nın ruhani yeniden doğumunu temsil eden sahnenin ilk planında karakter vajina formunda bir yarığa doğru ilerlemektedir. Karakter yarıktan geçerken yenilenir ve yarığın sonunda yeniden doğar. Fantastik bir evren tasarlandığında, doğaüstü etkilerin görselleştirilmesi de kaçınılmazdır. Görsel efekt kullanımlarının yer alması filmin atmosferini yoğun bir şekilde etkilemektedir. Çekim sonrasında görsel efektle desteklenecek planların çekimlerinde de bir takım teknik koşulları sağlamak gereklidir. Örneğin Aylanu'nun meditasyon sahnesi Ülker takım yıldızı altında geçmektedir. Bu sahne çekilirken tercih edilen mekân ve kamera açıları, daha sonra yıldız kümesinin bilgisayar ortamında eklenmesi için tasarlanmıştır.

Kurgu aşamasında çekilen sahnelerin bir araya getirilmesi ile bir yapı oluşturmak ve bu yapının senaryoyu en iyi şekilde aktarabilmesini sağlamak hedeflenmiştir. Bu aşamada öncelikle çekilen planlar kendi bütünlüklerini oluşturacak şekilde sıralanmıştır. Böyle bir sıralama ile dramatik bağlılığı olmayan sahneler ortaya çıkmıştır. Daha sonra bu sahneler senaryonun ana hatlarına uygun bir dramatik yapı oluşturacak şekilde yeniden

kurgulanmıştır. Ana karakter Mayana'nın dönüşümü üzerine şekillenen bu yapı ile istenilen sonuca ulaşılmıştır. Kurgunun tamamlanmasının ardından eklenen ses tasarımı ile sahneler güçlendirilmiştir. Orijinal film müziği tasarlanırken yenilikçi ve farklı bir yaklaşım tercih edilmiştir. Öncelikle karakterlerin temaları yaratılmıştır. Daha sonra kaba kurguda yer alan sahnelerin temasına göre farklı bölümler tasarlanmıştır. Kurgunun genel yapısı ortaya çıktıktan sonra müzik kurgunun gerektirdiği şekilde yeniden aranje edilmiştir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

AKSEL, Malik, **Anadolu Halk Resimleri**, İstanbul, Kapı Yayınları, Ağustos 2010

ALKAN, Erdoğan, **Alevi Mitolojisi Sayılar ve Hayvan Simgeleriyle**, İstanbul, Kaynak Yayınları, 2005

BAYAT, Fuzuli, **Türk Kültüründe Kadın Şaman**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2010

BAYAT, Fuzuli, **Türk Mitolojik Sistemi 1 (Ontolojik ve Epistemolojik Bağlamda Türk Mitolojisi)**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2007

BAYAT, Fuzuli, **Türk Mitolojik Sistemi 2**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2007

BAYAT, Fuzuli, **Ana Hatlarıyla Türk Şamanlığı**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2000

BONITZER, Pascal, Kör Alan ve Dekadrajlar, Türkçesi: İzzet Yasar, İstanbul, Metis Yayınları, 2006

BUFFALO, Gary, FIREDANCER, Sherry, **Şamanların Erk Hayvanları**, Türkçesi: Bülent Uluçer, İstanbul, Okyanus Yayıncılık, 2007

CAMPBELL, Joseph, **Yaratıcı Mitoloji-Tanrının Maskeleri**, Türkçesi: Kudret Emiroğlu, Ankara, İmge Kitabevi, Kasım 1994

CAMPBELL, Joseph, **Kahramanın Sonsuz Yolculuğu**, Türkçesi: Sabri Gürses, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, 2000

DEKORNE, Jim, **Psikedelik Şamanizm ve Sanrılandırıcı Bitkilerin Şamanist Kullanımı**, Türkçesi: Nur Yener, İstanbul, Okyanus Yayıncılık, 2004

DRURY, Nevill, ***Şamanizm Şamanlığın Öğeleri***, Türkçesi: Erkan Şimşek, İstanbul, Okyanus Yayıncılık

DORSAY, Atilla, ***Beyaz Perdede Kırmızı Filmler***, İstanbul, Cep Kitapları, 1986

EBERHARD, Wolfram, ***Çin Simgeleri Sözlüğü***, Türkçesi: Prof. Dr. Aykut Kazancıgil, Ayşe Bereket, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, Haziran 2000

ELIADE, Mircea, ***Şamanizm***, Türkçesi: İsmet Birkan, Ankara, İmge Yayınları, 3. Baskı, Aralık 2014

ERHAT, Azra, ***Mitoloji Sözlüğü***, İstanbul, Remzi Kitabevi, 14. Basım, Nisan 2006

ESTES, Clarissa Pincola, ***Kurtlarla Koşan Kadınlar-Vahşi Kadın Arketipine Dair Mit ve Öyküler***, Türkçesi: Hakan Atalay, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2010

FISKE, John, ***Mitler ve Mit Yapanlar***, Türkçesi: Utku Tuğlu, Ankara, Öteki Yayınevi, 2002

FREUD, Sigmund, ***Totem ve Tabu***, Türkçesi: Kamuran Şipal, İstanbul, Say Yayınları, 2012

FORDHAM, Frieda, ***Jung Psikolojisinin Ana Hatları***, Aslan Yalçın (çev), 8. Baskı, İstanbul, Say Yayınları, 2011

İPŞİROĞLU, Mazhar, ***Bozkır Rüzgarı Siyah Kalem***, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, Mayıs 2008

JUNG, Carl Gustav, ***İnsan ve Sembolleri***, Türkçesi: Ali Nahit Babaoğlu, İstanbul, Okuyan Us, 2009

JUNG, Carl Gustav, ***Dört Arketip***, Türkçesi: Zehra Aksu Yilmazer, İstanbul, Metis Yayınları, 3. Basım, 2012

JUNG, Carl Gustav, ***Analitik Psikoloji***, Türkçesi: Ender Gürol, İstanbul, Payel Yayınları, 1997

JUNG, Carl Gustav, ***Eşzamanlılık (Nedensellik Dışı Bağlayıcı Bir İlke)***, Türkçesi: Levent Özşar, Bursa, Biblos Kitabevi, 2. Basım, 2009

JUNG, Carl Gustav, ***İnsan Ruhuna Yöneliş (Bilinç ve Bilicinin İşlevi)***, Türkçesi: Engin Büyükin, İstanbul, Say Yayınları, 8. Basım 2012

LE GUIN, Ursula Kroeber, ***Kadınlar, Rüyalar ve Ejderhalar***, Hazırlayanlar: Deniz Erksan, Bülent Somay, Müge Gürsoy Sökmen, İstanbul, Metis Yayınları, 2002

MANGUEL, Alberto, GUADALUPI, Gianni, ***Hayali Yerler Sözlüğü (2 cilt)***, Türkçesi: Kutlukhan Kutlu, Sevin Okyay, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2. Basım, 2007

MOORE, Patrick, ***Gezegenler Kılavuzu***, Türkçesi: Özlem Özbal, Ankara, Tübitak Yayınları, 15. Basım Mart 2008

ÖZDEM, Filiz, ***Yeryüzünden Binbir Efsane, Bakır Dağlar, Kör Kuyular, Büyülü Kuşlar***, İstanbul, Yapı Kredi Yayıncılık, Ekim 2010

ÖZLÜK, Nuran, ***Türk Edebiyatında Fantastik Roman***, İstanbul, Hiperlink Yayınları, 2011

ÖZTÜRK, Özhan, ***Folklor ve Mitoloji Sözlüğü***, Ankara, Phoenix Yayınevi, Ekim 2009

ROSENBERG, Donna, ***Dünya Mitolojisi – Büyük Destan ve Söylenceler Antolojisi***, Türkçesi: Koray Akten, Erdal Cengiz, Atıl Ulaş Cüce, Kudret Emiroğlu, Tuluğ Kenanoğlu,

Tahir Kocayiğit, Erhan Kuzhan, Bengü Odabaşı, Ankara, İmge Kitabevi, 4. Baskı, Ekim 2006

SANDNER, Donald, WONG, Steven, **Kutsal Miras – Yılanın Biri Beni Şaman Yoluna Çağırıyor – Şamanlık ve Jung Psikolojisi**, Türkçesi: Nur Yener, İstanbul, Okyanus Yayıncılık, 2000

SCOGNAMILLO, Giovanni, DEMİRHAN, Metin, **Fantastik Türk Sineması**, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, 2005

SCHIMMEL, Annemarie, **Sayıların Gizemi**, Türkçesi: Mustafa Küpüşoğlu, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, Nisan 2000

STEINMETZ, Jean-Luc, **Fantastik Edebiyat**, Türkçesi, Hasan Fehmi Nemli, Ankara, Dost Kitabevi Yayınları, Nisan 2006

SYKES, Bryan, **Havva'nın Yedi Kızı**, Türkçesi, Güniz Büyüktür, Adnan Tonguç, İstanbul, Çitlembik Yayınları, Ocak 2007

TODOROV, Tzvetan, **Fantastik - Edebi Türe Yapısal Bir Yaklaşım**, Türkçesi: Nedret Öztokat, İstanbul, Metis Yayınları, 2004

TOLKIEN, J.R.R., **Peri Masalları Üzerine**, Türkçesi: Serap Erincin, İstanbul, Altıkkırkbeş Yayınları, 1999

TUNA, Erhan, **Şamanlık ve Oyunculuk**, İstanbul, Okyanus Yayıncılık, 2000

UTKU, Gönül, **Türk Edebiyatında Fantastiğin Kökenleri**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2011

WILHELM, Richard (Çev), **I Ching ya da Değişimler Kitabı**, Türkçesi: Levent Özşar, Bursa, Biblos Kitabevi, 2010

VOGLER, Christopher, ***Yazarın Yolculuğu***, 3. Baskı, İstanbul, Okuyan Us, 2012

YAGUELLO, Marina, ***Hayali Diller (Söylenceler, Ütopyalar, Fantazmalar, Kuruntular ve Dilsel Kurgular)***, Türkçesi: Necmettin Kamil Sevil, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2008

Elektronik Kitap

KARAKURT, Deniz, ***Türk Söylence Sözlüğü***, 1. Baskı, 2011